

"Life is essentially a question of values."

En jämförande diskursanalys av Yad L'Achim och Lehas syn på interreligiösa äktenskap och förhållanden och assimilering i Israel utifrån deras webbplatser.

Pro graduavhandling i religionsvetenskap
Fakulteten för humaniora, psykologi och teologi, Åbo Akademi
Elisabeth Diljaj, 38539
Handledare: Måns Broo
Opponent: Johanna Granvik
Åbo Akademi
Våren 2020

ÅBO AKADEMI – FAKULTETEN FÖR HUMANIORA, PSYKOLOGI OCH TEOLOGI

Abstrakt för avhandling pro gradu

Ämne: Religionsvetenskap
Författare: Elisabeth Diljaj
Arbetets titel: "Life is essentially a question of values."- En jämförande diskursanalys av Yad L'Achim och Lehavas syn på interreligiösa äktenskap och förhållanden och assimilering i Israel utifrån deras webbplatser.
Handledare: Måns Broo
<p>Israel är världens enda officiella judiska stat med många olika religiösa och etniska minoriteter på en liten yta.</p> <p>Syftet med denna avhandling har varit att göra en jämförande diskursanalys av Yad L'Achim och Lehavas, två judiska grupper i Israel, webbplatser inom temana interreligiösa äktenskap och förhållanden och assimilering. Frågeställningarna som har varit grunden för analysen är "vad för teman och diskurser tar man upp innanför ramen av assimilering och interreligiösa äktenskap och förhållanden i Israel? Hur skiljer sig dessa åt grupperna sinsemellan och vad är explicit och underförstått på basis av det grupperna skriver?" För att kunna besvara dessa frågor har en kritisk diskursanalys tillämpats.</p> <p>Skillnaderna och likheterna mellan grupperna fanns där men var små. Det som kännetecknar skillnaderna grupperna sinsemellan utgörs egentligen av formuleringsskillnader och olika verksamhetsområden. Likheterna har nästintill varit hundra procent identiska då både Yad L'Achim och Lehava behandlar samma diskurser i samma ljus.</p>
Nyckelord: Israel, judendomen, Yad L'Achim, Lehava, diskursanalys, kritisk diskursanalys, interreligiösa äktenskap och förhållanden.
Datum: Sidoantal: 94

1 Inledning	4
2 Syfte, frågeställning och tidigare forskning	7
2.1 Syfte och frågeställning	7
2.2 Tidigare forskning	8
3 Metod och teori	12
3.1 Metod: diskursanalys	12
3.1.1 Kritisk diskursanalys	14
3.1.2 Etiska avväganden och kritik av diskursanalys	16
3.2 Teori	17
4 Bakgrund	22
4.1 Äktenskap	22
4.1.1 Äktenskap inom den judiska tron	22
4.1.2 Interreligiösa äktenskap	24
4.1.3 Äktenskap och äktenskapslagen i staten Israel	26
4.2 Yad L'Achim- En broderlig hand	28
4.3 Meir Kahane	30
4.4 Lehava- Flamman	33
5 Material	38
6 Analys	44
6.1 Omvandla talad text till skriven text: videor	44
6.1.1 Bilder	49
6.2 Ord och fraser	57
6.3 Att bryta ned texten i språkliga beståndsdelar	70
6.4 Identifiera subjekt i texten	77
6.5 Beskrivningar och förhållanden	81
6.6 Större kulturella diskurser	83
6.7 Kulturella rötter	85
6.8 Stödjer eller undergräver speciella institutioner	87
6.9 Positiva och negativa effekter	88
6.10 Resultat	91
7 Avslutning	94
Käll- och litteraturförteckning	96
Bilaga 1- ordlista	104

1 Inledning

Det är 2014, sjuttonde augusti och en vanlig dag för de flesta invånarna i Israel. För ett par som Morel Malka, 23, och Mahmoud Mansour, 26, är denna dag speciell: de ska gifta sig och förberedelserna är fullt igång. Familjemedlemmar samt vänner är inbjudna för att fira. Vad som

kommer som en chock för bruden och brudgummen är den nationella uppmärksamheten bröllopet får, speciellt från högern och mängden mot- och fördemonstranter som befinner sig utanför mottagningen. Varför skapade just detta bröllop mellan två helt vanliga människor en sådan uppståndelse? Hon var judinna som hade konverterat till islam och han arab.¹

Israel (här som den moderna staten Israel) har länge varit i centrum gällande religion och politik, speciellt gällande Palestina. Som världens enda officiella judiska stat är landet ändå ett bra exempel på många olika kulturer och religioner på en liten yta.² Frågor som är aktuella på det politiska planet i Israel tenderar att dessutom präglas på den utomstående världsliga politiken, mycket på grund av situationen i Mellanöstern, Israel-Palestinakonflikten och USA:s utrikespolitik. Ett exempel är Donald Trumps, USA:s president, erkännande av Jerusalem som Israels huvudstad och flyttandet av den amerikanska ambassaden till samma stad vilket upprörde många runtom i världen och religiösa minoriteter i Israel.³

Med min avhandling undersöker jag vad två grupper, Yad L'Achim och Lehava, har för olika åsikter gällande integrering och segregering i Israel med fokus på interreligiösa äktenskap och förhållanden och assimilering. Med interreligiösa äktenskap och förhållanden syftar jag på två eller flera personer i ett förhållande med två eller flera religiösa tillhörigheter. I det här fallet väljer jag att definiera assimilering som följande: "process genom vilken en minoritet [...] helt överger sin egen kultur, så att ursprungliga kulturskillnader försvinner."⁴ Jag pratar mera om interreligiösa äktenskap och förhållanden senare i mitt teorikapitel. Dessa två grupper är unika på det sättet att interreligiositet- och assimileringsspörsmålen är två av de mest centrala punkterna i gruppernas program men att man skiljer sig åt på vissa punkter. Forskningsfrågor som jag strävar efter att besvara är vad för teman och diskurser tar man upp innanför ramen av assimilering och interreligiösa äktenskap och förhållanden i Israel.

1 Stuart Winer, Melanie Lidman, "Over vocal protest, Arab-Jewish wedding goes ahead." *The Times of Israel*, 17.08.2014. Hämtad 05.08.2019.

<https://www.timesofisrael.com/over-vocal-protest-arab-jewish-wedding-goes-ahead/>.

2 Harriet Sherwood, "More than 20% of countries have official state religions- survey." *The Guardian*, 03.10.2017. Hämtad 04.08.2019.

<https://www.theguardian.com/world/2017/oct/03/more-than-20-percent-countries-have-official-state-religions-pew-survey>.

3 Mark Landler, "Trump Recognizes Jerusalem as Israel's Capital and Orders U.S. Embassy to Move." *The New York Times*, 06.12.2017. Hämtad 04.08.2019.

<https://www.nytimes.com/2017/12/06/world/middleeast/trump-jerusalem-israel-capital.html>.

4 Nationalencyklopedin, "Assimilation." Hämtad 28.05.2020.

<https://www-ne-se.ezproxy.vasa.abo.fi/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/assimilation>.

Det var Meir Kahane, en israelisk-amerikansk rabbi, som yttrade citatet som jag väljer som rubrik för min avhandling.⁵ Jag känner att citatet speglar gruppernas syn på assimilering och interreligiösa äktenskap och förhållanden tämligen bra och för att Kahane har anknytningar, vilket jag tar upp i bakgrundskapitlet, till Lehava.

Jag kommer ihåg själv när jag var till Israel första gången sommaren 2017 då man även firade pridefestivalen i Tel Aviv att en liten grupp med representanter från Yad L'Achim protesterade och delade ut flygblad. På nyheterna hörde jag att Lehava protesterade utanför Knesset, det israeliska parlamentet, i Jerusalem mot att det anordnades en pridefestival i Tel Aviv. Jag glömde länge bort Yad L'Achim och Lehava och de dök först upp igen i mina tankar efter att jag hade sett en dokumentär på youtube om äktenskap i Israel. Jag skulle vilja säga att jag personligen har erfarenheter av dessa två grupper men i det här fallet känns det väldigt vagt. De teman som jag väljer att ta upp i min avhandling, interreligiösa äktenskap och förhållanden och assimilering i Israel, beror delvis på mitt egna intresse för Israel, Mellanöstern och judendomen och delvis för att jag har judiskt påbrå långt in på min mammas släkt. Jag personligen definierar mig själv som agnostiker då jag inte utövar min religion och mitt mål i avhandlingen är inte att beskriva Yad L'Achim och Lehava i ett negativt ljus eller att välja en sida i Israel-Palestinakonflikten, utan att helt enkelt undersöka vad för teman och frågor Yad L'Achim och Lehava tar upp gällande interreligiösa äktenskap och förhållanden och assimilering. I det här fallet strävar jag efter en neutral infallsvinkel.

2 Syfte, frågeställning och tidigare forskning

I det här kapitlet berättar jag om mitt syfte med avhandlingen, vad för frågor jag besvarar i min analys och vad för slags forskning det finns om exempelvis interreligiösa äktenskap och förhållanden inom judendomen och i Israel.

⁵ Brainyquote, "Meir Kahane Quotes." Hämtad 04.09.2019.
https://www.brainyquote.com/quotes/meir_kahane_268183.

2.1 Syfte och frågeställning

Min avhandling bygger på två centrala teman: interreligiösa äktenskap och förhållanden (på engelska interfaith marriage för att det inte ska blandas ihop med interracial marriage) och assimilering. Med min avhandling ställer jag och samtidigt svarar på följande frågor: vad för teman och diskurser tar man upp innanför ramen av assimilering och interreligiösa äktenskap och förhållanden i Israel? Hur skiljer sig dessa åt grupperna sinsemellan och vad är explicit och underförstått på basis av det grupperna skriver?

För att kunna besvara dessa frågor utgår jag från två organisationer i Israel vid namn Yad L'Achim och Lehava. Anledningen till varför jag väljer dessa två grupper beror på följande: 1) Yad L'Achim och Lehava är två olika judiska grupper i Israel, 2) båda två speglar samma värderingar men man väljer ändå att existera som två skilda organisationer vilket måste betyda att det finns en skillnad eller skillnader i deras åsikter, 3) för att kunna få en mer jämförande analys bestämmer jag mig för att medvetet bara välja två grupper och 4) mitt val av enbart två organisationer begränsas även av åtkomsten till material då endast Yad L'Achim och Lehava har öppen tillgång till material via deras webbplatser.

2.2 Tidigare forskning

Det finns mycket forskning om israelisk politik, speciellt med inriktning på Israel-Palestina konflikten och även om interreligiösa äktenskap och förhållanden inom judendomen. När det gäller tidigare forskning som handlar specifikt om Yad L'Achim och Lehava är det lite svårare då det inte verkar finnas många forskare som specialiserar sig på dessa två organisationer. En forskares artikel som jag refererar till i mitt bakgrundskapitel är sociologen och antropologen Ari Engelbergs *Fighting intermarriage in the Holy Land: Lehava and Israeli ethnonationalism*⁶ där han genomför en etnografisk fältmetodstudie genom att intervjuar

⁶ Ari Engelberg, "Fighting intermarriage in the Holy Land: Lehava and Israeli ethnonationalism." *Journal of Israeli History* vol. 36, nr. 2 (2017): s. 229–247.

Lehavamedlemmar och ställa följande frågor i artikeln: vilka är Lehavas följare? Hur tolkar de sin egen aktivitet? Vad motiverar dem? Och vad för roll spelar religion i deras världssyn? Engelberg fokuserar på Lehava men introducerar och nämner Yad L'Achim mot slutet av texten (se sidorna 238–239) och hur de kort skiljer sig åt som organisationer med betoning på hur man värvar medlemmar och vilka som värvas. En mer detaljerad beskrivning av Yad L'Achim förekommer inte, utan fokuset ligger på Lehava.

Judiska demografiexperten Sergio DellaPergola fokuserar mycket på frågan gällande interreligiösa äktenskap och förhållanden och vad för olika slags interreligiösa äktenskap och förhållanden det finns. I *Jewish Out-Marriage: A Global Perspective* koncentrerar han sig på interreligiösa äktenskap och förhållanden och hur det historiskt kan beskrivas, vad för interreligiösa äktenskap och förhållanden finns det, vad får judar att gifta sig utanför sin egna religiösa grupp och mera.⁷ Det som han starkt betonar är att debatten kring judiska interreligiösa äktenskap och förhållanden kan delas in i tre huvudsakliga kategorier: 1) definitioner, olika forskningstekniker, konstaterande av fakta, 2) interreligiösa äktenskap och förhållanden som en bidragande faktor till judisk paradigm om assimilering av det judiska folket och slutligen 3) vad olika judiska grupper gör för att handskas med interreligiösa äktenskap och förhållanden för att uppnå den största vinsten med den minsta förlusten.⁸ DellaPergola betonar också att det är viktigt att skilja vissa termer åt då de har olika innebörder: interreligiösa äktenskap och förhållanden som term är ett generellt begrepp och används för att beskriva ett äktenskap i vilket båda av personerna tillhör två olika grupper av varierande bakgrunder, medan termen *interfaith marriage*, interreligiöst äktenskap på svenska, fokuserar på den religiösa aspekten.⁹ Hädanefter använder jag termen interreligiösa äktenskap eller förhållande för att det passar bäst in på mitt syfte. Naturligtvis kan dessa termer enligt DellaPergola delas in i mindre grupper beroende på om den judiska partnern gifter sig med en icke jude som konverterar till judendomen eller om en jude gifter sig med en icke jude och konverterar till dennes religion och så vidare. Terminologi tar jag upp i teorikapitlet.

7 Sergio DellaPergola, "Jewish Out-Marriage: A Global Perspective." *International Roundtable on Inter-marriage*, Brandeis University, 18.12.2003, s. 1–28. Hämtad 07.11.2019. <http://research.policyarchive.org/11565.pdf>.

8 DellaPergola, "Jewish Out-Marriage," s. 1.

9 Ibid., s. 6.

Av samma författare finns även artikeln *Ethnoreligious intermarriage in Israel: an exploration of the 2008 census* från 2018.¹⁰ I sin artikel redogör DellaPergola för opublicerad data gällande pars religiösa sammansättning enligt Israels folkräkning från år 2008. DellaPergola undersöker hur ofta interreligiösa förhållanden förekommer i Israels folkräkning baserat på vissa demografiska karaktärsdrag, exempelvis kön, ålder, religiös tillhörighet, utbildning och dylikt.¹¹

En annan intressant artikel eller rapport är *Jews in couples- Marriage, intermarriage, cohabitation and divorce in Britain* av geografen och experten i judiska studier i bland annat Storbritannien David Graham.¹² Graham fokuserar på en statistisk undersökning av judar i Storbritannien och hur många av dem som är gifta med någon som är icke judisk, icke religiös eller troende jude och undersöker vad för skillnader det har funnits statistiskt sett mellan judiska män och kvinnor. Graham inriktar sig på frågor som exempelvis "why are the patterns of exogamy between married and cohabiting Jews so different? Is intermarriage good for the Jews?".¹³ För den som är intresserad av frågan gällande barnen i ett interreligiöst förhållande, oavsett vilken slags typ, där åtminstone en av föräldrarna är jude och huruvida föräldrarna uppfostrar barnet i den judiska tron eller om barnet själv upplever sig vara jude, är artikeln intresseväckande. Graham skriver följande om varför en sådan fråga om barnen är viktig och känslig för många judar: "Much of anxiety about intermarriage stems from concerns that children of intermarried parents are far less likely to be raised Jewish than children of in-married parents."¹⁴ Han går igenom statistik från år 2011 och jämför föräldrarnas olika bakgrunder, exempelvis om modern är judinna och fadern inte och om båda är judar och så vidare.¹⁵ Kombinationerna kan blandas och jämföras från alla möjliga perspektiv baserat på om det är modern eller fadern till barnet som är jude och resultaten kan variera.

10 Sergio DellaPergola, "Ethnoreligious intermarriage in Israel: an exploration of the 2008 census." *Journal of Israeli History* vol. 36, nr. 2 (2018): s. 149–170. Hämtad 11.11.2019. <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/13531042.2018.1532565?journalCode=fjih20>.

11 DellaPergola, "Ethnoreligious intermarriage in Israel."

12 David Graham, "Jews in couples- Marriage, intermarriage, cohabitation and divorce in Britain." *Institute for Jewish Policy Research*, juni 2016, s.1–35. Hämtad 07.11.2019. <https://archive.jpr.org.uk/download?id=2792>.

[Ett mer specifikt publiceringsdatum än juni 2016 hittar jag inte].

13 Graham, "Jews in couples," s. 10, 12.

14 Ibid., s. 17.

15 Graham, "Jews in couples," s. 19.

Mercédesz Czimbalo, doktorand i religionsvetenskap vid Åbo Akademi, har skrivit *Laws, doctrines and practice- A study of intermarriages and the ways they challenged the Jewish Community of Helsinki from 1930 to 1970*¹⁶ i vilken hon fokuserar på identitet och sedvänjor och hur dessa är nära knutna till religiösa samfunds historia och till specifika religiösa inriktningar. Czimbalo tar upp två exempel som resultat av den ökade mängden interreligiösa äktenskap i Helsingfors församling: registrering av icke judiska barn (enligt halacha, den judiska lagen) i församlingens medlemsregister och en rabbinsk förordning.¹⁷ Czimbalo motiverar sitt val av forskningsområde genom att slå fast på att inom den finska kontexten finns det inte specifika studier om interreligiösa äktenskap och utgår från följande frågor:

How were changes in Finnish society reflected in the Jewish Community of Helsinki in the period 1930–70? How did the community respond to the changes that were brought upon them? What impact did the increasing number of intermarriages have on the community in the period studied, and what approach or approaches did the leadership of the congregation choose to resolve the tensions generated from their practices?¹⁸

Artikeln är uppdelad i tre huvudsakliga delar: en där hon introducerar bakgrunden till den finska lagstiftande kraften i början av 1900-talet, presentation av några av rabbinerna i judiska församlingen i Helsingfors och det växande antalet interreligiösa äktenskap och förhållanden och diskurserna kring dem.¹⁹

16 Mercédesz Viktória Czimbalo, "Laws, doctrines and practice- A study of intermarriages and the ways they challenged the Jewish Community of Helsinki from 1930 to 1970." *Boundaries of Jewish Identities in Contemporary Finland* 30, nr. 1 (2019): s. 35–54. Hämtad 11.11.2019. <https://journal.fi/nj/article/view/77260>.

17 Czimbalo, "Laws, doctrines and practice," s. 1.

18 Ibid., s. 2.

19 Czimbalo, "Laws, doctrines and practice," s. 2.

3 Metod och teori

I det här kapitlet går jag igenom den metod jag använder i min analys. För att få ett så tydligt upplägg som möjligt väljer jag att även gå igenom definitioner och terminologi gällande interreligiösa äktenskap och förhållanden och assimilering i mitt teoriavsnitt för att undvika förvirring.

3.1 Metod: diskursanalys

För att kunna besvara mina forskningsfrågor utifrån mitt material, det vill säga Yad L'Achim och Lehas webbplatser, använder jag mig av diskursanalys som metod. Jag väljer denna metod eftersom den bäst passar in på mitt material som är starkt värdeladdat. Gällande min egen självpositionering väljer jag att vara neutral på det sättet att jag inte favoriserar någon organisation och gör slumpvalda stickprov på basis av vad Yad L'Achim och Lehas webbplatser har att erbjuda. Jag gör mina slumpvalda stickprov och analyserar sedan materialet, exempelvis en bild och en text, och skriver sedan vad för diskurser som förmedlas i materialet till läsaren.

Vad är då diskursanalys? Det första problemet som man stöter på är hur man ska definiera själva ordet diskurs. Ordet diskurs har många olika definitioner och innebörder beroende på vem som definierar begreppet. I kapitlet om diskursanalys i *Metodkompassen* skriver Kennet Granholm att det finns en skillnad i hur man använder begreppet diskurs i en analys och hur man definierar det och en sådan tolkning och användning som Granholm refererar till är Vivien Burrs definition som definierar diskurs som allt man kan läsa betydelser i, respektive Jonathan Potters definition av begreppet som konkreta situationer där språket och andra symbolsystem används.²⁰ Marianne Winter Jørgensen och Louise Phillips skriver i *Diskursanalys som teori och metod* att ordet diskurs har använts urskillningslöst i bland annat vetenskapliga texter och debatter, vilket har lett

²⁰ Kennet Granholm, "Diskursanalys," i *Metodkompassen- kulturvetarens metodbok*, red. Lena Marander-Eklund, Ruth Illman, Blanka Henriksson (Åbo: Åbo Akademi tryckeri, 2004), s. 191.

till att begreppets betydelse har blivit oklar.²¹ Jørgensen och Phillips noterar även att språket är "strukturerat i olika mönster" som följs inom olika sociala domäner, det vill säga att man ibland kan tala om "medicinska diskurser" och dylikt.²² Det finns ingen större konsensus i hur man ska definiera ordet diskurs, men Jørgensen och Phillips har valt att definiera det på följande sätt: "en diskurs är ett bestämt sätt att tala om och förstå världen [eller ett utsnitt av världen]."²³ Jørgensen och Phillips beskriver även diskursanalys som ett helt paket vilket innebär att de anser att teori och metod är nära sammanlänkade och att de grundläggande filosofiska premisserna måste antas och accepteras för att diskursanalys ska kunna användas.²⁴

Med hjälp av språket skapar vi representationer av verkligheten, som aldrig bara är speglingar av en redan existerande verklighet - representationerna bidrar till att skapa den. Det betyder inte att verkligheten inte finns; betydelser och representationer är nog så verkliga. Den fysiska världen finns också, men den får bara betydelse genom diskurs.²⁵

Diskurser definieras ofta som symbolsystem i användning.²⁶ Jørgensen och Phillips skriver att uppfattningen att språket är ett system, som inte bestäms av den verklighet som den refererar till härstammar från Ferdinand de Saussures idéer om förhållandet mellan språk och verklighet.²⁷ Enligt honom säger inte världen hur den själv bör uttryckas, utan världen får betydelse genom så kallade sociala konventioner.²⁸ Begreppet "hund" har således ingen naturlig relation till det djur vi associerar begreppet med. Även Granholm tar upp detta i sitt kapitel om diskursanalys. Granholm skriver att diskurser är symbolsystem i användning som syftar på något som uttrycker ett bestämt sätt att förstå världen och vissa händelser samt samtidigt bygger upp dessa fenomen med hjälp av exempelvis skrivna texter, demonstrationer, bilder, musik och dylikt.²⁹ "Allt som kan tänkas uttrycka en mening och ett sätt att förstå saker och ting" kan ses som symbolsystem i användning.³⁰ Barbara Johnstone skriver i *Discourse Analysis* att det är viktigt att veta vad en

21 Marianne Winther Jørgensen, Louise Phillips, *Diskursanalys som teori och metod*, översättning Sven-Erik Torhell (Lund: Studentlitteratur, 2000), s. 7.

22 Jørgensen, Phillips, *Diskursanalys*, s. 7.

23 Ibid., s. 7.

24 Ibid., s. 10.

25 Ibid., s. 15.

26 Ibid., s. 16.

27 Ibid.

28 Ibid.

29 Granholm, *Diskursanalys*, s. 192–193.

30 Granholm, *Diskursanalys*, s. 193.

text handlar om och att personens sätt att skriva och tänka reflekteras i det som sägs och hur det sägs.³¹ Således är det viktigt att veta vem som har sagt och skrivit något, vem materialet är menat för och vilka som faktiskt hör eller läser materialet.³² Deltagarna i en diskursiv situation påverkar vad som sägs och hur det sägs; även det som motiverade personen eller personerna att skriva texten är viktigt att ta i beaktande.³³ Johnstone anser också att språket bör iakttas och vad det uppmanar folk till att göra och även textens helhet, struktur och hur de passar in i större textstrukturer och interaktioner är viktiga att ta i beaktande.³⁴

I min analys utgår jag från Yad L'Achim och Lehas webbplatser. För att kunna jämföra hur Yad L'Achim och Leha bygger upp sina diskurser väljer jag att begränsa mig till de tre följande kategorierna av material som kan hittas på deras webbplatser: 1) text, det vill säga allt som grupperna har skrivit själv, i varierande former, 2) videor och 3) bilder. Mitt fokus i analysen ligger på Yad L'Achim och Lehas symbolsystem i användning med betoning på språket och hur de målar upp olika diskurser då språkanvändningen i allra högsta grad formar tankeprocesser.³⁵

3.1.1 Kritisk diskursanalys

Den specifika formen av diskursanalys som jag väljer att använda mig av kallas kritisk diskursanalys. Norman Fairclough har i *Discourse and Social Change* bland annat skrivit om ickekritisk diskursanalys (non-critical) och kritisk diskursanalys (critical).³⁶ Fairclough förklarar kritisk diskursanalys på följande sätt:

Critical approaches differ from non-critical approaches in not just describing discursive practices, but also showing how discourse is shaped by relations of power and ideologies, and the constructive effects discourse has upon social

31 Barbara Johnstone, *Discourse Analysis* (Malden: Blackwell Publishing, 2002), s. 8.

32 Johnstone, *Discourse Analysis*, s. 8–9.

33 Ibid., s. 8–9.

34 Ibid., s. 9.

35 Ibid., s. 192.

36 Norman Fairclough, *Discourse and Social Change* (Cambridge: Polity Press, 1992), s. 12.

identities, social relations and systems of knowledge and belief, neither of which is normally apparent to discourse participants.³⁷

När det gäller guidelinjer inom kritisk diskursanalys tar jag inspiration från tre skribenter: Tommy Ramstedt, Gordon Lynch och Ian Parker. Ramstedt har i sin doktorsavhandling *Knowledge and Identity within the Finnish Fringe-Knowledge Scene*³⁸ utgått från Parkers 1994 års modell som sedan utvecklades vidare av Lynch. Nedan bifogar jag Lynchs utvecklade modell i *Understanding Theology and Popular Culture* och skriver hur modellen passar in i kontexten:

1. Omvandla talad text till skriven text (**bearbetning av bilder och videor från gruppernas webbplatser**).
2. Reflektera över ord och fraser som används i texten och deras större sammanhang (**de mest förekommande ord och uttryck Yad L'Achim och Lehava använder sig utav för uttrycka deras syn på assimilering och interreligiösa äktenskap och förhållanden i Israel**).
3. Bryt ned texten i språkliga beståndsdelar, exempel substantiv och identifiera återkommande ord, koncept och beskrivningar (**återkommande ordval**).
4. Identifiera subjekten, exempelvis personer, i texten. Vad för slags handlingar associeras med dessa subjekt, vad begränsar deras agerande och vad för slags förhållande beskrivs mellan dessa subjekt? (**Hur lyfter Yad L'Achim och Lehava fram diskurser kring, exempelvis, arabiska män och judiska kvinnors förhållanden**).
5. Tänk på hur beskrivningar och förhållanden presenteras i texten för läsaren. Vad säger dessa beskrivningar och förhållanden (underförstått eller explicit) om hur läsaren borde svara, agera och se på de beskrivna förhållanden? Vilka är konsekvenserna av att inte agera på det sätt texten uppmanar en till? (**Ämnen såsom assimilering i Israel. Vad kommer att hända om inget görs mot detta? Vad borde göras för att förhindra detta?**)
6. Identifiera större kulturella diskurser som reflekteras i det sätt som texten målar upp verkligheten, förhållandet och potentiella spänningar mellan dessa diskurser (**vad för rötter har diskurserna?**).
7. Tänk på diskursernas kulturella rötter och hur de har blivit naturaliserade, det vill säga hur de har blivit en naturlig del av världssynen (**Israel som en judisk stat för judar, områdets geografiska och religiösa historia**).

37 Fairclough, *Discourse*, s. 12.

38 Tommy Ramstedt, *Knowledge and Identity within the Finnish Fringe-Knowledge Scene*, (Doktorsavhandling, Åbo Akademi, 2018).

8. Reflektera över hur dessa speciella diskurser stödjer eller undergräver speciella sociala institutioner **(hur uttrycker sig Yad L'Achim och Lehava om olika institutioner direkt och indirekt?)**.
9. Identifiera de eventuella positiva och negativa effekter som används i diskurserna i texten, inkluderat vem som vinner och förlorar på dessa diskurser och vad personer skulle vinna på att stödja eller att utmana dem **(vem bör stötta Yad L'Achim och Lehava?)**.³⁹

Lynch kallar det här för en Foucauldianskt metod och det innebär att man ser i detalj på hur det särskilda språket och konceptet presenteras i en text, att man tänker på vad för tankesätt och agerande som uppmuntras eller förbjuds i texten och identifierar större kulturella diskurser som texten baseras på.⁴⁰

3.1.2 Etiska avväganden och kritik av diskursanalys

Gällande etiska avväganden har diskursanalys som metod sina för- och nackdelar. Några frågor som dyker upp är bland annat skydd av olika informanter och behandling av persondata. Hur ska jag som forskare behandla persondata gällande bland annat judiska kvinnor som Yad L'Achim och Lehava själva anser att man har räddat och hur ska jag exempelvis behandla personen eller personerna bakom gruppernas material där de kritiserar någonting eller någon? Är det rätt att publicera deras namn eller ska pseudonymer användas? Hur pass mycket får jag som forskare ta upp organisationernas medlemmars personliga upplysningar såsom ålder, adress, förhållanden och etc. I mitt fall utgår speciellt Lehava i sitt material från olika fall där man berättar om olika kvinnor som organisationen har hjälpt att fly undan interreligiösa äktenskap och förhållanden och blandförhållanden. I dessa fall använder man oftast pseudonymer i form av en bokstav för att skydda kvinnornas identiteter. En annan sak som man bör tänka på är sanningshalten i vissa uttalanden av grupperna och ifall materialet man använder på webbplatserna är originellt material, det vill säga gruppernas egna material, eller om det är bearbetat från andra källor och isåfall vilka.

39 Gordon Lynch, *Understanding Theology and Popular Culture* (Oxford: Blackwell Publishing, 2005), s. 148–149.

40 Lynch, *Understanding Theology*, s. 148.

Som metod är diskursanalys lämplig och bra då den skapar en djupare förståelse för hur något byggs upp av vad eller vilka och varför x upplever y på ett visst sätt. De nackdelar som uppstår är problem med begränsningen om man analyserar en större mängd material och de antalet diskurser som kan dyka upp. Problemet är när man vet var man ska sluta att ta reda på vad som ligger bakom diskurs x som ligger bakom y som ligger bakom z och så vidare. Diskursanalys ger ett mångsidigt intryck och en bättre förståelse av vad som egentligen finns bakom de diskurser som lyfts fram i materialet och vilka Lehava och Yad L'Achim är samt möjliga skillnader som kan finnas mellan dessa två organisationer på en mindre, kanske till och med mikroskopisk nivå.

3.2 Teori

Det finns många begrepp som är viktiga att hålla koll på och skillnaden mellan dessa när det gäller interreligiösa äktenskap eller förhållanden. Av denna orsak går jag först igenom viktiga termer och hurdana termer det finns. Även om dessa benämningar nödvändigtvis inte finns på Lehava och Yad L'Achims webbplatser kan det ändå förekomma diskurser där någondera av grupperna bara motsätter sig en eller flera slags förhållanden. Därför är det väsentligt att förstå vad för olika typer av interreligiösa äktenskap och förhållanden som finns.

Enligt det DellaPergola skriver i sin artikel, vilket jag refererar till i kapitlet om tidigare forskning, är begreppen intermarriage (interreligiösa äktenskap och förhållanden) och interfaith marriage (interreligiöst äktenskap) breda och kan handla om följande fall (jag väljer att inte översätta termerna då jag inte hittar motsvarande översättning på svenska och jag utgår dessutom från judendomen i dessa fall, precis som DellaPergola. För att vara tydligare skriver jag in exempel i kolumnen bredvid definitionerna):

<u>Term</u>	<u>Definition</u>	<u>Exempel</u>
In-marriage	<i>Båda partnerna tillhör samma grupp.</i>	<i>Jude och jude</i>
Out-marriage	<i>Alla fall där en person är</i>	<i>Jude och muslim som <u>gifter</u></i>

	<i>infödd i den angivna gruppen och gifter sig med en person som tillhör en annan grupp. Detta syftar på processen att gifta sig utanför sin grupp.</i>	<i>sig med varandra</i>
- Mixed-marriage	<i>Underkategori i out-marriage. Alla fall då båda partnerna behåller sina ursprungliga gruppidentiteter i ett äktenskap</i>	<i>Jude och muslimen behåller sina gruppidentiteter i ett <u>äktenskap</u>.</i>
Conversionary in-marriage	<i>Den icke judiska partnern konverterar till judendomen.</i>	<i>Jude och muslim → jude och jude</i>
Conversionary out-marriage	<i>Den judiska partnern konverterar till den icke judiska partners religion/grupp.</i>	<i>Jude och muslim □ muslim och muslim</i>

Källa: Sergio DellaPergola, "Jewish Out-Marriage: A Global Perspective," s. 6–7.

I samma artikel skriver DellaPergola om tre vanliga faktorer som ligger bakom förekomsten av interreligiösa äktenskap och förhållanden (out-marriage) men att dessa kan variera över tiden och beroende på individer och större grupper:

- a) **önskvärdhet** (desirability): den normativa tanken att ingå ett äktenskap, att gifta sig och valet av en partner antingen inom eller utanför gruppen. Judiska samfund har tenderat att favorisera unga och endogamiska äktenskap, det vill säga äktenskap inom ens egna grupp. Inom äldre generationer brukade man se på interreligiösa äktenskap som ett avvikande beteende om inte den icke-judiska partnern konverterade till judendomen. Negativa attityder gentemot interreligiösa äktenskap minskade så småningom sakta med tiden vilket bidrog till att en mer liberal syn uppstod, speciellt bland yngre generationer och det blev vanligare med exogama äktenskap, giftermål utanför ens egna grupp. I vissa fall i vissa länder ansågs en judisk partner vara hög eftertraktad av icke-judar.
- b) **Möjlighet** (feasibility): berör de ekonomiska medel och resurser som finns tillgängliga för att forma en ny familj, eller ännu mera specifikt, för att kunna ingå ett äktenskap vare sig det är endogamiskt eller exogamiskt. Judars socioekonomiska ställning har alltid varit

annorlunda än från de andra i samma omgivning. I moderna tider har oftast judar en högre utbildning och större ekonomi vilket i sin tur skapar och förser personer med större frihet gällande val av äktenskap och partner. Tack vare deras socioekonomiska karaktärsdrag ses judar som attraktiva partners.

- c) **Tillgänglighet** (availability): syftar på lämpliga partners tillgänglighet där ålder, kön, civilstånd och oftast social status och andra personliga karaktärsdrag bestämmer mängden med relevanta partners att välja emellan inom den egna gruppen eller från en utomstående grupp. Judar runtom i diasporan, till skillnad från judar i Israel, utgör en minoritet av befolkningen i landet de bor i. Chansen att möta en passande icke-judisk partner är därför större utomlands än att man träffar en judisk partner. Detta är raka motsatsen till situationen i Israel där judarna utgör majoriteten av befolkningen. Skiftningar inom demografin på grund av större händelser, exempelvis shoah/Förintelsen och baby boomen efter det andra världskriget, skapade en brist på medlemmar av ett visst kön. Könens obalans skedde speciellt på grund av judiska mäns tendens att gifta sig med yngre kvinnor från utomstående grupper. Detta har lett till att många judiska kvinnor lämnades kvar utan ett lämpligt endogamiskt äktenskapsalternativ, vilket i sin tur ledde till att de flesta kvinnor fick ett val mellan permanent celibat eller ett exogamiskt äktenskap.⁴¹

DellaPergola skriver vidare att var och en av dessa tre faktorer förväntas också att anpassa sig till majoriteten eller minoriteten av befolkningen.⁴² Det är också viktigt att särskilja de socioekonomiska och kulturella kontexterna i Israel från de i den judiska diasporan.⁴³ Innan den stora vågen av migranter från före detta Sovjetunionen var exogama äktenskap i Israel en extrem social marginalitet.⁴⁴ Ju mer sammanhållande ett samhälle eller en grupp är desto mer ökar chansen för endogamiska äktenskap.⁴⁵

I Ari Engelbergs artikel om Lehava, vilken jag också nämner i kapitlet om tidigare forskning, utgår han från två olika teoretiska perspektiv för att tolka varför Lehava räddar unga judiska

41 Sergio DellaPergola, "Jewish Out-Marriage: A Global Perspective," s. 13–14.

42 Sergio DellaPergola, "Jewish Out-Marriage: A Global Perspective," s. 14.

43 Ibid., s. 15.

44 Ibid.

45 Ibid., s. 16.

kvinnor från uppvaktande arabiska män. Engelbergs tolkning kan i princip delas in i två kategorier: biologiska och religiösa motiveringar. I den förstnämnda kategorin skriver Engelberg att det är vanligt förekommande bland nationella och etniska grupper med oro för kvinnors sexuella relationer och exogama förhållanden, speciellt under krig.⁴⁶ I detta fall är det vanligt med dubbelstandarder och Engelberg drar likheter med hur franska kvinnor som hade haft sexuella relationer eller relationer överhuvudtaget med tyska soldater behandlades efter andra världskriget; kvinnor kan inte ha relationer överhuvudtaget, speciellt sexuella relationer, med icke judiska män men att judiska män inte straffas eller diskrimineras om de ingår liknande förhållanden med kvinnor utanför deras nationella eller etniska grupp.⁴⁷ Engelberg citerar en annan forskare vid namn Joane Nagel som också förklarar de sexuella dubbelstandarderna med att kvinnans sexualitet är ett viktigt objekt eller bekymmer för nationalister i patriarkaliska regimer då kvinnor, fruar som döttrar, bär på och representerar maskulin ära.⁴⁸ När det gäller anklagelser mot muslimska män överhuvudtaget och hur de använder deras sexuella skickligheter för att skapa nationella-religiösa vinster baseras diskussionerna ofta på Nagels argument.⁴⁹ "Love Jihad" är ett koncept som egentligen introducerades och fick spridning först i Indien då hinduiska nationalister anklagade muslimska män för att medvetet ingå romantiska förhållanden med hinduiska kvinnor för att sedan få dem att konvertera till islam; omgiven av flera nationer där islam är majoritetens religion har Israel som en officiell judisk stat en muslimsk minoritet som de flesta nationalister i landet betraktar med hög misstänksamhet och är även rädda för att muslimerna planerar ett demografiskt övertagande.⁵⁰

Den andra teoretiska infallsvinkeln Engelberg använder sig av är grunden i hela judendomen: Torahn. Endogami är vanligt förekommande och ett viktigt tema i judiska teologiska källor.⁵¹ Engelberg skriver följande:

It is especially relevant for the case at hand to note that in the Bible, concerns about intermarriage are expressed when the People of Israel enter and settle the Land of Israel, and not, as one might have expected, in exile, where the danger of assimilation is greater. In the Torah, God repeatedly admonishes the Israelites to

46 Engelberg, "Fighting intermarriage in the Holy Land," s. 232.

47 Ibid., s. 232.

48 Ibid.

49 Engelberg, "Fighting intermarriage in the Holy Land," s. 232–233.

50 Ibid., s. 233.

51 Ibid., s. 234.

refrain from conjugal contact with the Canaanites. [...] In later rabbinic Judaism, separation from gentiles and avoiding intermarriage became a central feature.⁵²

Sambandet mellan fanatism, vaksamhet och nationell/religiös renhet genom att bland annat undvika sexuella relationer med hedningar (gentiler) har djupa rötter i judendomen.⁵³

52 Ibid.

53 Ibid.

4 Bakgrund

Med bakgrunden i avhandlingen avser jag att förklara och kort redogöra för sådana saker som är viktiga att förstå för att kunna följa med de forskningsfrågor jag analyserar senare. För att kunna förstå Lehava och Yad L'Achim är det viktigt att förstå vad för samhällsfrågor det rör sig om och hur de speglas i det israeliska samhället.

4.1 Äktenskap

När man talar och skriver om äktenskap och äktenskapslagen i Israel kan man se det från två olika perspektiv: ett religiöst och ett icke religiöst sätt. Med ett religiöst perspektiv syftar jag på vad den traditionella judiska lagen säger om äktenskap och med ett icke religiöst perspektiv på vad lagstiftningen i den moderna staten Israel säger. Av utrymmesskäl väljer jag medvetet att inte ta upp en historisk beskrivning av äktenskapet inom den judiska tron. Förslagsvis skulle man kunna skriva en helt separat avhandling om den frågan. När jag skriver om äktenskapslagen i Israel utgår jag alltså från då den moderna staten Israel.

4.1.1 Äktenskap inom den judiska tron

Vill man studera vad den judiska uppfattningen är om äktenskap kan man huvudsakligen vända sig till två olika källor, beroende på vad för information man vill komma åt. Hur ett äktenskap går till, äktenskapets natur och hur man hittar en god make och maka finns beskrivet i Talmuden medan Torahn listar upp olika förbjudna relationer där äktenskap aldrig kan tillåtas (exempelvis för nära blodsband, vilket i sin tur leder till att avkomman i ett sådant förhållande är illegitim [mamzerim]).⁵⁴ Det finns vissa undantag där relationer inte tillåts men räknas som giltiga om de

⁵⁴ Judaism 101, "Marriage." Hämtad 05.08.2019.
<http://www.jewfaq.org/marriage.htm>.

ingås och att deras avkomma inte räknas som illegitim.⁵⁵ Traditionell judendom tillåter inte interreligiösa äktenskap.⁵⁶ Oftast när två personer från olika trossystem vill ingå äktenskap eller dejtat kan familjemedlemmar motsätta sig detta. På webbplatsen Judaism 101 står det att detta inte sker på grund av att en person är, exempelvis kristen, utan att personen är en kristen som dejtat en jude.⁵⁷ Det är själva akten än personens religion som då spelar roll, om man väljer att se från en sådan synvinkel. Ingår man ett så kallat förbjudet äktenskap leder det bort avkomman i ett sådant förhållande från judendomen och att deras avkomma i sin tur leds bort och så vidare.⁵⁸ Isåfall bildar alltså interreligiösa äktenskap och förhållanden och förbjudna äktenskap en ond cirkel som leder bort judar från den traditionella judiska tron. I Deuteronomium 7, vers tre och fyra står följande:

Du skall icke befrynda dig med dem; dina döttrar skall du icke giva åt deras söner, och deras döttrar skall du icke taga till hustrur åt dina söner. Ty de skola då förleda dina söner att vika av ifrån mig och tjäna andra gudar, och HERRENS vrede skall då upptändas mot eder och han skall med hast förgöra dig.⁵⁹

Översättningen är från 1917 års bibelöversättning som jag fick råd att välja då den svenska översättningen ligger närmare den hebreiska ursprungstexten. Uttryckligen står det inte skrivet att en jude inte får gifta sig med en icke-jude och utanför sin religiösa grupp. I det här fallet kan man tolka "dem", förslagsvis, som tre olika möjligheter: "dem" kan syfta på kättare som antingen har lämnat eller inte följer den judiska tron som Torahn lär ut, personer från olika samfund inom judendomen eller utomstående personer från en annan religiös grupp.

55 Judaism 101, "Marriage."

56 Judaism 101, "Intermarriage." Hämtad 05.08.2019.
<http://www.jewfaq.org/gentiles.htm#Intermarriage>.

57 Judaism 101, "intermarriage."

58 Ibid.

59 Projekt Runeberg, "Bibeln 1917." Hämtad 28.05.2020.
http://runeberg.org/bibeln/05_07.html.

4.1.2 Interreligiösa äktenskap

I *Encyclopaedia Judaica* definieras ett interreligiöst äktenskap som ett giftermål där en person tillhör en annan religion än sin partner.⁶⁰ Att metodologiskt undersöka hur många äktenskap som procentuellt är interreligiösa kan vara svårt då flera frågor uppstår: vilket samfund undersöker man, vilket land, räknar man ut procenten interreligiösa äktenskap på basis av att en person gifter sig utanför sin grupp eller hur många interreligiösa äktenskap det finns på basis av homogena äktenskap?⁶¹ Jag väljer medvetet att inte fokusera på denna del av frågan kring interreligiösa äktenskap, utan istället fokuserar jag på vad det betyder och är.

I *Encyclopaedia Judaica* står det även att det är vanligt bland många judar (ej specificerat) att tro att judiska interreligiösa äktenskap kan leda till att de judiska samfunden kan försvinna.⁶² Här spelar också densitet och proportionalitet en stor roll. Ett visst judiskt samfund kan exempelvis vara utspritt över ett visst område och att det närmaste judiska samfundet kan geografiskt sett befinna sig långt bort. Alltefter att det judiska samfundet blir mindre och den övriga andelen av befolkningen ökar ökar även interreligiösa äktenskap, men det är viktigt att komma ihåg att gruppdensiteten oftast blir relevant när viljan för gruppöverlevnad har försvagats eller övergivits.⁶³ I och med att judendomen beräknas ha den största diasporan i hela världen är det mera vanligt att interreligiösa äktenskap uppstår, exempelvis i Kanada och USA, generationsvis, det vill säga att en tredje eller fjärde generationens judar är mera sannolika att gifta sig utanför sin grupp.⁶⁴

Historiskt sett kan det vara svårt att beskriva interreligiösa äktenskap, beroende på om man är ute efter statistiska svar eller hur det har sett ut och tolkats inom judendomen eller judiska samfund. En annan faktor som även påverkar är huruvida man fokuserar på en viss del av världen och diasporan. För att göra det enklare väljer jag medvetet att måla upp en generaliserad och förenklad bild.

60 Erich Rosenthal, Ben-Zion Schereschewsky, Mervin F. Verbit, Sergio DellaPergola. "Mixed Marriage, Intermarriage." I *Encyclopaedia Judaica*, 2:a utgåvan., redigerad av Michael Berenbaum och Fred Skolnik, s. 373–385 (s.373). Vol. 14. Detroit, MI: Macmillan Reference USA, 2007, *Gale eBooks*. Hämtad 27.09.2019.

<https://link-gale-com.ezproxy.vasa.abo.fi/apps/doc/CX2587514018/GVRL?u=aboacad&sid=GVRL&xid=8a95d112>.

61 Rosenthal, Schereschewsky, Verbit, DellaPergola. "Mixed Marriage, Intermarriage," s. 373.

62 Ibid.

63 Ibid., s. 374.

64 Ibid., s. 375.

Till en början var det bara förbud på relationer mellan israeliter och icke israeliter men detta sträckte sig så småningom till att israeliter inte fick gifta sig med någon från Kanaans sju riken, vilket i sin tur så småningom ledde till att äktenskap mellan en jude och icke-jude förbjöds.⁶⁵ Under den senare antiken, då judisk identitet stärktes och förmågan att bli identifierad som jude från fädernet överfördes till mödernet, trädde olika judiska samhällen in i en lång period speglad av segregering från andra religiösa och etniska grupper och ibland kunde de olika judiska grupperna själva ta initiativ till detta eller bli påtvingade av andra grupper.⁶⁶ Under medeltiden i Europa var det vanligt att en jude och icke-jude inte interagerade med varandra men under 1770-talet började detta smått förändras; "judiska frigörelserna" (emancipation of Jewry) ledde till att det blev så småningom mera acceptabelt att umgås med personer som följde andra trossystem och andra ideal som romantiska äktenskap än traditionella arrangerande sådana dök också upp.⁶⁷ Detta innebar även en minskning av den judiska identitetens betydelse och koncept gällande judisk renhet likaså.⁶⁸ Runtom i de länder som de olika judiska samfundet bodde i blev det dessutom efter hand vanligare med civila äktenskap, vilket blev ett andra alternativ jämsides ett religiöst äktenskap samtidigt som de rabbiniska auktoriteterna tappade kraft för att förhindra sådana civila giftermål.⁶⁹ Under 1800-talet och speciellt under 1900-talets andra hälft genomgick de judiska samfundet ännu flera revolutionerande ändringar och inte enbart inom den kulturella sfären, utan också i den socioekonomiska sfären på grund av stor internationell emigrering, urbanisering och sekularisering.⁷⁰ Staten Israels grundande 1948 medförde emellertid följande problem gällande utvecklingen:

The transition, among many, of Jewish identity from mainly religious to ethnic-national was one of the main consequences of social change in the context of political emancipation of the Jews and general modernization. In the Europe of the 19th century, the quest for integration into general society led at least 200,000 Jews to opt out of Judaism into the prevalent Christian denominations. [...] Since 1948 [...] with the establishment of the state of Israel and the rapid growth of its large and densely

65 Reform Judaism, "Reform Judaism in 1000 Words: Inter-marriage." Hämtad 27.09.2019.

<https://www.reformjudaism.org.uk/reform-judaism-1000-words-intermarriage/>.

66 Sergio DellaPergola, "Jewish Out-Marriage: A Global Perspective." *International Roundtable on Inter-marriage*, Brandeis University, 18.12.2003. Hämtad 07.11.2019, s. 2.

<http://research.policyarchive.org/11565.pdf>.

67 Reform Judaism, "Reform Judaism in 1000 Words: Inter-marriage."

68 Ibid.

69 Ibid.

70 Rosenthal, Schereschewsky, Verbit, DellaPergola. "Mixed Marriage, Inter-marriage," s. 379.

interacting Jewish population which constituted a majority of total society. In contrast, Diaspora communities typically comprised smaller Jewish minorities, well integrated in a non-Jewish societal context, and eventually shrinking.⁷¹

Den judiska världen kring år 1980 hade genomgått flera djupa förändringar, bland annat på grund av shoah, Förintelsen och förföljelsen av huvudsakligen judar i Nazityskland och massutvandring.⁷² Det som är viktigt att komma ihåg är att synen på interreligiösa äktenskap varierar från grupp till grupp och från land till land. Beskrivningen av utvecklingen ovan gällande interreligiösa äktenskap målar endast upp en generell bild och en väldig enkel sådan. För att återgå till Yad L'Achim och Lehas syn på interreligiösa äktenskap skiljer sig deras synvinklar inte så mycket åt, vilket jag tar upp senare i avhandlingen.

4.1.3 Äktenskap och äktenskapslagen i staten Israel

För att undvika förvirringar i detta kapitel om äktenskap och äktenskapslagar i Israel utgår jag från den moderna staten Israel. För att förstå vad Yad L'Achim och Lehas anser om på interreligiösa äktenskap är det viktigt att förstå vad den israeliska lagstiftningen säger. Enligt israelisk lagstiftning är det omöjligt att ingå ett interreligiöst äktenskap.⁷³ Enligt sektion 2 av den rabbiniska domstolens lag (5713-1953) gällande giftermål och skilsmässa är inga äktenskap mellan judar giltiga om de inte följer Torahns lagar.⁷⁴ Fastän detta är förbjudet finns det ingen motsvarande bestraffning i den israeliska lagstiftningen.⁷⁵ Detta gäller alltså judar i Israel och inte judar i diasporan. Tekniskt sett kan då en jude i den judiska diasporan ingå ett interreligiöst äktenskap om det landet som personen bor i tillåter det. Till en början kunde inte interreligiösa äktenskap som hade genomgåts i diasporan tas upp inför den rabbiniska domstolen i Israel då deras ansvarsområde enbart började gälla om båda parterna var judar men en ändring kring detta kom år 1969 då en ny lag antogs där dylika interreligiösa äktenskap kunde lösas upp enligt den högsta domstolens presidents omdöme.⁷⁶

71 Rosenthal, Schereschewsky, Verbit, DellaPergola. "Mixed Marriage, Inter-marriage," s. 382.

72 DellaPergola, "Jewish Out-Marriage," s. 11.

73 Rosenthal, Schereschewsky, Verbit, DellaPergola. "Mixed Marriage, Inter-marriage," s. 376.

74 Ibid., s. 376.

75 Rosenthal, Schereschewsky, Verbit, DellaPergola. "Mixed Marriage, Inter-marriage," s. 376.

76 Ibid., s. 376.

If a problem arises before the civil courts, such as a wife's claim for maintenance, the civil courts will act according to the general principles of private international law, and where such a marriage cannot be denied validity according to those principles, it will be sustained. The Succession Law, 5725-1965 provides that differences of religion do not affect rights of inheritance.⁷⁷

Praxisen kring äktenskapslagstiftningen i Israel kan vidare delas in i två huvudsakliga grenar: de reformvänliga samt konservativa. Det var dock vanligt i början, speciellt under 1970-talet, att både konservativa och så kallade reformvänliga rabbiner krävde att en judes icke judiska partner konverterade innan äktenskap kunde ingås, men att en liten växande minoritet inom de reformvänliga rabbinerna var beredda att välsigna ett interreligiösa äktenskap och förhållanden och leda den religiösa ceremonin.⁷⁸ Vanligtvis brukar sedvänjan bland de konservativa rabbinerna vara att inte överhuvudtaget välsigna och leda äktenskapsceremonin om inte båda personerna är judar. I vissa källor, såsom Encyclopaedia Judaica, står det att det fanns undantag då dessa konservativa rabbiner genomförde sådana välsignelser i vissa akuta fall.⁷⁹ Vad dessa akuta fall kan innebära nämns inte.

77 Ibid.

78 Ibid.

79 Ibid.

4.2 Yad L'Achim- En broderlig hand

Yad L'Achim (ordagrant översatt "hand åt bror") grundades år 1950⁸⁰ av den Rysslandsfödde rabbinen Rav Lipshitz⁸¹ bara två år efter att David Ben-Gurion, landets förste premiärminister, deklarerade Israels självständighet och ett år efter 1948–1949 års arabisk-israeliska krig som slutade i vapenstillestånd.⁸² Gruppens huvudsakliga och ursprungliga syfte var att hjälpa nya immigranter att anpassa sig till livet i Israel.⁸³ Andra aspekter som var viktiga var att fokusera på och bekämpa kristen mission, kristna missionärer och interreligiösa äktenskap och förhållanden.⁸⁴ På Yad L'Achims engelskspråkiga webbplats beskriver gruppen sig själv som följande:

Yad L'Achim was established in 1950 to help new immigrants adjust to the newly born country and to help them find a suitable religious framework. It is a non-profit organization with no political affiliation. Over the years, its attention has turned to more complex problems, including how to counter the missionary threat [...] Jews, many of whom are prime targets due to their economic distress and unawareness about Judaism. Fighting the missionaries [...] has long been one of Yad L'Achim's top priorities. Another focus of attention is assimilation. Though it was once thought that this could not be a problem in a Jewish country [...] the tragic facts show an increasing number of Jewish girls getting involved with foreign workers and, even more so, with Arab men. Indeed, Yad L'Achim gets some 1,000 calls a year reporting such cases.⁸⁵

I citatet ovan beskriver Yad L'Achim sig själva som en icke politisk grupp och att organisationen grundades för att kunna hjälpa nya immigranter som hade gjort aliyah, migrering bland judar i diasporan⁸⁶, till Israel. Det framkommer inte heller om gruppen är politisk bunden till något

80 Ari Engelberg, "Fighting intermarriage in the Holy Land," s. 238.

81 Yad L'Achim, "Harav Sholom Dov Ber Lipshitz, zt"l, Founder of Yad L'Achim." Hämtad 18.10.2019. <http://yadlachim.org/?CategoryID=0&ArticleID=769>.

82 History.com, "Israel." Publicerad 14.5.2019. Hämtad 7.05.2020. <https://www.history.com/topics/middle-east/history-of-israel>.

83 Yad L'Achim, "Background." Hämtad 08.10.2019. <http://yadlachim.org/?CategoryID=188>.

84 Engelberg, "Fighting intermarriage in the Holy Land," s. 238.

85 Yad L'Achim, "Background." Hämtad 08.10.2019. <http://yadlachim.org/?CategoryID=188>.

86 Misha Louvish, Fred Skolnik. "Aliyah." I *Encyclopaedia Judaica*, 2:a utgåvan., redigerad av Michael Berenbaum och Fred Skolnik, s. 660–661. Vol. 1. Detroit, MI: Macmillan Reference USA, 2007, Gale eBooks. Hämtad 24.05.2020.

<https://link-gale-com.ezproxy.vasa.abo.fi/apps/doc/CX2587500817/GVRL?u=aboacad&sid=GVRL&xid=02f105f6>.

annat parti eller en viss ideologi. I och med att man beskriver sig själv som en icke politisk grupp väljer jag att se på och ta upp Yad L'Achim som en vanlig fristående organisation för att delvis kunna fokusera på mitt syfte i avhandlingen och för att gruppen säger så själv.

Frågan gällande interreligiösa äktenskap och förhållanden har blivit väldigt viktig då Yad L'Achim som grupp anser att fenomenet blivit allt mer vanligt förekommande och att detta i sin tur påverkar ens judiska identitet som i sin tur kan påverka framtida barns judiska identitet.⁸⁷ Hela judiska generationer försvinner enligt denna tolkning. En annan anledning är också äktenskapslagen, 5713-1953, som inte tillåter ett interreligiöst äktenskap mellan en jude och en icke-jude, men som inte säger något om att en jude inte får konvertera till en annan religion för att gifta sig. Ju mer man läser deras material på deras webbplats märker man att de nästan alltid utgår från ett kvinnligt perspektiv. Anledningen till detta är att man högst troligen, precis som Lehava, är rädd för att flickan eller modern konverterar och att barnet som då föds inte räknas som en jude då man ärver religionen på mödernet inom judendomen.⁸⁸

Medlemmarna i Yad L'Achim består av en klar majoritet haredijudar som dessutom grundade Yad L'Achim.⁸⁹ Haredijudar eller haredim (חרדיות) på hebreiska tillhör den ultraortodoxa sidan bland ortodoxa judar.⁹⁰ Det som särskiljer haredijudar från vanliga ortodoxa judar är att man förkastar tanken på sionismen, drömmen om att återföre alla judar i diasporan i en judisk stat i Israel⁹¹, då det är hädiskt; människorna skapar något som endast Gud och Messias kan skapa, vilket betyder att man inte erkänner staten Israel.⁹² Som med alla grupper finns det även olika fraktioner inom grupperna och haredijudar är inga undantag. Man brukar särskilja mellan två olika grupperingar: ashkenazi och sefardiska judar där den förstnämnda refererar till judar från Tyskland, Östeuropa och den andra till judar från iberiska halvön.⁹³ Det som är intressant är att det inte går att hitta direkta bevis via Yad L'Achims webbplats huruvida gruppen motsätter sig

87 Yad L'Achim, "Anti-Assimilation Dept." Hämtad 08.10.2019.
<http://yadlachim.org/?CategoryID=195>.

88 Chabad.org, "Why Is Jewishness Matrilineal?" Hämtad 08.10.2019.
https://www.chabad.org/library/article_cdo/aid/601092/jewish/Why-Is-Jewishness-Matrilineal.htm.

89 Engelberg, "Fighting intermarriage in the Holy Land," s. 238.

90 Britannica Academic, "Fundamentalism." Hämtad 11.10.2019.
<https://academic-eb-com.ezproxy.vasa.abo.fi/levels/collegiate/article/fundamentalism/390025>.

91 Gideon Kouts, Jacob Katz, Shmuel Ettinger, Arthur Hertzberg, Moshe Medzini, Chaim Yahil. "Zionism." I *Encyclopaedia Judaica*, 2:a utgåvan., redigerad av Michael Berenbaum och Fred Skolnik, s. 539–627. Vol. 21. Detroit, MI: Macmillan Reference USA, 2007, Gale eBooks. Hämtad 24.05.2020.
<https://link-gale-com.ezproxy.vasa.abo.fi/apps/doc/CX2587521568/GVRL?u=aboacad&sid=GVRL&xid=819775b1>.

92 Britannica Academic, "Fundamentalism."

93 Britannica Academic, "Fundamentalism."

staten Israel eller inte. Något som Yad L'Achim skulle kunna definieras som i detta fall är, förslagsvis, ett religiöst sionistiskt parti. Religiösa sionistiska partier (religiösa sionister kallas för *datim le'umim* [nationell religiös] på hebreiska) fick egentligen sin början genom Mizrahi-partiets (1902) grundare rabbinen Yitzḥaq Ya'aqov Reines som ansåg att den sionistiska rörelsen och bosättningen i Israel inte hade något att göra med den framtida messianska försoningen av judarna och att det inte var kätteri gentemot Gud att grunda en judisk stat.⁹⁴ Motståndet mot sionismen och Israel som stat var starkt och standarden bland ortodoxa och ultra-ortodoxa rabbiner tidigt 1900-tal men ändrades efter Förintelsen som senare verkade bekräfta den sionistiska tanken om att judar bara kunde vara säkra i sitt eget hemland.⁹⁵ Rabbin Yitzḥaq Ya'aqov Reines tankar ersattes så småningom av en mer radikal idé av hans följare: sionismen i sig var en del av det judiska folkets messianska försoning.⁹⁶

I dagens läge verkar inte det inte finnas en närmare undersökning om vad för sammansättning Yad L'Achim består av. Antagligen är majoriteten fortfarande haredijudar.

4.3 Meir Kahane

I och med att Meir Kahane är en viktig figur i Lehavas bakgrundshistoria är det betydelsefullt att ta upp honom och hur han påverkade grundaren av Lehava.

Först och främst kan man ju ställa sig frågan om vem Meir Kahane var. Meir Kahane, eller rabbi Meir Kahane som han oftast kallades, var en amerikansk-israelisk rabbi som föddes 1932 och mördades 1990 och brukar även kallas för en religiös aktivist.⁹⁷ Hans intresse för "judiskt självförsvar", som han kallade det, började i tidig ålder då han som 14-åring anslöt sig till

94 Ibid.

95 Ibid.

96 Ibid.

97 "Kahane, Meir." I *Encyclopaedia Judaica*, 2:a utgåvan., redigerad av Michael Berenbaum och Fred Skolnik, s. 715. Vol. 11. Detroit, MI: Macmillan Reference USA, 2007, *Gale eBooks*. Hämtad 21.10.2019. <https://link-gale-com.ezproxy.vasa.abo.fi/apps/doc/CX2587510575/GVRL?u=aboacad&sid=GVRL&xid=d89881ee>.

högergruppen Betars ungdomsrörelse och åkte fast många gånger för våldsamma brott.⁹⁸ Under 1960-talet började Kahane bli allt mer politisk aktiv och skrev flera böcker om den judiska agendan, kolumner till Jewish Press och stödde bland annat USA:s närvaro under Vietnamkriget.⁹⁹

Det som han kanske är mest känd eller okänd för är grundandet av den militanta gruppen Jewish Defence League (JDL) år 1968 i New York (vissa källor påstår att rörelsen redan grundades 1960), elva år efter att han utbildat sig till ortodox rabbi vid Mirrer Yeshiva i samma stad.¹⁰⁰ Gruppen attraherade många med sin utvalda slogan "Never Again!" och blev mest okänd för att skicka ut sina medlemmar, oftast beväpnade, för att patrullera gatorna.¹⁰¹ Rörelsen existerar än i denna dag och utgår fortfarande från Meir Kahanes så kallade fem principer: *ahavat Yisrael*-kärlek för Israel och judendomen, *hadar*-värdighet och stolthet, *barzel*-vilja av järn, *mishmaat*-disciplin och enighet och *bitachon*-tron på att det judiska folket inte kan förintås.¹⁰² I Encyclopaedia Judaica står det att Kahane grundade rörelsen som en protest mot hur judarna behandlades i New York men även mot behandlingen av judar i Sovjetunionen.¹⁰³ År 1971 flyttade han till Israel och grundade fem år senare det extremnationalistiska partiet Kach (ק"כ) som förespråkade avlägsnandet av araber från Israel.¹⁰⁴ Kahane själv agerade som ledamot för Kach i Knesset, det israeliska parlamentet, mellan 1981 och 1985 men partiet utslöts och bannlystes från Knesset som ett resultat av gruppens rasism och förespråkande av våld.¹⁰⁵

Två frågor som är viktiga för Meir Kahane är interreligiösa äktenskap och assimilering, vilka han diskuterar livligt i sin bok *Why Be Jewish?*¹⁰⁶ Språket är repeterande och han tar alltid exempel av en amerikansk tv-serie för att sprida sitt budskap: *Bridget Loves Bernie*, en tv-serie som handlar om ett interreligiöst par där Bridget är katolik och Bernie jude.¹⁰⁷ Kahane ställer sig alltid

98 "Kahane Meir." *Encyclopaedia Judaica*.

99 Britannica Academic, "Meir Kahane." Hämtad 21.10.2019.
<https://academic.eb.com/levels/collegiate/article/Meir-Kahane/923>.

100 Britannica Academic, "Meir Kahane."

101 Ibid.

102 JDL, "About." Hämtad 21.10.2019.
<http://www.jdl.org/about.html>.

103 "Kahane, Meir." I *Encyclopaedia Judaica*.

104 Ibid.

105 "Kahane, Meir." I *Encyclopaedia Judaica*.

106 Meir Kahane, *Why Be Jewish?* (Milton Keynes: BN Publishing, 2009).

107 IMDb, "Bridget Loves Bernie." Hämtad 31.10.2019.
<https://www.imdb.com/title/tt0068053/>.

frågorna "what makes Bernie run? What makes him run after Bridget? What makes Bernie run away from Judaism and cut the chain of generations?" genom sin bok och använder Bernie som en illustration i sin diskussion om interreligiösa äktenskap och assimilering.¹⁰⁸ I sin diskussion är det viktigt att man noterar att Kahane utgår från USA och den judiska samfunden där i sin helhet. Hans åsikt gällande interreligiösa äktenskap, assimilering och även konvertering kommer fram väldigt tydligt. Kahane anklagar bland annat judar som gifter sig utanför sin religiösa grupp och de judar som låter sig assimileras så pass mycket att deras judiska identitet försvinner för att "dropping their Judaism as needless and, perhaps, unwanted baggage"; vidare anser han att interreligiösa äktenskap sprider sig genom de amerikanska judiska samfunden som grekisk eld och att "flykten" från judendomen oftast beror på osäkerhet och bristen på intresse.¹⁰⁹ Kahane beskyller ofta föräldrarna för att de alldeles för lätt accepterar sina barns interreligiösa äktenskap och förhållanden, att rabbiner viger par av olika religiösa bakgrunder synnerligen för lätt, att båda två medvetet försöker ge interreligiösa äktenskap och förhållanden en bättre bild.¹¹⁰ Kahane anser själv att konverteringar är absurda och löjliga arrangemang där den ene inte alls har ett genuint begär att bli jude, utan försöker enbart tillfredsställa sina judiska svärföräldrar.¹¹¹

Bernie [...] His intermarriage is intimately tied to his rejection of Judaism as the most important part of his life, as a thing to which he owes loyalty and attachment. Bernie runs to Bridget and intermarriage because he runs away from Judaism.¹¹²

4.4 Lehava- Flamman

Lehava är namnet på den andra organisationen som jag väljer att undersöka i min avhandling. Redan organisationens namn säger mycket om vad gruppen anser om interreligiösa äktenskap och förhållanden och assimilering i Israel. Lehava (להבה) kan betyda två saker: ordagrant betyder Lehava flamma men är även, och översatt från hebreiska, en förkortning av förhindring av assimilering i det heliga landet.¹¹³ Lehava som organisation grundades år 2009 av Bentzi, ibland Ben-Zion, Gopstein som själv var en av Meir Kahanes lärningar med syftet att förhindra arabiska män att uppvakta judiska kvinnor men även antikristna aktiviteter förekommer såsom attacker på

¹⁰⁸ Kahane, *Why Be Jewish?* s. 3–4.

¹⁰⁹ Ibid., s. 4–5.

¹¹⁰ Ibid., s. 7–8.

¹¹¹ Ibid., s. 8.

¹¹² Ibid., s. 17.

¹¹³ Engelberg, "Fighting intermarriage in the Holy Land," s. 229.

kristna missionärer, demonstrationer mot prideparaden i Jerusalem och dylikt.¹¹⁴ Via Lehavas engelskspråkiga webbplats väljer gruppen att beskriva sig själva som en organisation vid namn Lehava som kämpar mot assimilering i det heliga landet genom att rädda judiska kvinnor och att nå ut till dessa innan de "når byar och är borta".¹¹⁵ Gruppen har en hebreisk webbplats, leava.co.il, som tyvärr ligger nere med jämna mellanrum utan några angivna anledningar och som man inte har tillgång till när den väl är uppe utan en VPN (virtual private network). Därför utgår jag från deras engelskspråkiga webbplats. Ari Engelberg skriver att Lehava som grupp kan tolkas som en hybrid när det gäller israeliska politiska och religiösa organisationer och att det finns huvudsakligen två kategorier: religiösa organisationer som kämpar mot interreligiösa äktenskap och förhållanden och extrema högergrupper som inte är religiösa överhuvudtaget.¹¹⁶ Via gruppens webbplatser är det svårt att hitta vidare information om gruppen själv definierar sig som en politisk grupp eller inte eller om man är politisk bunden. Gruppens ledare, Bentzi Gopstein, sägs enligt flera olika källor ha varit misstänkt för flera mord och att han och gruppen i sig är anklagade för att vara rasister.¹¹⁷ Det har förekommit flera försök att få Lehava stämplad som en terroristgrupp eller som en kriminell organisation från vissa håll.¹¹⁸ Mairav Zonszein, som har skrivit artikeln som jag refererar till i de två föregående fotnoterna, skriver också att Lehava inte är registrerad som en ideell förening och att det är oklart varifrån man får sin finansiering men att gruppens aktivister är nära anknutna till en annan ideell registrerad israelisk förening vid namn Chemla.¹¹⁹ Chemla som grupp fokuserar på att hjälpa familjer och ungdomar i nöd och får bidrag från den israeliska staten för detta arbete; ironiskt nog, enligt det som Zonszein skriver i sin artikel, är en av grundarna av Chemla Gopstein och rabbinen Yehuda Kroizer som också är ledare för en yeshiva (religiös skola) vid namn HaRaayon Hayehudi (Den judiska idéén) som i sin tur grundades av Meir Kahane.¹²⁰ I en annan artikel skriven av Toi Staff framkommer det även att man inom Knesset har försökt att förbjuda Lehava och att gruppen

114 Ibid.

115 Lehava, "About us." Hämtad 31.10.2019.

<https://www.lehava-us.com/about-us/>.

116 Engelberg, "Fighting intermarriage in the Holy Land," s. 238

117 Mairav Zonszein, "Israeli Extremists Are Making a Comeback-With the Help of US Tax Dollars." *The Nation*, 26.02.2019. Hämtad 24.05.2020.

<https://www.thenation.com/article/archive/israeli-extremists-us-tax-dollars/>.

118 Zonszein, "Israeli Extremists Are Making a Comeback-With the Help of US Tax Dollars."

119 Ibid.

120 Ibid.

beskrivs tillhöra den radikala högern.¹²¹ Yuli Edelstein, talesman för parlamentet i samma artikel, var den som tog initiativet och backades upp av flera ledamöter, speciellt arabiska, som anklagade Bentzi Gopstein för att vara en nazist, Lehava för att vara som en judisk motsvarighet till Ku Klux Klan och anklagade gruppen för att man inte har något med judendomen eller judiska värderingar att göra med överhuvudtaget.¹²² Lehava verkar ännu inte ha blivit terroriststämplade av Knesset och varför det ännu inte har blivit så är svårt för mig att få fram då det finns flera artiklar mellan 2015 och 2019 som talar om exakt samma sak. Av denna anledning väljer jag att inte spekulera vidare om varför Knesset inte har valt att terroriststämpla Lehava. Jag väljer dessutom att se på Lehava som en icke ideell förening som har vissa politiska aspekter.

Vilka är medlemmarna i Lehava? Majoriteten av Lehas medlemmar och sympatisörer utgörs av så kallade mizrahijudar, till skillnad från Yad L'Achims anhängare där majoriteten är haredijudar.¹²³ Det som är viktigt att notera i det här fallet är att man inte bör blanda ihop mizrahijudar med sefardiska judar, fastän de delar många religiösa seder, utan den förstnämnda gruppen har sitt påbrå från Mellanöstern och själva ordet mizrahi på hebreiska betyder bland annat orientalisk.¹²⁴ Mizrahijudar i sin tur består av många olika grupper med många olika modersmål och det är inte alls ovanligt att man knyter nära band med andra mizrahijudar vars familjer kommer från samma hemland.¹²⁵ Enligt Nissim Leon är det viktigt för många mizrahijudar att uppehålla en etnisk gräns mellan judar och icke judar, vilket är väsentligt för deras identitet och att anti-arab och anti-muslimska känslor bland mizrahijudar går längre tillbaka i tiden; demonisering av "arabiska hedningar" i judisk liturgi förekom jämsides samexistens i det dagliga livet och att de judar som författade dessa liturgiska texter levde under islamiskt styre och uttryckte en längtan om en gudomlig omvälvning som skulle bidra till Ishmaels undergång.¹²⁶ En annan teori som har lagts fram av Yehouda Shenhav är att mizrahijudar adopterade en högerkonservativ världssyn då de hade en strävan och längtan till att

121 Toi Staff, "Knesset speaker implies extremist Lehava should be outlawed." *The Times of Israel*, 10.11.2015. Hämtad 25.05.2020.

<https://www.timesofisrael.com/knesset-speaker-slams-lehava-call-it-what-it-deserves-to-be-called/>.

122 Staff, "Knesset speaker implies extremist Lehava should be outlawed."

123 Engelberg, "Fighting intermarriage in the Holy Land," s. 230.

124 My Jewish Learning, "Who Are Mizrahi Jews?" Hämtad 03.11.2019.

<https://www.myjewishlearning.com/article/who-are-mizrahi-jews/>.

125 My Jewish Learning, "Who Are Mizrahi Jews?"

126 Engelberg, "Fighting intermarriage in the Holy Land," s. 231.

förbättra sin egen ställning i ett ashkenazidominerat israeliskt samhälle.¹²⁷ Gershon Shafir och Yoav Peled föreslår att genom att välja en exklusiv och etnonationalistisk diskurs var det möjligt för mizrahijudar att eliminera arabiska medtävlanden för resurser i en etnisk delad arbetsmarknad.¹²⁸ I Israel är alltså nationalistisk extremism sammankopplad till religiösa och konservativa krafter och består förslagsvis av vad Emi Pedahzur kallar för den nya och gamla rättigheten (new, old right): den nya som har ersatt den gamla innebär att aktiviteten fokuseras på etnisk uteslutning medan man inom den gamla var fokuserad på geografisk expansion, varav merparten eller nästan alla mizrahi- samt haredijudar och religiösa sionister är anhängare av den nya rättigheten.¹²⁹

Om både Yad L'Achim och Lehava anser att interreligiösa äktenskap och förhållanden och assimilering är dåliga och något som man aktivt bör arbeta emot, hur skiljer sig då dessa organisationer åt på basis av de diskurser som finns på gruppernas webbplatser? Jag försöker svara på denna fråga senare i min avhandling men ett exempel är bland annat bröllopet mellan Morel och Mahmoud som jag nämnde i inledningen. I en artikeln kallar man Lehava för extremister.¹³⁰ Artikeln säger att Yad L'Achim och Lehava hade publicerat ett foto av parets bröllopsinbjudan online men att Yad L'Achim hade valt att censurera platsen och tiden för bröllopet och istället önskade att deras anhängares kommentarer skulle få Morel att annullera bröllopet medan Lehava öppet meddelande tid och plats och samtidigt uppmanade folk att demonstrera utanför mottagningen.¹³¹ Yad L'Achim avråder judiska kvinnor från att gifta sig med arabiska män men kvinnan lämnas ensam och ifred ifall hon är bestämd med att gifta sig.¹³²

Hur förhåller sig den gemene juden och staten mot grupperna? Gällande den här frågan har det varit lite svårt för mig att få ett konkret svar utan att det blir luddigt. På basis av vad bland annat Mairav Zonszein och Toi Staff skriver i sina artiklar på sidan 34 målas det upp en mer negativ bild av Lehava i israeliska medier jämfört med Yad L'Achim. När jag personligen letar efter material på internet är det tämligen svårt för mig att hitta något där Yad L'Achim beskrivs i ett

127 Ibid.

128 Ibid.

129 Engelberg, "Fighting intermarriage in the Holy Land," s. 230.

130 Stuart Winer, "Jewish-Arab wedding braces for racist protests." *The Times of Israel*, 14.08.14.

Hämtad 03.11.2019.

<https://www.timesofisrael.com/jewish-arab-wedding-braces-for-racist-protests/>.

131 Winer, "Jewish-Arab wedding braces for racist protests."

132 Ibid.

negativt ljus. I själva verket hittar jag ingenting om jag exempelvis söker på "Yad L'Achim Knesset" eller "Yad L'Achim rasism" eller dylikt. I ett samtal som jag hade med Ari Engelberg i början på hösten pratade vi bland annat om hur det kommer sig att Lehava just får mer negativ uppmärksamhet i israeliska medier än vad Yad L'Achim får. Enligt honom beror det på att Lehava delvis tenderar att oftare vända sig till yngre personer för att värva dem och för att deras metoder för att uppnå deras mål oftast är mer extrema. I det här fallet hänvisade Engelberg till sin artikel igen och berättade själv om när han intervjuade flera Lehava medlemmar och följde med i deras aktiviteter i Jerusalem. Lehava är mera för en direkt konfronterande metod enligt Engelberg. Organisationen, åtminstone när han följde med i deras aktiviteter, pratar direkt med unga tjejer på gatorna och ställer sig ansikte mot ansikte mot arabiska män och varnar dem för att dejta judiska kvinnor. I ett fall åtalades två av tre medlemmar i Lehava för mordbrand, vandalism och incitament till rasism när man angrep en tvåspråkig skola i Jerusalem nattetid¹³³ och i en annan artikel påstås det att Gopstein tydligen understödjer brännandet av kristna kyrkor i Israel.¹³⁴ Vad just den gemene juden i Israel anser om Yad L'Achim och Lehava skulle förslagsvis kunna vara ett annat exempel på vidare forskning då jag har haft det lite svårt att hitta material om det.

133 Judah Ari Gross, "Brothers take plea deal for arson at bilingual school." *The Times of Israel*, 14.4.2015. Hämtad 25.05.2020.

<https://www.timesofisrael.com/brothers-take-plea-deal-for-arson-at-bilingual-school/>.

134 Robert Tait, "Burning of Christian churches in Israel justified, far-Right Jewish leader says." *The Telegraph*, 06.08.2015. Hämtad 25.05.2020.

<https://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/middleeast/israel/11786802/Burning-of-Christian-churches-in-Israel-justified-far-Right-Jewish-leader-says.html>.

5 Material

I det här kapitlet beskriver jag materialet som utgör grunden för min analys i analyskapitlet. Jag strävar efter att först och främst ge en allmän bild och beskrivning av hur materialet på vardera gruppens webbplats ser ut, vad för material de har att erbjuda, vem har skrivit det, för vem är de ämnade för, skillnader mellan de två grupperna och problem som kan uppstå med användandet av Lehava och Yad L'Achims webbplatser.

Materialet jag använder i analyskapitlet finns tillgängligt online på Yad L'Achim och Lehavas webbsidor yadlachim.org och lehava-us.com. Lehava har två hemsidor, en på engelska och en på hebreiska (leava.co.il). I detta fall väljer jag att använda Lehavas engelskspråkiga hemsida så att det blir enklare för läsaren att följa med om hen önskar att läsa samma material. Yad L'Achims webbplats har olika språk som man kan ändra manuellt. Vid behov gör jag egna översättningar om en viss text eller ett visst begrepp bara förekommer på hebreiska. En sak som bör noteras är att Lehavas webbsidor, både den engelska och den hebreiska, inte kan nås genom vanliga webbläsare. I detta fall är jag tvungen att använda ett VPN-program, ett verktyg som tillåter användaren att skapa en säker och krypterad anslutning utöver datorns vanliga internetanslutning, för att komma åt informationen. Tillgången till material på Lehavas engelskspråkiga webbplats är dessutom begränsad då gruppen inte har uppdaterat webbplatsen sedan sommaren 2019. Vid behov använder jag isåfall material från gruppens hebreiska webbplats. I vissa fall kallas Lehavas grundare för Bentzi, istället för Ben-Zion, och ibland skrivs Lehava som Lahava. För att hålla mig konsekvent i analysen använder jag Bentzi och Lehava.

Hemsidorna är relativa lika. Läsaren bombarderas genast med känsloladdade sloganer, bilder, videoklipp och artikelrubriker som fångar ens uppmärksamhet. De två exempel som följer här nedan är skärmdumpar från Yad L'Achim och Lehavas webbplatser och det första som en läsare ser.

English CONTACT US DONATE NOW

Yad L'Achim
We don't give up on even a single Jew!

Home Who We Are Departments News from the Field Testimonies Videos Donations & Tefillah

WE NEVER GIVE UP!

We will do everything it takes in order to rescue women and children from captivity, to bring them back home and guide them towards living a successful and happy life!

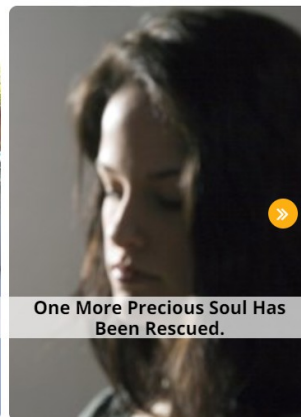
NEED HELP? DONATE NOW

Källa: yadlachim.org. Hämtad 08.03.2020.

להבה

Preventing Assimilation

Recent articles

video

Källa: lehava-us.com. Hämtad 08.03.2020.

Det märks att webbplatserna är känslomässigt laddade och att man med ordvalen försöker anspela på läsarens känslor att sympatisera med Yad L’Achim och Lehava. Man kan dela in materialet på Yad L’Achim och Lehavas webbplatser i tre olika kategorier, vilka jag också använder i mitt analyskapitel: texter, bilder och videoklipp. Med texter avser jag allt skrivet material som man kan hitta på webbplatserna. Jag väljer att göra dessa indelningar då analysen blir bättre och för att underlätta läsandet och materialinsamlingen. Dessutom, med tanke på att diskursanalys är metoden jag använder, kan man även läsa diskurser i bilder och videor och inte endast i skrivna texter.

Materialet som finns på webbplatserna saknar oftast undertecknande av en skribent, om det inte rör sig om utomstående material som tidningsintervjuer. I vissa fall, exempelvis på Lehavas webbplats, har man ibland laddat upp material där oftast en ur gruppen intervjuas av olika reportrar och tidningar¹³⁵, något som inte är vanligt förekommande på Yad L’Achims webbplats. I Lehavas fall har man valt att översätta artikeln till engelska och publicera den på gruppens engelska webbplats. Artikeln som jag hänvisar till i föregående fotnot finns på engelska på denna sida.¹³⁶ En gemensam faktor för både Yad L’Achim och Lehava är att man har medvetet valt att använda pseudonymer när det berör fall som interreligiösa äktenskap och förhållanden och assimilering för att skydda kvinnornas identiteter. Grovt uppskattat är artiklarna eller texten allt från cirka 600 till cirka 4000 tecken om man bortser från texternas formatering.

Videor, som finns på organisationernas webbplatser, verkar vara filmade och gjorda av grupperna själva där de försöker föra fram sina argument. Ett exempel från Yad L’Achims webbplats är en liten pojke som snabbt eskorteras ut ur ett hus tillsammans med en beslöjad kvinna, vars röst ekar i bakgrunden på hebreiska och engelska med fraser såsom "jag är fast i en by, snälla lyssna på mig" och "jag berättade att jag ville ha en skilsmässa, han tog en kniv och gav mig blåmärken över hela min kropp."¹³⁷ I en annan video publicerad direkt på Lehavas

135 Orly Harari, "כך ניצלה עוד נפש אחת בישראל." *Arutz*, 11.6.2014. Hämtad 08.03.2020. <https://www.inn.co.il/News/News.aspx/277854>.

136 Lehava, "One More Precious Soul Has Been Rescued." Hämtad 08.03.2020. <https://www.lehava-us.com/one-more-precious-soul-has-been-rescued/>.

137 Yad L’Achim, "MY LIFE IS IN DANGER." *Youtube*. Video file, 25.11.2019. Hämtad 07.03.2020. https://www.youtube.com/watch?time_continue=32&v=t-zse5sSc8Q&feature=emb_logo

webbplats filmar de olika unga flickor bakifrån medan de pratar om hur de blev lurade av arabiska män att dejta dem och hur mycket de ångrar sig.¹³⁸ Videorna är oftast publicerade på vardera grupps youtubekanal eller direkt upplagda på webbplatsen. Det är mera vanligt förekommande att Yad L'Achim publicerar videorna på sin youtubekanal för att sedan länka till dem på sin webbplats. Det står inte uttryckligen vem eller vilka som ligger bakom videorna, utan här antar jag att det är grupperna i sig som har skapat filmsnuttarna.

Något som gäller alla bilder på Yad L'Achim och Lehas webbplats är att det inte förekommer direkta källhänvisningar. Den beskrivning som ibland finns är vad som händer på bilden eller under vilka omständigheter bilden togs. Då och då skriver Yad L'Achim och Lehava ifall en viss bild endast har använts för illustrativa syften.

Items that were included in the package sent to a Jew in an enemy state

Källa: <https://yadlachim.org/matzos-tefillin-mezuzos-sent-by-yad-lachim-to-jew-in-enemy-state-2/>. Hämtad 08.03.2020.

138 Lehava, "Home." Hämtad 07.03.2020.
<https://www.lehava-us.com/>.

Källa: lehava-us.com/gopstein-arabs-take-haredim-from-bnei-brak-jerusalem-and-bitar-%e2%80%a2-interview/. Hämtad 08.03.2020.

I det första exemplet ser läsaren bara en bild på olika judiska religiösa föremål med beskrivningen "items that were included in the package sent to a Jew in an enemy state." På den andra bilden, tagen från Lehas webbplats, skriver man inte varifrån bilden är eller om den används för illustrativa syften. Här antar jag att Lehava medvetet har valt en bild på en kvinna i en niqab för att spegla artikelns innehåll och mening. Båda bilderna saknar upphovsrättsman och källhänvisning.

När det gäller det positiva och det negativa med att använda webbplatserna som material är jag lite tudelad. Man kan antingen se det här från ett praktiskt eller personligt perspektiv. Om man ser på det hela från ett praktiskt perspektiv kan följande saker listas upp: det negativa med att använda webbplatserna som material är att innehållet saknar signaturer, källhänvisningar används inte så ofta i materialet, webbplatsers innehåll kan ändras konstant och tas bort, skrivs om och läggs till plus att materialet är mera för folk som aktivt intresserar sig för judendomen och har lite förkunskap i det och ibland nödvändigtvis i det hebreiska språket. En annan fråga som uppstår är hur man kan göra gällande utgallringen av materialet, vilket jag skriver om efter det positiva och negativa med materialet. Från en praktisk positiv synvinkel märker man direkt att materialet är lämpligt för diskursanalys då det är värdeladdat och speglar gruppernas attityder gentemot interreligiösa äktenskap och förhållanden och assimilering.

När det gäller det personliga negativa faller det här på flera punkter. I och med att materialet är känslomässigt laddat vet man aldrig om vem som kan tolka det på ett negativt sätt och ta illa upp.

Yad L'Achim och Lehava skriver inte uttryckligen, exempelvis, att "en muslim är mindre värda än en jude" eller att "araber är råttor" men en person kan fortfarande indirekt få dessa bilder i huvudet och även indirekt tolka det mellan raderna i texten. Då det även finns en del material på gruppernas webbplatser är det omöjligt att analysera och ta med allt i analysen. Av denna anledning väljer jag mitt material slumpmässigt och genom stickprov för att det ska vara rättvist. Det personliga positiva med det hela är att jag har ett stort intresse för Mellanöstern, Israel och judendomen. Ämnet ligger mig kärt om hjärtat.

6 Analys

För att kunna göra en jämlik och ordentlig diskursanalys av Yad L’Achim och Lehas webbplatser lägger jag upp min analys på följande sätt: jag fokuserar på en av de 9 punkter som förekommer i Gordon Lynchs utvecklade version av Ian Parkers originella modell i taget och gör varenda en av de nio punkterna till en mellanrubrik. I dessa mellanrubriker analyserar jag både Yad L’Achim och Lehas. Detta är för att kunna ge en mer jämförande bild av grupperna och för att kunna visa att jag tar upp alla steg i modellen. Jag refererar till mitt material som vanliga artiklar, bilder och videor och bifogar även webbadressen i fotnoterna så att materialet blir lättare att hitta och att hämta för läsaren. Materialet som jag nyttjar är huvudsakligen på engelska men vid behov använder jag även material på hebreiska. I detta fall gör jag mina egna översättningar av materialet. Jag översätter inte engelska citat.

6.1 Omvandla talad text till skriven text: videor

"My mother knew that her mother was *inaudible* but she simply hid it from us because she thought that since by Muslims it goes by the father I don't even have to know about it. [...] I would go to my mother and show her all the bruises he did to me, all the marks he left on me. I would say to her 'look what a beast, look what he does to me!' She would say 'shhh, to others we disclose nothing. We are women, we are suppose to fulfill our husbands' will. Whatever our husband says, we do and we don't tell anyone that he beats us!"¹³⁹

I videoklippet som Yad L’Achim har länkat till på sin hemsida från gruppens egna youtubekanal berättar Michal om tiden hon var gift med en arabisk man och hur han misshandlade henne, hur han hotade henne att inte ta ut skilsmässa, hur han gömde barnen och hindrade henne från att träffa dem och hur hennes egna mamma, som dessutom hade gömt dotterns judiska identitet från henne då hon ansåg att dottern skulle ärva sin fars religion (islam), inte gjorde något åt det hela.

139 Yad L’Achim, "(Surprise Ending) Michal's Emotional Story (English Dubbed) Yad L'Achim." Hämtad 10.04.2020. <https://yadlachim.org/media/>, se även <https://youtu.be/6ajenJI6agU>.

Michal berättar vidare hur hon kontaktade Yad L'Achim, väldigt skeptiskt till att de skulle kunna hjälpa henne och rädda hennes barn som hon inte hade sett på flera månader. Det är inte bara Michal som berättar sin historia, utan även flera frivilliga från Yad L'Achim berättar om när gruppen räddade henne. "It was all so emotional to see such a young girl suddenly experience the great moments of liberation" säger en frivillig från Yad L'Achim när Michal äntligen fick se sina barn igen och hennes man blev arresterad, medan en annan frivillig säger "we're talking about a very complicated event involving children who were separated from their mother, in a Muslim country they were kept behind enemy lines. When you carry out this kind of operation you are aware that you aren't just taking out these kids, you are saving them and also the following generations. And this may be the only way for them to return to Judaism [...] And we succeeded."¹⁴⁰ Efter att ha blivit räddad från sin man var Michal orolig över vem som skulle kunna älska henne då hon hade varit tillsammans med en arab och fått barn med honom. I videoklipppet förekommer det inte vem han är, men man får se att Michal har träffat någon och har gift sig med en annan judisk man som bär kippan och uppfostrar barnen som sina egna och kallar henne en stark kvinna. Videon slutar med att både Michal och hennes nya man tillsammans sjunger judiska psalmer för barnen.

I ett annat videoklipp på Yad L'Achims webbplats, "Yad L'Achim A Mother and Her Eight Children Rescued from the Muslim Old City"¹⁴¹, får man följa med i en kort nyhetsrapportering med engelsk berättarröst om en grupp med Yad L'Achim aktivister som ska rädda en judisk mor och hennes åtta barn från det muslimska kvarteret i Jerusalems gamla stad. Gruppen är samlad utanför den gamla staden i Jerusalem, klädda som icke religiösa judar och går snabbt igenom vad det är som kommer att ske. "This young woman is Jewish- 100%. She is from a well established family" säger en av medlemmarna.¹⁴² Kvinnan som väntar på dem i sin bostad i det muslimska kvarteret berättade för Yad L'Achim att hon hade blivit utsatt för våld av sin arab-muslimska man under 20 år och hittade ett tillfälle att fly när hennes man hamnade i fängelse och hans bror sattes i husarrest. Yad L'Achims aktivister diskuterar hur de bäst kan ta sig in i det muslimska kvarteret utan att väcka alldeles för stor uppmärksamhet och hur de kan undvika andra familjemedlemmar från mannens sida, polisen och militären. "Pidyon shvuyim" säger en som kör

140 Yad L'Achim, "(Surprise Ending) Michal's Emotional Story (English Dubbed) Yad L'Achim."

141 Yad L'Achim, "Yad L'Achim A Mother and Her Eight Children Rescued from the Muslim Old City." Hämtad 11.4.2020. <https://yadlachim.org/media/>, se även <https://youtu.be/t7adOloAZLs>.

142 Yad L'Achim, "Yad L'Achim A Mother and Her Eight Children Rescued from the Muslim Old City."

bilarna, "we're bringing 8 souls back to the Jewish people."¹⁴³ Om operationen går fel har gruppen med sig vapen i värsta fall. Operation går lyckligtvis bra, de stöter inte på några problem, erbjuder hennes barn lite godis och de lämnar snabbt lägenheten med de få ägodelar som de har samlat ihop inom loppet av några minuter. En av barnen tappas bort i all tumult men hittas senare av Yad L'Achims aktivister. De tar sig säkert ut ur den gamla staden och försäkrar kvinnan att hon och hennes barn kommer att få all hjälp de behöver från Yad L'Achim bara de inte avslöjar för någon var deras nya adress är, deras nya telefonnummer, inte någonting överhuvudtaget. Allt detta för att kvinnan och hennes barn ska kunna få en ny start och känna sig trygga.

På Lehavas engelskspråkiga webbplats hittar man två officiella videor, en med engelsk text och en med engelsk text och dubb. I en video introducerar Bentzi Gopstein organisationen och säger sedan följande:

[...]This can happen to anybody [...] When you go to sleep she goes to meet Samir or Mahmud. And when you go to sleep my operators don't go to sleep. They go around party centers [...] with a message of how good it is to be a good jewish [sic.] girl [...] places with girls who've been drinking a lot of alcohol and they are being used by arabs [sic] [...] While you are asleep, my guys go in there and take Moran out of there [...] to the emergency apartment [...] and on Saturday night Moran tells Anat that after 6 years of not lighting the candles (of Shabbat) and this Shabbat it's her first time lighting the candles [...] So yes, I plead guilty. Our organisation is filled with love, filled with love for Israel and we do this for the daughters of Israel [...] and I mean nobody will put out the flame ("Lehava").¹⁴⁴

Gopstein säger i början av videon att det här är något som kan hända vem som helst, våra döttrar, era systrar. Det finns inga undantag.

I den andra videon på Lehavas webbplats har gruppen intervjuat flera unga tjejer, med deras ryggar vända mot kameran för att bevara deras identiteter. Varje tjej dubbas av en röstskådespelare, ges ett nytt namn i videon och berättar hur dem blev lurade av arabiska män att dejta dem. En tjej beskriver att hon träffade en arabisk man medan hon jobbade i en livsmedelsbutik, en annan säger att hon träffade en arabisk man som alltid brukade köra

143 Ibid.

144 Lehava, "Video 1." Hämtad 12.4.2020. <https://www.lehava-us.com/>.

busslinjen som gick förbi hennes skola och tog inte betalt av henne medan en annan tjej träffade en arabisk man när hon gjorde militärtjänst i ett sjukhus. "My cousin was murdered by Arabs. I hated them and all of a sudden I'm doing national service with an Arab brother...and we laugh."¹⁴⁵ En av de andra tjejerna beskriver att hon blev lurad att tro att han var jude. Helt plötsligt, utan att de alla märkte hur det hade skett, var de involverade med arabiska män. Hemma hos vissa av tjejerna hade det blivit storbråk i familjen när speciellt föräldrarna hade fått reda på detta. En ung tjej från Kfar Saba berättade att hon ville rymma hemifrån. "He always told me how much he loves me and things like 'you'll see, one day I'll marry you' [...] I thought I could stop it whenever I wanted. I was afraid to get pregnant [...] they have a different mentality. They don't really care for anything you tell them [...] I thought I was getting him closer to Judaism."¹⁴⁶ Något som fick tjejerna att reagera starkt var när dem såg sina arabiska pojkvänner arga för första gången efter att de hade startat ett förhållande. En pojkvän blev arg för att hennes föräldrar ringde hela tiden, en tjej hörde ett rykte om att han hade en fästmö hemma i sin by, en annan ville ta en paus i förhållandet men hennes arabiska pojkvän hotade med att avslöja förhållandet för hennes föräldrar medan en annan tjej ville ha en abort då hon blev gravid. "He became mad and screamed [...] I went for a month with blue punch marks. I wanted to go back to the life I had before, back being a child again."¹⁴⁷ En av tjejerna kontaktade några som hon visste kunde hjälpa henne, Lehava. De flesta av tjejerna beskriver att de bara lämnade sina arabiska pojkvänner och lämnade allt de hade bakom sig och återvände hem till sina föräldrar medan en av tjejerna bor i en av Lehavas lägenheter med sin dotter. "I get there everything I need".¹⁴⁸ Videon avslutas med ett varningsmeddelande där Lehava skriver att det finns flera unga judiska kvinnor som lever som muslimer i arabiska byar och att organisationen hjälper tusentals flickor i nöd varje år. Till sist uppmanar man folk att gå med i deras grupp för denna sak och att donera pengar.

Vid första anblick märker man att det är diskursen om den judiska kvinnan som ligger i fokus i alla videor och sedan den om arabiska män. Ju mer man tänker på dessa två märker man att sättet de presenterar diskursen om den judiska kvinnan och diskursen om den arabiska mannen på

145 Lehava, "Video 2." Hämtad 12.4.2020. <https://www.lehava-us.com/> .

146 Lehava, "Video 2."

147 Ibid.

148 Lehava, "Video 2." Hämtad 12.04.2020.

gömmar flera diskurser. Jämför man diskursen kring den judiska kvinnan i båda gruppernas videor är inte skillnaden stor, men den finns i sättet man presenterar personen bakom berättelsen. Kvinnan, det vill säga den judiska kvinnan, målas upp som oskyldig och som ett offer, en som faller för den arabiska mannens narrande charm och lögn. I Yad L'Achims videor får man till största delen se och höra kvinnans ord medan Lehava verkar måla upp en hel anonym bild av kvinnorna de har intervjuat. Kvinnans hälsomässiga status är också en central del i alla de stickprov jag gjorde, det vill säga ifall hon är havande. Innanför diskursen om kvinnan hamnar även diskursen om barnens identitet i centrum. Lehava och Yad L'Achim är högst troligen oroliga över att chanserna ökar markant för att barnet i ett sådant förhållande inte skulle uppfostras i den judiska tron, utan högst troligen i faderns religion vare sig modern konverterar eller inte som man exempelvis kan se i Michals fall där hennes mamma till och med hade dolt undanhållit hennes judiska identitet från henne. I det andra klippet från Yad L'Achim talar en av deras frivilliga aktivister om pidyon shvuyim. I Talmuden, Bava Batra 8b, står det nämligen följande att "that redeeming captives is a great mitzva (פדיון שבוים מצוה רבה היא)".¹⁴⁹ Pidyon shvuyim (פדיון שבוים) betyder ordagrant återlösning av fångar, vilket man i Talmuden beskriver som en stor och viktig mitzva: judar har en skyldighet att hjälpa till med frigivandet av andra judar som är fångade av slavägare, sitter i fångenskap och hotas av svält.¹⁵⁰ I det här fallet kan definitionen kring ordet fångenskap ifrågasättas då Talmuden inte egentligen har en definition på vad det är, utan enbart vad det kan innebära. I Talmuden står det enbart vad för skyldigheter andra judar har gentemot de räddade judarna. Exempelvis finns det regler om att pengar till välgörenhet ska samlas in av två personer medan tre personer distribuerar ut det och att mat samlas in och distribueras ut av tre personer samma dag.¹⁵¹ I det här fallet verkar Yad L'Achim tolka pidyon shvuyim och fångenskap som att rädda en judinna från ett förhållande med en arabisk man, föra tillbaka henne och hennes barn till det judiska folket och dessutom ge henne ekonomisk hjälp. Granskar man Lehas videor nämns inte pidyon shvuyim uttryckligen. Det kan tolkas indirekt om man så vill genom att gruppen räddar dessa unga kvinnor från förhållanden med arabiska män och ser till att de kan starta ett nytt liv och slå sig ner i lugn och ro.

149 Sefaria.org, "Bava Batra 8b- The William Davidson Talmuden." Hämtad 13.04.2020.

https://www.sefaria.org/Bava_Batra.8b.1?lang=bi&with=all&lang2=en.

150 Sefaria.org, "Bava Batra 8b- The William Davidson Talmuden."

151 Sefari, "Bava Batra 8b- The William Davidson Talmuden."

Den andra huvudsakliga diskursen som tas upp är den om den arabiska mannen. Analyserar man videorna framställs den arabiska mannen som en farlig, bedragande person som bara är ute efter att det fysiska i ett förhållande och en som även vill få den judiska kvinnan att vända sig bort från sin egen religion. Vill man kunna återknyta till pidyon shvuyim kan den arabiska mannen tolkas vara "slavägaren" fastän det inte sägs i klara ordalag. Islam, till skillnad från judendomen, är en religion där man ärver religionen på fädernet.¹⁵² Sett från gruppernas perspektiv hotar detta barnets framtid och uppväxt i den judiska tron. Man räddar inte enbart ett barn, utan flera generationer och deras judiska arv. "When you carry out this kind of operation you are aware that you aren't just taking out these kids, you are saving them and also the following generations. And this may be the only way for them to return to Judaism."¹⁵³

6.1.1 Bilder

Det finns gott om bilder på både Lehava och Yad L'Achims webbplatser. Alla bilder speglar flera olika diskurser med sina meningar. Den ordningen de tas upp i här har ingen väsentlig betydelse.

152 Scholarblogs, "Islamic Family Law- East South Asia." Hämtad 13.04.2020.
<https://scholarblogs.emory.edu/islamic-family-law/socialcultural-information-by-region/east-south-asia/>.

153 Yad L'Achim, "(Surprise Ending) Michal's Emotional Story (English Dubbed) Yad L'Achim."

Källa: <https://www.lehava-us.com/>. Hämtad 15.04.2020.

Bilden ovanför är tagen direkt från Lehavas webbplats. Det förekommer ingen upphovsman, inte under vilka omständigheter bilden togs, när, varför och var. Bilden är upplagd på gruppens webbplats under galleri. Om man analyserar bilden grundligt märker man att Lehava, Bentzi Gopstein finns med på bilden och talar i en mikrofon, och några av deras anhängare protesterar mot någonting. För den som inte kan hebreiska eller för den som inte kan läsa hebreiska tecken är det en aning svårt att förstå vad det är man verkar protestera emot. Den första skylten, det vill säga de vita skyltarna på bilden ovanför, har texten צאו מירושלים (tso Mi'Yerushalayim) vilket i sin tur betyder gå ut/försvinn från Jerusalem. Den andra skylten, den gula, har följande text skriven på hebreiska: זהירות מיסיון (tsehyerot mision). Detta kan betyda flera saker: "Varning mission", "Varning för mission" eller "Försiktig! Mission." I det här fallet översätter jag det som varning för mission. På den sista och svarta flaggan som hålls upp ser man Lehavas namn på hebreiska (להבה) efterföljt av gruppens symbol.

I och med att bilden saknar beskrivning är det svårt att säga vad gruppen protesterar mot. En sak är iallafall säkert: det berör Jerusalem och mission. Frågor gällande Jerusalems status som exempelvis Israels huvudstad är känsliga för många. Jerusalem är helig stad inom judendomen och har varit det länge med anledning av följande orsak: kung David valde att göra den

dåvarande jebuitiska staden Jerusalem i Kanaan till huvudstaden i sitt nya kungadöme Israel och lät bygga ett offeraltare på berget Morias topp, norr om Davids stad (det som ursprungligen var Jerusalems gamla stad).¹⁵⁴ Den kändaste anledningen till varför Jerusalem är en helig stad för judendomen är då Salomon, Davids son, lät bygga ett tempel på Morias topp runt altaret.¹⁵⁵ I templet, som bland annat hade olika grader av helighet, fanns det en stor innergård och på innergården fanns det en fristad och i fristaden en avskärmad kammare som kallades det heligaste av det heligaste; Jahves tro fanns här och det var även här förbundsarken med de tio budorden Moses fick av Jahve förvarades.¹⁵⁶ Det finns ingenting kvar av Salomos tempel idag som förstördes ca år 587 f.Kr av babylonierna och det andra templet som byggdes upp efter exilen i Babylon förstördes nästintill helt och hållet av romarna 70 e.Kr.¹⁵⁷ Det som finns kvar idag är den västra muren (הַכֶּתֶל הַמְּעֻרְבִי HaKotel HaMa'aravi), även kallad klagomuren som judarna är vända mot när de ber.¹⁵⁸ En annan aspekt som spelar roll i frågan gällande Jerusalems status och symbol i den moderna staten Israel är sexdagarskriget som utkämpades år 1967 då östra Jerusalem, det vill säga det heligaste för judarna, togs tillbaka efter att ha varit under jordansk kontroll sedan 1947.¹⁵⁹ Jerusalem som stad är också en helig stad för två andra världsreligioner, kristendomen och islam, då det var där Jesus dömdes till döden och blev korsfäst och begravd medan profeten Muhammed gjorde sin nattliga resa från Mekka till Jerusalem.¹⁶⁰

Med dessa tankar i bakgrunden är det förståeligt att Jerusalem är en multikulturell stad och speciellt den gamla staden. Vad Lehava då menar med varning för mission kan tolkas på flera sätt. Antingen menar gruppen, vilket också är högst troligt, att Jerusalem och speciellt den gamla

154 F.E. Peters. "Jerusalem: An Overview." I *Encyclopedia of Religion*, 2:a utgåvan., redigerad av Lindsay Jones, s. 4834–4838 (s.4834). Vol. 7. Detroit, MI: Macmillan Reference USA, 2005. *Gale eBooks*. Hämtad 17.04.2020. <https://link-gale-com.ezproxy.vasa.abo.fi/apps/doc/CX3424501603/GVRL?u=aboacad&sid=GVRL&xid=43524c10>.

155 F.E. Peters. "Jerusalem: An Overview," s. 4835.

156 Ibid., s. 4835.

157 Ibid., s. 4836.

158 Jacob Auerbach, Dan Bahat, Shaked Gilboa. "Western Wall." I *Encyclopaedia Judaica*, 2:a utgåvan, redigerad av Michael Berenbaum och Fred Skolnik, s. 24–27 (s.24). Vol. 21. Detroit, MI: Macmillan Reference USA, 2007. *Gale eBooks*. Hämtad 17.04.2020. <https://link-gale-com.ezproxy.vasa.abo.fi/apps/doc/CX2587520860/GVRL?u=aboacad&sid=GVRL&xid=6939fcc2>.

159 Jacob Auerbach, Dan Bahat, Shaked Gilboa. "Western Wall," s. 26.

160 Reuven Firestone. "Jerusalem: Jerusalem in Judaism, Christianity, and Islam." I *Encyclopedia of Religion*, 2:a utgåvan., redigerad av Lindsay Jones, 4838–4841 (s. 4840). Vol. 7. Detroit, MI: Macmillan Reference USA, 2005. *Gale eBooks*. Hämtad 17.04.2020. <https://link-gale-com.ezproxy.vasa.abo.fi/apps/doc/CX3424501604/GVRL?u=aboacad&sid=GVRL&xid=89e496c1>.

staden enhetligt ska vara judiskt och att man varnar judarna i staden för missionärer som försöker omvända judarna från deras religion. Lehava kan också avse att varna alla icke judiska minoriteter som befinner sig i Jerusalem från blanda sig med och umgås med judar och starta förhållanden med dem.

Källa: <https://www.lehava-us.com/>. Hämtad 17.04.2020.

Bilden ovanför är också tagen från gruppens webbplats och saknar likaså som sin föregångare en beskrivning av omständigheterna och vem som tog den. På armbanden kan man se följande text uppifrån och nedåt på hebreiska: להבה בנות ישראל לעם (Lehava banut Israel La'am). Banut kan betyda flera saker, bland annat flickor, kvinnor, damer eller döttrar om man så vill fastän ordet dotter på hebreiska är בת (bat), eller ביתי (biti). Översatt betyder Lehava banut Israel La'am följande: Lehava Israels döttrar till/för folket. Detta armband är alltså en direkt anknytning till gruppens åsikter kring interreligiösa äktenskap och förhållanden mellan judiska kvinnor och icke-judiska män (oftast). Gruppen har även på sin hebreiska webbplats publicerat en likadan bild:

Källa: leava.co.il/להבה-ישראל-לעם-ישראל/. Hämtad 17.04.2020.

Här upprepar gruppen än en gång בנות ישראל לעם men lägger till ordet ישראל (Israel) vilket gör att meningen får en liten ny nyans: Israels döttrar åt Israels land/folk. Man syftar explicit på kvinnor

och deras betydelse inom judendomen. Här tolkar jag även texten som en indirekt referens till det faktum att Torahn säger att barn i ett interreligiöst äktenskap och förhållande kommer att vara evigt förlorade från judendomen och börja dyrka andra gudar.¹⁶¹ Judar som ingår interreligiösa äktenskap och förhållanden deltar i och utövar mera sannolikt sällan judiska traditioner, vare sig de är kulturella eller religiösa.¹⁶² Det är alltså en diskurs om framtida barns judiska identitet som lyfts fram. Det som är intressant att observera är att man inom ramen för äktenskap i judendomen, åtminstone hos Yad L’Achim och Lehava, sällan verkar tala om judiska män som gifter sig med icke-judiska kvinnor.

Följande bild är tagen från Yad L’Achims webbplats.

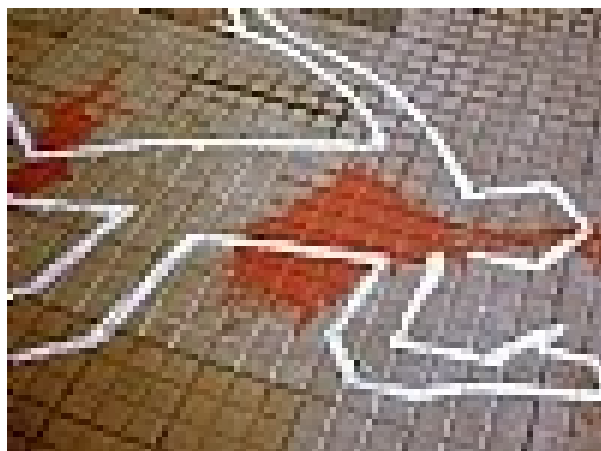
Källa: <https://yadlachim.org/battling-for-his-fate-jewish-boy-at-yad-lachim-camp-forced-to-return-to-arab-village/>. Hämtad 17.04.2020.

Bilden ovanför saknar precis som Lehas bilder vidare information om vem som bland annat tagit bilden, när och varför den togs. Bilden som föreställer en ung pojke, vars ansikte är dolt, håller en handskriven kopia av Torahn, sefer Torahn. Bilden togs på ett sommarläger för barn till judiska mödrar och arabiska fäder. Följande beskrivning av bilden fanns i artikeln: "‘The Torah of Your Mouth Is Good For Me.’ The child who was returned to the Arab village holds a sefer Torah at Shacharis in the camp." Pojken, som artikeln handlar om, har fått pseudonymen Ma’or. Hans arabiska pappa, som hade varit gift med hans judiska mamma, hade pressat modern till att

¹⁶¹ Torahn, deut.7: 3–4.

¹⁶² Judaism 101, "Intermarriage." Hämtad 05.08.2019.
<http://www.jewfaq.org/gentiles.htm#Intermarriage>.

skriva under ett dokument som var lagligt enligt israelisk lag, vilket ledde till att fadern fick exklusivt förmyndarskap.¹⁶³ Ma'or kunde endast träffa sin mamma ett par dagar varje månad och hon tog med sig honom till en av Yad L'Achims läger där barn från interreligiösa äktenskap och förhållanden får delta i judiska aktiviteter och lära sig om judendomen.¹⁶⁴ Enligt artikeln kämpar Yad L'Achim fortfarande med att Ma'ors mamma ska få fullständig och ensam vårdnad om sin son så att han kan komma tillbaka till det judiska folket.¹⁶⁵ Kollar man på bilden igen efter att ha läst artikeln tolkar jag detta som en pidyon shvuyim-diskurs, vilket jag skrev om tidigare. Pidyon shvuyim verkar för Yad L'Achim innebära mer än att bara frige judar från "slavägare" och bistå med bland annat ekonomisk hjälp. I det här fallet handlar det om att föra tillbaka en ung jude som har letts bort från Gud och sitt judiska folk.

Källa: <https://yadlachim.org/murder-known-in-advance/>. Hämtad 18.04.2020.

Bilden ovanför kommer från artikeln "Murder Known in Advance." Bilden saknar en större beskrivning och det finns ingen information om bilden enbart används för illustrativa syften eller om det är den faktiska mordplatsen. Artikeln handlar om en ung judisk kvinna som, när hon var 16, träffade en man hon inte visste var palestiniere. Han talade flytande hebreiska och kom bra överens med resten av familjen förutom modern som inte tyckte om honom. Efter att Amir, som han heter i artikeln, och den unga tjejen hade fått en dotter tillsammans förbjöd han henne att

163 Yad L'Achim, "Battling for His Fate: Jewish Boy at Yad L'Achim Camp Forced to Return to Arab Village." Hämtad 17.04.2020.

<https://yadlachim.org/battling-for-his-fate-jewish-boy-at-yad-lachim-camp-forced-to-return-to-arab-village/>.

164 Yad L'Achim, "Battling for His Fate: Jewish Boy at Yad L'Achim Camp Forced to Return to Arab Village."

165 Ibid.

kontakta sina vänner och familjemedlemmar. Allt blev ännu värre när hon upptäckte vem han egentligen var. Efter att ha lyckats lämna Amir tillsammans med sin dotter letade han upp henne, dottern och mamman i Beersheva där han knivhögg båda och kidnappade dottern. Modern avled senare av sina skador, den unga kvinnan klarade sig och polisen lyckades hitta barnet och arresterade Amir. "After consulting with police it was decided that Yad L'Achim would settle the family in a secret apartment."¹⁶⁶

Återigen är det samma diskurser som tas upp i texten: den om den arabiska mannen, judiska kvinnan och barnets. Men vad tas upp i bilden? När jag personligen ser bilden dyker ord som mord, våld och fara upp i mitt huvud om man bortser från den uppenbara titeln och det är dessa ord och känslor som Yad L'Achim vill spela på eller få läsaren att känna. Tittar man tillbaka på bilden och läser texten igen får man upp flera bilder i huvudet. Den palestinska mannen avbildas först, enligt det som den unga kvinnan berättar, som en god, trevlig man som sedan blev våldsam när hon ville lämna honom och dessutom med dottern. Enligt den bild som Yad L'Achim målar upp är Amir till ytan bara en god man som egentligen är farlig och har ett mörkare syfte med att dejta unga judiska kvinnor: att föra bort dem från judendomen. Vill man tolka det här ännu mera och ännu större och knyta an till bilden ser det ut som om Yad L'Achim också vill porträttera inte enbart Amir utan även palestinier och araber, framför allt arabiska män, som farliga och beredda på att ta till våld, till och med mord, för att få som dem vill. Dessa är generella slutsatser och mina egna tolkningar av vad man vill att bilden ska representera. Kort sagt målar man upp en diskurs om palestinier och arabiska män, särskilt männen, som våldsamma och som personer med dåliga avsikter. Detta i sin tur drabbar speciellt oskyldiga judiska kvinnor enligt Yad L'Achim.

6.2 Ord och fraser

Nästa steg i min analys är att "reflektera över ord och fraser som används i texten och deras större sammanhang." För att kunna reflektera över de ord och fraser som förekommer på

¹⁶⁶ Yad L'Achim, "Murder Known in Advance." Hämtad 18.04.2020. <https://yadlachim.org/murder-known-in-advance/>.

gruppernas webbplatser väljer jag mina artiklar slumpmässigt och sammanställer en kort tabell över de mest frekventa orden och uttrycken. Jag gör detta för att kunna spara utrymme och för att kunna ge mera rum åt reflektionen. Upplägget blir dessutom enklare och lättare jämförbart.

Jag börjar med Yad L’Achim. Från Yad L’Achims webbplats har jag läst cirka åtta artiklar. De ord och uttryck som jag skriver ned i tabellen är de nyckelord som jag finner är de mest viktigaste för att förstå vilka diskurser man tar upp. Länkar till varje artikel finns som fotnot. Jag strävar efter att vara objektiv i min beskrivning. I mitt slumpmässiga val av artiklar från gruppernas webbplatser strävar jag också efter att välja annat material än vad jag använder i tidigare kapitel.

Artiklens namn (Yad L’Achim)	Förekommande ord/fraser.
<i>Youth Cruelly Cut Off from Jewish Mother and Raised in Arab Village, Reunited with his people</i> [Intermarriage and life-threatening situations]	Jewish mother, reunited with his people, return to Judaism, hostile Arab village, Arab father, convert to Islam, abuse, manipulate, Jewish heart awakened, bring them back home
<i>Yad L’Achim: Israel Acts Against Assimilation Abroad, but Supports Groups that Encourage Assimilation at Home</i> [Intermarriage and life-threatening situations]	Bilingual kindergartens, mixed learning increased, danger of new assimilation, phenomenon, dangerous for Israel’s Jewish identity, breeding grounds for assimilation, groundwork for intermarriage, cuts of Jews from the G-d of Israel, assimilation is a disaster for the Jewish people, tolerance yes, assimilation no
<i>Yad L’Achim Wraps up Successful Campaign in Paris</i> [Intermarriage and life-threatening situations]	French-speaking department, lectures in strong response, Jewish girls living in France, not enter problematic relationships, observance of Jewish values, difference in mentality between Jewish women and non-Jewish men, save Jewish girls, future generations
<i>Yad L’Achim Supports Education Minister in His Struggle Against Intermarriage in the U.S.; Calls for Urgent Action in Israel</i> [Intermarriage and life-threatening situations]	Surging rate of assimilation among US Jews, second Holocaust, strengthen the Jewish people, assimilation

<i>Yad L'Achim Protests at Baptism Ceremony for Jews in Haifa Convention Center</i> [Missionary activities]	Jehova's Witnesses, cult, convince Jews to convert to Christianity, to convert Jews out of Judaism, generations gave up their lives, inciting religious wars
<i>Yad L'Achim Produces Film for Deaf Against Assimilation</i> [Intermarriage and life-threatening situations]	Uniqueness of the Jewish people, manipulation of missionaries, expose dangers of assimilation and intermarriage, assist these precious Jews.
<i>More than 1,000 Attend Yad L'Achim Conference Warning of Missionary Activity in Chareidi Neighborhoods</i> [Missionary activities]	Yearn for Yeshua, former missionary, instructions he received to convert Jews out of their religion, better to baptize 1 Jew than 100 goyim, lone Jew vulnerable, Yerushalayim, the holy city, destroy pure Jewish souls
<i>Hundreds Attends Emergency Meeting on Missionaries in Ashdod</i> [Missionary activities]	Jews to take responsibility for one another, saving lost souls from missionaries, battle between forces of holiness and impurity, he who saves a single Jew it's as if he has saved the entire world, Yad L'Achim fighting these danger

I den första artikeln från Yad L'Achims webbplats, *Youth Cruelly Cut Off from Jewish Mother and Raised in Arab Village, Reunited with his people*¹⁶⁷, handlar det om en ung pojke vars mamma var judinna och konverterade till islam när hon gifte sig med sin arabiska man. I artikeln står det att han vid skilsmässan lyckades få vårdnaden om sin son som rymde iväg och kom sedan i kontakt med en av Yad L'Achims medlemmar.¹⁶⁸ Yad L'Achim hjälpte honom med processen att återvända till judendomen.¹⁶⁹ Ord och uttryck som är vanligt förekommande finns i rutan bredvid. Något jag redan har nämnt flera gånger är att den arabiska mannen, pojkens fader,

167 Yad L'Achim, "Youth Cruelly Cut Off from Jewish Mother and Raised in Arab Village, Reunited with his people." Hämtad 17.04.2020.

<https://yadlachim.org/youth-cruelly-cut-off-from-jewish-mother-and-raised-in-arab-village-reunited-with-his-people/>.

168 Yad L'Achim, "Youth Cruelly Cut Off from Jewish Mother and Raised in Arab Village, Reunited with his people."

169 Yad L'Achim, "Youth Cruelly Cut Off from Jewish Mother and Raised in Arab Village, Reunited with his people."

och den judiska kvinnan, pojken mor som konverterade till islam, beskrivs som skurken respektive oskyldig. Bortser man från dessa två diskurser och fokuserar på ord och fraser som "reunited with his people," "return to Judaism," "Jewish heart awakened" och "bring them back home" spelar man an på något som man inom judendomen kallar för *baal teshuva*, vilket bokstavligt talat betyder en mästare av återvändande. Baal teshuvas definition har varierat över tiden och har av tradition haft två olika definitioner: den äldre där baal teshuva betyder "någon som har gjort något fel, någon som hade ångrat sitt beteende och beslutade sig för att aldrig göra det igen" medan baal teshuva i dagens läge syftar på "en jude som är i ett tillstånd att återvända till sitt sanna jag, en själ som förbinder sig till det gudomliga genom att läsa och studera Torahn och göra mitzvahs."¹⁷⁰ "Torah observance lies at the very core of the Jewish soul. So as soon as a Jew has begun moving towards a Torah-observant lifestyle—even with one small step—he or she is a *baal teshuvah*."¹⁷¹ Yad L'Achim ser Kamals, pojken i artikeln, återvändande till det judiska folket och Torahn som något positivt och något som motiverar dem att fortsätta med att rädda judiska själar och föra tillbaka dem till det judiska folket.

I nästa artikel, *Yad L'Achim: Israel Acts Against Assimilation Abroad, but Supports Groups that Encourage Assimilation at Home*¹⁷², fokuserar Yad L'Achim på assimilation och protesterar mot tvåspråkiga daghem där judar och araber går sida vid sida. Yad L'Achim skriver bland annat i sin artikel att sådana här ting är farliga för judisk identitet då de lägger grunden för interreligiösa äktenskap och förhållanden.¹⁷³ Man uttrycker sitt stöd för ömsesidig respekt och skriver att detta är en viktig värdering men man yrkar samtidigt på att blandat umgänge leder till assimilation.¹⁷⁴ Yad L'Achim skriver bland annat följande:

Coexistence whose meaning is assimilation is a disaster for the Jewish people [...]

170 Chabad.org, "What Is a Baal Teshuvah?" Hämtad 19.04.2020.

https://www.chabad.org/library/article_cdo/aid/3998473/jewish/Baal-Teshuvah.htm.

171 Chabad.org, "What Is a Baal Teshuvah?."

172 Yad L'Achim, "Yad L'Achim: Israel Acts Against Assimilation Abroad, but Supports Groups that Encourage Assimilation at Home." Hämtad 19.04.2020.

<https://yadlachim.org/yad-lachim-israel-acts-against-assimilation-abroad-but-supports-groups-that-encourage-assimilation-at-home/>.

173 Yad L'Achim, "Yad L'Achim: Israel Acts Against Assimilation Abroad, but Supports Groups that Encourage Assimilation at Home."

174 Yad L'Achim, "Yad L'Achim: Israel Acts Against Assimilation Abroad, but Supports Groups that Encourage Assimilation at Home."

crucial that we eradicate the legitimacy given to mixed education [...] If we want to protect our Jewish identity, there is no place for this. "Tolerance, yes, assimilation, no."¹⁷⁵

Citatet ovan plus de ord och uttryck som jag plockade ut får mig att tänka på "separate but equal"-doktrinen. Yad L'Achim skriver eller säger inte bokstavligen talat att de anser att judarna i Israel är överlägsna medan alla andra, speciellt araber, är underlägsna. Jag föreslår inte heller att det är den innebörden man förespråkar, bara att artikeln och diskursen är av den naturen baserat på frasen "tolerance, yes, assimilation, no." Det enda sättet att förhindra assimilering av det judiska folket skulle kunna vara genom att hålla judarna och araberna i Israel lika men ändå separerade i samhället, om man väljer att se genom den linsen. Gör man inte detta leder det till att judarna, enligt Yad L'Achim, assimileras och att chansen för interreligiösa äktenskap och förhållanden ökar och chansen att framtida barn växer upp i den judiska tron blir mindre.

I den tredje artikeln, *Yad L'Achim Wraps up Successful Campaign in Paris*¹⁷⁶, fokuserar man återigen på att varna unga judiska flickor i bland annat Frankrikes huvudstad, Paris, för att dejta eller bli involverade med arabiska män i landet. Baserat på de nyckelord jag valde ut skulle jag vilja säga att Yad L'Achim återigen faller tillbaka på samma diskurser, det vill säga den om den judiska kvinnan, att man ska observera judiska värderingar och att det finns en skillnad i mentaliteten mellan judiska kvinnor och icke judiska män. Om man så vill kan man också återknyta till diskursen om framtida judiska generationer. Yad L'Achim verkar även vara en organisation som inte enbart fokuserar på judiska samfund i Israel, utan även i andra länder där det finns större judiska befolkningar. Att kampanjen, som det kallas i artikeln, dessutom äger rum i Frankrike kan också bero på att Frankrike har en stor muslimsk minoritet och av befolkningen, cirka 65 miljoner¹⁷⁷, definierar cirka sex procent sig själva som muslimer.¹⁷⁸ Frankrike är dessutom hem till Europas största judiska minoritet och presidenten Macron har

175 Ibid.

176 Yad L'Achim, "Yad L'Achim Wraps up Successful Campaign in Paris." Hämtad 21.04.2020. <https://yadlachim.org/yad-lachim-wraps-up-successful-campaign-in-paris/>.

177 Worldometer, "France Population." Hämtad 21.04.2020.

<https://www.worldometers.info/world-population/france-population/>.

178 Patrick Simon, "French Muslims, Government Grapple With Integration Pains." *Migration Policy Institute*, publicerat 1.8.2003. Hämtad 21.04.2020.

<https://www.migrationpolicy.org/article/french-muslims-government-grapple-integration-pains/>.

sagt att antisemitismen i Frankrike är på sin högsta nivå sedan andra världskriget.¹⁷⁹ De diskurser som man lyfter fram är ofta förekommande, men förutom det faktum att Frankrike har Europas största judiska befolkning, tror jag även på att Yad L'Achim vill visa upp sig själva som en organisation som inte enbart bryr sig om judarna i Israel, utan verkligen om alla judar. Tittar man på gruppens hemsida igen är det första man ser bland annat sloganen "We don't give up on even a single Jew".¹⁸⁰ Alla judiska själar, speciellt judiska flickor, är något man vill visa upp att man kämpar för och inte enbart för de i Israel.

Samma tema och diskurser berör i själva verket också nästföljande artikel *Yad L'Achim Supports Education Minister in His Struggle Against Intermarriage in the U.S.; Calls for Urgent Action in Israel*¹⁸¹ där man tar upp frågan kring assimilering bland amerikanska judar. I artikeln nämns det inte vilken grupp det är man syftar på, men Yad L'Achim uppmanar judarna i USA att stärka det judiska folket genom att undvika bland annat interreligiösa äktenskap och förhållanden.

I *Yad L'Achim Protests at Baptism Ceremony for Jews in Haifa Convention Center*¹⁸² har fokuset skiftat och är nu centrerat kringt mission, eller närmare sagt "anti-mission" som man kan kalla det. Enligt de nyckelord jag plockade ut anser jag att man kan knyta an till två eller tre större diskurser: mission, judars överlevnad och kristendomen i Israel. Läser man artikeln framkommer det tydligt att gruppen är fientligt inställda gentemot mission. Haifa som stad är multikulturell och hem till flera och många olika religiösa och etniska grupper.¹⁸³ I artikeln går man speciellt till attack mot Jehovas Vittnen och kallar dem för en kult. Av tradition har anhängare av Jehovas Vittnen (ca 850 stycken finns det i dagens Israel) varit diskriminerade och utsatta av attacker av speciellt ortodoxa judar men även av media först och främst på grund av att man lägger en stor tyngdpunkt på mission och man blir även beskyllda för att vara en kult.¹⁸⁴ I en artikel från

179 Yarden Schwartz, "'Things have only gotten worse': French Jews are fleeing their country." *National Geographic*, publicerat 20.11.2019. Hämtad 21.04.2020.

<https://www.nationalgeographic.com/history/2019/11/french-jews-fleeing-country/>.

180 Yad L'Achim, "We don't give up on even a single Jew." Hämtad 21.04.2020.

<https://yadlachim.org/>.

181 Yad L'Achim, "Yad L'Achim Supports Education Minister in His Struggle Against Intermarriage in the U.S.; Calls for Urgent Action in Israel." Hämtad 21.04.2020.

<https://yadlachim.org/yad-lachim-team-to-be-flown-to-uman-on-to-counter-missionaries/>.

182 Yad L'Achim, "Yad L'Achim Protests at Baptism Ceremony for Jews in Haifa Convention Center." Hämtad 21.04.2020.

<https://yadlachim.org/yad-lachim-protests-at-baptism-ceremony-for-jews-in-haifa-convention-center/>.

183 Council of Europe, "Haifa, Israel - Intercultural City." Hämtad 22.04.2020.

<https://www.coe.int/en/web/interculturalcities/haifa>.

184 Refworld, "Israel: Treatment of Jehovah's Witnesses, particularly by Orthodox Jews." Hämtad 22.04.2020.

<https://www.refworld.org/docid/3ae6ac860.html>.

Haaretz framkommer det även att en del judar, inte enbart ortodoxa, och speciellt familjemedlemmar till folk som har konverterat till Jehovas Vittnen i Israel har fördomar om att medlemmar i Jehovas Vittnen följer en guru, måste ge bort alla sina ägodelar och att man inte firar judiska eller kristna högtider, inte ens födelsedagar.¹⁸⁵ Yad L'Achim har länge fördömt och trakasserat medlemmar i rörelsen och har anklagat Jehovas Vittnen för att ha samarbetat med regimen Nazityskland under andra världskriget.¹⁸⁶ Konflikten som tas upp i denna artikel är alltså djup rotad och har varit där länge mellan dessa två grupper. Från Yad L'Achims sida anklagar man alltså Jehovas Vittnen för att försöka omvända judar från judendomen och till kristendomen.¹⁸⁷

I *Yad L'Achim Produces Film for Deaf Against Assimilation*¹⁸⁸ fokuserar man återigen på assimilering men utgående från döva och hörselskadade judar och hur man kan hjälpa dem att inte bli offer för assimilering. Yad L'Achim påstår själv att judar inom denna grupp oftast faller offer för assimileringens frestelse och att assimilering bland döva och hörselskadade judar är hög. Denna artikel visar på att man inom rörelsen inte enbart fokuserar på assimilering och interreligiösa äktenskap och förhållanden bland unga judiska kvinnor och arabiska män, utan även på andra sorters grupper. Jag tror att Yad L'Achim vill visa för läsaren, först och främst men även alla andra judar, att man bryr sig om var och en, jude som jude. I det här fallet finner jag att Yad L'Achim vill leva upp till sitt motto, "We don't give up on even a single Jew", och att få alla att känna sig inkluderade. Assimilering är en diskurs som inte enbart berör unga judiska kvinnor som dejtalar arabiska män utan även alla judar enligt det intrycket Yad L'Achim målar upp.

De två sista artiklarna, *More than 1,000 Attend Yad L'Achim Conference Warning of Missionary Activity in Chareidi Neighborhoods*¹⁸⁹ och *Hundreds Attends Emergency Meeting on*

¹⁸⁵ Netta Ahituv, "A Rare Glimpse Into the Insular World of Israeli Jehovah's Witnesses." *Haaretz*, 3.12.2016. Hämtad 22.04.2020.

<https://www.haaretz.com/israel-news/.premium.MAGAZINE-a-rare-glimpse-into-the-insular-world-of-israeli-jehovah-s-witnesses-1.5468604>.

¹⁸⁶ Ahituv, "A Rare Glimpse Into the Insular World of Israeli Jehovah's Witnesses."

¹⁸⁷ Ibid.

¹⁸⁸ Yad L'Achim, "Yad L'Achim Produces Film for Deaf Against Assimilation." Hämtad 22.04.2020.

<https://yadlachim.org/yad-lachim-produces-film-for-deaf-against-assimilation/>.

¹⁸⁹ Yad L'Achim, "More than 1,000 Attend Yad L'Achim Conference Warning of Missionary Activity in Chareidi Neighborhoods." Hämtad 22.04.2020.

<https://yadlachim.org/more-than-1000-attend-yad-lachim-conference-warning-of-missionary-activity-in-chareidi-neighborhoods/>.

*Missionaries in Ashdod*¹⁹⁰ berör båda mission och är nära sammanlänkade. Enligt de nyckelord jag plockade ut ur texterna talar man mycket om den judiska själen, hur viktigt det är att värna om den judiska identiteten och även här talar man indirekt om pidyon shvuyim. En figur som träder fram i den första artikeln är rabbinen Kluger, en som tidigare jobbade som missionär fastän det inte framkommer i vilken religion. Enligt Kluger hade han fått instruktioner på att specifikt konvertera judar från deras religion och att en jude var mera värd än en "goy" (goyim är pluralis av ordet land på hebreiska men syftar här på ickejudar). Det som även tas upp här är Jerusalems status som en helig och viktig stad för judendomen och hur kristna missionärer till och med är ute efter judar i den heliga staden. Missionärerna är alltså ute efter rena och oskyldiga judiska själar. Kollar man i den andra artikeln träder diskursen kring pidyon shvuyim fram allt tydligare. Under ett möte i Ashdod om mission, anordnat av Yad L'Achim, lyfter man fram att det är viktigt att varje jude som jude tar ansvar för varandra. I artikeln beskriver man det som en kamp mellan det heliga och det orena. En sak som är värd att notera är att man försöker hänvisa till ett berömt talesätt inom judendomen: "[...] reminding them of the saying of our Sages that 'he who saves a single Jew it's as if he has saved the entire world'".¹⁹¹ Detta talesätt härstammar från Talmuden och kan se annorlunda ut beroende på vilken version man läser. I Sefarias Talmud som finns online kan man läsa följande version av:

Therefore but a single person was created in the world, to teach that if any man has caused a single life to perish from Israel, he is deemed by Scripture as if he had caused a whole world to perish; and anyone who saves a single soul from Israel, he is deemed by Scripture as if he had saved a whole world.¹⁹²

Nyckelordet i det här fallet är מִיִּשְׂרָאֵל (M'Israel) vilket ordagrant betyder från Israel och syftar på judar. I vissa hebreiska tolkningar av samma text eller citat utelämnas מִיִּשְׂרָאֵל ibland, bland annat i Jerusalem Talmuden Sanhedrin 23a.¹⁹³

Yad L'Achim vill betona hur viktigt det är att ta hand om varandra och rädda varje jude, vad det

190 Yad L'Achim, "Hundreds Attend Emergency Meeting on Missionaries in Ashdod." Hämtad 22.04.2020.

<https://yadlachim.org/hundreds-attend-emergency-meeting-on-missionaries-in-ashdod/>.

191 Yad L'Achim, "Hundreds Attend Emergency Meeting on Missionaries in Ashdod."

192 Sefaria.org, "Mishnah Sanhedrin 4." Hämtad 25.04.2020.

https://www.sefaria.org/Mishnah_Sanhedrin.4.5?lang=bi.

193 Sefaria.org, "Jerusalem Talmuden Sanhedrin 23a." Hämtad 25.04.2020.

https://www.sefaria.org/Jerusalem_Talmuden_Sanhedrin.23a?lang=bi.

innebär att vara jude och hur man kan jobba emot missionärer som hotar den judiska identiteten. Visserligen skulle det här kunna tolkas som pidyon shvuyim, skyldighet att rädda en annan jude, men jag skulle vilja knyta an det här till något mycket större: det judiska folkets överlevnad i Yad L'Achims ögon.

Artikelnns namn (Lehava)	Förekommade ord/fraser.
<i>Interview With Lahava CEO Bentzi Gopstein</i>	Rabbi Meir Kahane, saving girls, relationship with gentiles, prevent assimilation in Israel, rescue Jewish girls, relationships with Arab men, dangers of assimilation, activists, convince them to leave their non-Jewish partner, never give up on any Jewish woman, treat as our own daughter, imposters, innocent Jewish woman, children, girls convert to Islam, spiritual health restored, not be able to be with Jewish man
<i>Another "Terror" Operation Of Lahava Organization. Another Jewish Woman Returned To Her Jewish Home!</i>	Young woman has returned to her Jewish home after converting to Islam, living with an Arab
<i>The War Of Assimilation Is Not Racism, It Is Judaism!</i>	Don't go out with Mahamad, he may be cute now but then you'll be his slave, arrested to prevent assimilation, parents turn to police: "nothing we can do", those who encourage intermarriage, my human rights being violated, fight against Judaism
<i>One More Precious Soul Has Been Rescued</i>	Victim of assimilation, return to Israel her homeland, we were mobilized, assimilation of Jewish girls and women, no one is immune, wish we were unemployed
<i>Gopstein: "Arabs Take Haredim From Bnei Brak, Jerusalem And Bitar". Interview</i>	Find comfort among Arab men, girls taken captive by Arabs, Arabs simply exploit and use them for all sorts of things, Arab keep the girl frightened to leave, secular society, so much exposure, avalanche, turned to police for help but they refused, tragedy.

Artiklarna ovanför är alla tagna från Lehavas engelskspråkiga webbplats med hjälp av en VPN. Det som är intressant att observera är att alla artiklar är daterade till ungefär samma datum, 16 juni 2019 inom loppet av ett par minuter, vilket säger mig att artiklarna antagligen har översatts från hebreiska och laddats upp samtidigt på gruppens engelska webbplats. Jag försökte hitta originalet på gruppens hebreiska webbplats utan några resultat.

Den första artikeln som jag valde ut är *Interview With Lahava CEO Bentzi Gopstein*.¹⁹⁴ Bentzi Gopstein, grundaren av Lehava, intervjuas och förklarar syftet med organisationen och hans egna bakgrund. Gopstein beskriver syftet med organisationen som följande: att förhindra assimilering

194 Lehava, "Interview With Lahava CEO Bentzi Gopstein." Hämtad 25.04.2020. <https://www.lehava-us.com/interview-with-lahava-ceo-bentzi-gopstein/>.

i Israel och att rädda judiska kvinnor från parförhållanden med arabiska män.¹⁹⁵ Gopstein presenterar även sig själv som en student från rabbinen Meir Kahanes yeshiva (en judisk religiös skola med fokus på religiösa texter).¹⁹⁶ En liten detalj som man fastnar lätt på är när Gopstein introducerar sig själv och säger att han föddes år 5729, vilket i vår tideräkning blir 1968 och 1969 då den judiska och kristna kalendern inte börjar och avslutas samtidigt.¹⁹⁷ Reflekterar man över artikelns nyckelord som jag har valt ut är det klart och tydligt att den domineras av tre huvudsakliga diskurser, nämligen den om den judiska kvinnan, arabiska mannen och om assimilering i Israel. Judiska kvinnor beskrivs som oskyldiga och arabiska män som bedragare som tvingar judiska kvinnor att konvertera till islam, lämna det judiska folket och att det är på grund av arabiska män som assimileringen i landet är så illa. När Gopstein säger att Lehava bidrar till att återställa kvinnornas andliga hälsa genom att leda dem tillbaka dem till det judiska folket påpekar han även att kvinnorna är rädda för att inga judiska män vill vara med dem i och med att de har haft ett förhållande med en arabisk man. Ordet gentiler i artikeln syftar även här på arabiska män. Anledningen till att man ser ner på assimilering är att man anser att assimilering i sig är likvärdig med Förintelsens fasor som utövades av naziregimen i Tyskland under andra världskriget.¹⁹⁸ Läser man mellan raderna kan man också tolka det här som en fråga gällande det judiska folkets överlevnad och rätt till deras egna land. Bland allt material på Lehavas webbplats stöter jag personligen inte på något utlåtande eller artikel där gruppen officiellt säger att bara judar ska kunna bo i Israel.

Den andra artikeln är mera av ett utlåtande, är extremt kort och innehåller endast tre meningar efterföljt av ett domstolsbeslut från Staten Israel. *Another "Terror" Operation Of Lahava Organization. Another Jewish Woman Returned To Her Jewish Home!*¹⁹⁹ saknar också en officiell skribent men man kan anta att det är gruppen som ligger bakom utlåtandet. I utlåtandet

195 Lehava, "Interview With Lahava CEO Bentzi Gopstein."

196 Ibid.

197 Chabad.org, "The year 5729 (1968–1969)." Hämtad 25.04.2020.

[https://www.chabad.org/library/article_cdo/aid/265018/jewish/The-Year--5729-\(1968-1969\).htm](https://www.chabad.org/library/article_cdo/aid/265018/jewish/The-Year--5729-(1968-1969).htm).

198 Tamar Pileggi, "Jewish extremist hit with terror charges after years of anti-Arab rhetoric." *Times of Israel*, 26.11.19. Hämtad 25.04.2020.

<https://www.timesofisrael.com/jewish-extremist-hit-with-terror-charges-after-years-of-anti-arab-rhetoric/>.

199 Lehava, "Another 'Terror' Operation Of Lahava Organization. Another Jewish Woman Returned To Her Jewish Home!" Hämtad 26.04.2020.

<https://www.lehava-us.com/another-terror-operation-of-lahava-organization-another-jewish-woman-returned-to-her-jewish-home/>.

står följande text: "Thanks to Lahava, another young woman has returned to her Jewish home! The fourth woman this month, after converting to Islam and living with an Arab, she has now returned. State of Israel." Vad gruppen menar med att signera utlåtandet med Staten Israel kan det spekuleras vidare om. Bilden som man har bifogat är ett officiellt beslut från staten då det står מדינת ישראל הגדון השבה ליהדות (Staten Israel, ifråga om återvändande till judendomen). Gruppen är sarkastisk och kallar detta för en "terror operation", vilket högst antagligen syftar på Lehavas kritiker som ser ner på deras aktiviteter. Lehava som grupp verkar vara stolta över att kunna skryta med sina "terroristaktiviteter" där man leder tillbaka unga judiska kvinnor som har blivit förda bakom ljuset av arabiska män och har konverterat till islam genom att få dem att återvända till sitt folk och till sin religion. Fastän Lehava inte säger detta officiellt tolkar jag det som att man anser sig själva göra pidyon shvuyim.

*The War Of Assimilation Is Not Racism, It Is Judaism!*²⁰⁰ är den tredje artikeln från Lehavas webbplats. Artikeln fokuserar återigen på organisationens grundare, Bentzi Gopstein och dennes upplevelse när han blev arresterad av polisen och anklagad för rasism och hatbrott. Artikeln publicerades på webbplatsen 16 juni 2019 men enligt det som Gopstein (jag-vinkeln används här så jag antar att det är Gopstein som har skrivit artikeln själv fastän signatur saknas) skrev i artikeln ägde detta rum den 26 oktober 2017. Artikeln är centrerad kring tre till fyra diskurser enligt nyckelorden jag valde ut från texten: Mahamad (arabiska mannen), pidyon shvuyim, assimilering och Staten Israel. För den som läser artikeln borde det inte vara svårt att hitta de tre första diskurserna i artikeln men läser man mellan raderna inser man relativt snabbt att mycket kritik riktas mot polisen och själva staten i Gopsteins berättelse. Polisen anklagar Gopstein för att vilsledda och leta upp unga judiska kvinnor för att uppmana dem att inte dejta arabiska män och för spridning av Lehavas material om faror med att dejta arabiska män. I artikeln står bland annat följande:

The officer looked at the interrogator and said, 'Continue to interrogate him, I'm sure we'll find more crimes that he's accused of.' [...] When the parents of these girls turn to the police, their response is often, 'Sorry, there is nothing that we can do.' The parents turn to us. They know we are attentive. They know we have a

200 Lehava, "The War Of Assimilation Is Not Racism, It Is Judaism!" Hämtad 26.04.2020. <https://www.lehava-us.com/the-war-of-assimilation-is-not-racism-it-is-judaism/>.

mission to bring their daughters home.²⁰¹

Enligt det Gopstein säger kan polisen antingen inte göra något eller så väljer de att inte göra något medvetet. Då polisen inte kan eller inte vill hjälpa familjen vänder sig föräldrarna till Lehava som de vet är uppmärksamma och kan hjälpa dem. I det här fallet interpreterar jag det som Gopstein skriver som att polisen helt enkelt inte vill hjälpa till, att de känner att relevansen är för låg: vad har det att göra med dem ifall en judinna dejtade en arabisk man, konverterar till islam och allt detta av egen vilja ifall det inte har begåtts något brott? Förmodligen är det såhär Gopstein och Lehava känner, att staten sviker dem när de unga judiska kvinnorna behöver dem som mest.

I de två sista artiklarna, *One More Precious Soul Has Been Rescued*²⁰² och *Gopstein: "Arabs Take Haredim From Bnei Brak, Jerusalem And Bitar"*. *Interview*²⁰³, återberättar Lehava om ett fall de hade med en ung kvinna som dejtade en arabisk man och i den sista artikeln har gruppen publicerat en intervju med Gopstein. Den första artikeln, *One More Precious Soul Has Been Rescued*, är skriven av en journalist vid namn Orly Harari och publicerad i en källa som heter Pirsum Rishon den 11.6.2014. Jag försökte att hitta en direkt källa till Pirsum Rishon men stötte enbart på en blogg som inte hade uppdaterats på över två år och verkade inte vara relevant. I artikeln länkar Lehava till en webbplats (källan är på hebreiska)²⁰⁴ där samma journalist som man hänvisar till på gruppens webbplats har skrivit samma artikeln. I artikeln talar man om en ung kvinna vid namn G, vilket är en pseudonym, som flyttade till Spanien för att leva med sin arabiska pojkvän. Modern tog kontakt med Lehava som i sin tur tog kontakt med en av deras aktivister som tog kontakt med en av sina icke judiska kontakter som bodde i Spanien för tillfället. Efter många om och men lyckades de övertala G att lämna sin pojkvän och att åka hem tillbaka till Israel där hon anlände under samma kväll som den judiska högtiden shavuot hade börjat. Det intressanta är att det som Lehava och Harari (av säkerhetsskäl väljer jag att skriva

201 Lehava, "The War Of Assimilation Is Not Racism, It Is Judaism!"

202 Lehava, "One More Precious Soul Has Been Rescued." Hämtad 08.03.2020.

<https://www.lehava-us.com/one-more-precious-soul-has-been-rescued/>.

203 Lehava, "Gopstein: 'Arabs Take Haredim From Bnei Brak, Jerusalem And Bitar'. Interview." Hämtad 26.04.2020.

<https://www.lehava-us.com/gopstein-arabs-take-haredim-from-bnei-brak-jerusalem-and-bitar-%E2%80%A2-interview/>.

204 Orly Harari, "כך ניצלה עוד נפש אחת בישראל." *Arutz*, 11.06.2014. Hämtad 08.03.2020.

<https://www.inn.co.il/News/News.aspx/277854>.

både och då det inte förekommer vem det är som har gjort översättningen till engelskan) skriver är att G:s man valde medvetet att ta med henne till flygplatsen så att hon kunde åka hem igen. I artikeln står det enbart att G kommer från ett dati-leumihushåll, det vill säga ett religiöst sionistiskt hushåll, och "The tears of sadness and despair in memory of the horrors that 'G' had undergone were replaced" är den enda beskrivningen som finns på hennes arabiska pojkvän.²⁰⁵ I texten står det även att G var villig att kapa alla band med sin familj hemma i Israel när hon åkte till Spanien med sin pojkvän.²⁰⁶ Visserligen tas diskursen om den judiska kvinnan och den arabiska mannen upp igen men om man läser mellan raderna skulle jag vilja säga att diskursen är mest centrerad kring begreppet "return to Israel, her homeland."

I *Arabs Take Haredim From Bnei Brak, Jerusalem And Bitar*²⁰⁷ blir Gopstein intervjuad av en man vid namn Chaim Buzaglo. Artikeln nämner ingen annan källa som detta kan ha tagits från. I den här artikeln är det diskursen om den arabiska mannen som hamnar i fokus. Gopstein beskriver de arabiska männen som personer som utnyttjar och använder oskyldiga judiska kvinnor för deras egna vinning. De arabiska männen tillfångatar de stackars judiska kvinnorna som finner tillfällig tröst hos dem. Visserligen nämns inte detta i texten men jag tolkar detta som att Gopstein menar att den arabiska mannen säger vad den judiska kvinnan vill höra för att lura in henne. Den arabiska mannen beskrivs också som en person som håller kvar den judiska kvinnan mot hennes egna vilja och skrämmer henne om hon vill lämna förhållandet. I denna artikel riktas det även kritik mot staten Israel och dess hanterande av assimilering i landet. Gopstein skyller på att samhället är alldeles för sekulariserat, att judar blottas alldeles för mycket för andra influenser och kulturer och att man inte kan se samma slags assimilering bland den arabiska delen av befolkningen.²⁰⁸ Det som är viktigt att observera är att Gopstein uttryckligen inte säger att det är statens fel att sekulariseringen sker eller att det är statens fel att arabiska män kan flörta och umgås med judiska kvinnor. Det som jag tror att Gopstein menar är att staten inte arbetar tillräckligt mycket för att förhindra detta, det vill säga assimilering och judar och araber som umgås med varandra. Gopstein säger inte detta ordagrant men det är något han kan antyda på när man bland annat läser att ingen är immun mot denna tragedi och att polisen inte hjälper till i sådana fall. "To best help them, we need to have understanding and open discussions" säger

205 Lehava, "One More Precious Soul Has Been Rescued."

206 Ibid.

207 Lehava, "Gopstein: 'Arabs Take Haredim From Bnei Brak, Jerusalem And Bitar'. Interview."

208 Ibid.

Gopstein.²⁰⁹ På basis av det här målar Lehava upp en bild av Gopstein som organisationens språkrör medan Yad L'Achim verkar sakna något officiellt sådant.

6.3 Att bryta ned texten i språkliga beståndsdelar

Beskrivningen av detta steg i modellen lyder som följande: "bryt ned texten i språkliga beståndsdelar, exempel substantiv och identifiera återkommande ord, koncept och beskrivningar." Inom denna etapp väljer jag att först och främst identifiera återkommande ord i de artiklar som jag tar upp under ord och fraser för att sedan sammanställa en kort tabell med hur orden beskrivs och vad för karaktäriseringar som kan associeras med ordet. Jag börjar med Yad L'Achim och sedan Lehas.

Ord	Beskrivning
Arab (man)	<i>Abuse, manipulate, dangers, difference in mentality, problematic, bruises, marks, beats, hostile</i>
Islam	<i>Convert to Islam, Muslim men extreme violence</i>
Jewish heart	<i>Awakened, identity, Jewish people, observance of Jewish values, strengthen, uniqueness, precious Jews, lone Jew vulnerable, pure, Jews take responsibility for one another, saving lost souls, Jewish core, pidyon shvuyim</i>
Assimilation	<i>Danger, phenomenon, dangerous, mutual respect good, mixed settings breeding grounds for assimilation, problem, cuts off Jews from G-d, disaster, second Holocaust, problem, tolerance yes, assimilation no, impurity, intermarriage</i>
Jewish women	<i>Jewish mother, child, convert to Islam married Muslim men, they suffered, not enter problematic relations, save Jewish girls, future generations,</i>
Missionary	<i>J's (Jehova) Witnesses, cult, convince Jews to convert to Christianity, convert Jews out of Judaism, manipulation of missionaries, better to baptize 1 Jew</i>

209 Lehava, "Gopstein: 'Arabs Take Haredim From Bnei Brak, Jerusalem And Bitar.' Interview."

	<i>than 100 goyim, missionaries dressed as chareidim Yerushalayim, destroy, counter.missionary department, impurity, dangers, problem</i>
--	---

Tittar man på beskrivningen av diskursen kring den arabiska mannen och den om islam framkommer det klart och tydligt att båda beskrivs i ett negativt ljus. Med ord såsom misshandel, manipulativ, fara, mentalitetsskillnad och våldsam försöker Yad L'Achim markera att den arabiska mannen är en dålig person som utnyttjar andra för att få fram sin egen vilja. Mannen beskrivs som väldig otrevlig och farlig, rätt utav våldsam inom diskursen om islam. Inom diskursen om islam tas det oftast upp att kvinnan, den judiska kvinnan, konverterar till islam. Det som är intressant att observera här är att ordet våldsam endast kopplas ihop med ordet muslim och inte ordet arab. Läser man Yad L'Achims texter mera ingående märker man att orden arab och muslim aldrig nämns ihop eller tillsammans. Yad L'Achim skriver inte det uttryckligen men jag antar som läsare att alla arabiska män som tas upp i deras artiklar är muslimer eller iallafall vill organisationen måla upp den bilden.

En annan diskurs som jag identifierar som frekvent förekommande är den om den judiska identiteten, vilket man i Yad L'Achims texter har valt att kalla Jewish heart (det judiska hjärtat). Något som är förväntat är att gruppen målar upp en positiv bild kring denna diskurs och vad det innebär att vara jude. Det man lägger betoning på är identitet, det judiska folket, beaktandet av judiska värderingar, ansvaret för att ta hand om varandra (pidyon shvuyim) och att rädda vilseledda judiska själar. I övrigt beskrivs den judiska personen som sårbar helt ensam men ändå som ren. Vad gruppen likväl avser med judiska värderingar skriver man inte. I det här fallet tolkar jag det som att Yad L'Achim menar att judiska värderingar betyder att man följer de heliga skrifterna, att man observerar och håller sabbaten helig, ber till Gud, går till synagogan men att man framför allt för vidare sin religion och kultur till framtida generationer.

Tittar man på beskrivningen av den judiska kvinnan målas hon upp i ett positivt och oskyldigt ljus och nästan som ett offer. Gifter sig den judiska kvinnan med en muslimsk man är chansen, enligt Yad L'Achim, större att hon konverterar till islam på grund av möjliga krav från mannens sida. Den judiska kvinnan lider på grund av mannen som, enligt det Yad L'Achim skriver,

behandlar henne illa och slår henne. Det är viktigt att man räddar dessa oskyldiga kvinnor och ser till att de inte hamnar i förhållanden.

Assimilering är inte den enda diskursen som beskrivs vara dålig. För Yad L'Achim verkar assimilering symbolisera fara och kan även tolkas vara det största hotet mot judar som personer eller till och med judendomen i sig. Fastän man beskriver assimilering som farlig och något som skär av bandet mellan juden och Gud, en andra förintelse och något som utgör grunden för interreligiösa äktenskap och förhållanden skriver gruppen i *Yad L'Achim: Israel Acts Against Assimilation Abroad, but Supports Groups that Encourage Assimilation at Home* att ömsesidig respekt är bra men att blandade förhållanden utgör en stor risk för assimilering.

En annan diskurs som även målas upp som något väldigt negativt är den om mission och missionärer. En sak som man märker är att diskurserna om mission och missionärer är helt fokuserade på kristendomen och i det här fallet allt ofta med fokus på Jehovas Vittnen, en kult i Yad L'Achims ögon som vill konvertera judar från judendomen och till kristendomen.²¹⁰ En före detta missionär, det står inte inom vilken grupp, nu medlem i Yad L'Achim styrkte detta påstående om missionärer och mission och berättade att han bland annat hade blivit uppmanad till att det var bättre att konvertera 1 jude än 100 icke judar (goyim)²¹¹. För Yad L'Achim verkar det vara viktigt att bekämpa missionen på alla sätt då man bland annat har en anti-missionsavdelning inom organisationen. Yad L'Achim beskriver kampen som ett slag mellan det heliga och det orena.²¹² Missionärerna vill särskilt sätta sina "huggtänder" i de judar som bor i den heliga staden Jerusalem enligt Yad L'Achim.²¹³ Mission och missionärer avbildas som två av de större problemen som Yad L'Achim kämpar emot.

En likadan tabell baserat på Lehas material skulle se ut på följande sätt:

Ord	Beskrivning
-----	-------------

210 Ahituv, "A Rare Glimpse Into the Insular World of Israeli Jehovah's Witnesses."

211 Yad L'Achim, "More than 1,000 Attend Yad L'Achim Conference Warning of Missionary Activity in Chareidi Neighborhoods."

212 Yad L'Achim, "More than 1,000 Attend Yad L'Achim Conference Warning of Missionary Activity in Chareidi Neighborhoods."

213 Ibid.

Jewish women & girls	<i>Rescue, we come to them, never give up on any Jewish woman, treat as our own daughter, innocent, bring them back, young, Israel her homeland, vulnerable women, bring back our youth with love, convert to islam, precious soul.</i>
Assimilation	<i>Prevent assimilation in Israel, dangers, war, not racism, it is Judaism, arrested to prevent assimilation, fights assimilation, fight against Judaism, accusation of racism, victim</i>
Arab men	<i>Gentiles, relationships, non-Jewish partner, imposters, an Arab, his slave, Arab spouse, find comfort among Arab, fate of girls taken captive by Arabs, Arabs simply exploit and use them for all sorts of things, keep the girl frightened, threats.</i>
Islam	<i>convert</i>
Return to Jewish home	<i>Bring them back to Jewish environment, returned to her Jewish home, Israel, her homeland.</i>
The state/police	<i>Parents turn to poilice, "nothing we can do", those who encourage intermarriage, secular society, exposure, turned to police for help but they refused</i>
Intermarriage	<i>Assimilation, Arab men, those who encourage intermarriage prevent Lehava from continuing their activity, Arab spouse, secular society, avalanche, tragedy</i>

Precis som Yad L'Achims syn på den judiska kvinnan beskrivs hon även av Lehava i ett oskyldigt ljus. Lehava beskriver även sig själva inom denna diskurs som en grupp som hjälper judiska kvinnor att fly undan förhållanden med arabiska män. För Lehava är det viktigt att varje judisk kvinna räddas och gruppen skriver uttryckligen i bland annat *Interview With Lahava CEO Bentzi Gopstein* att man aldrig ger upp för någon judisk kvinna. Den judiska kvinnan beskrivs som organisationens dotter, som en oskyldig, ung, värdefull och sårbar kvinna.

Assimilering målas upp negativt i även Lehas material. Gruppens syfte kopplas direkt an till ordet assimilering, att förhindra assimilering i Israel, och inom gruppen kallar man detta för krig mot assimilering. Organisationens grundare, Gopstein, skriver väldigt engagerat om ämnet assimilering. Enligt honom är det inte rasistiskt att gruppen kämpar emot assimilering, utan tvärtom, det är judiskt (it is Judaism), det vill säga att Gopstein menar att det antagligen är en

viktig kärna inom judendomen att kämpa mot assimilering.²¹⁴ När Gopstein själv blir anklagad för rasism beskriver han sig själv som ett offer som bara kämpar för judiska värderingar.²¹⁵

En annan diskurs som oftast lyfts fram och något som organisationen koncentrerar sin energi väldigt mycket på är den om den arabiska mannen. Arabiska män beskrivs som gentiler, det vill säga icke judar. Ordet gentil eller gentiler (hebreiska goy) används ibland av vissa judar som nedsättande termer för att beskriva speciellt kristna men kan även användas i olika sammanhang såsom för icke-judar, en som inte är medlem i ens egna religion och en som inte erkänner och följer samma gud som du.²¹⁶ Arabiska män beskrivs som bedragare, män som utnyttjar judiska kvinnor för deras egna syfte och håller kvinnan kvar i förhållandet mot hennes egna vilja och hotar henne om hon försöker lämna honom. Oftast är det så att kvinnan konverterar till islam i sådana förhållanden. Det som är intressant att observera är att Lehava, precis som Yad L'Achim, inte nämner orden arab och islam tillsammans, utan enbart i samma artikel. Fastän Lehava inte uttryckligen skriver, exempelvis, "dessa muslimska arabiska män" anser jag att gruppen ändå syftar på att de arabiska män man talar om är muslimer fastän man inte skriver det bokstavligen. Som läsare tolkar jag detta personligen som ett försök från Lehavas sida att säga att alla muslimska arabiska män är lögnare men vad som utelämnas är den lilla kristna minoriteten av araber som finns i Israel. Läser man både Lehava och Yad L'Achims material och sållar ut allting som inte beskriver diskursen om den arabiska mannen nämns inte kristendomen överhuvudtaget, utan i det här fallet associeras ordet arab och islam med varandra.. Bland allt material jag använder i min analys förekommer det ingen beskrivning av ett blandförhållande mellan en kristen man eller judisk kvinna.

En annan diskurs som är viktig i Lehavas material är något som gruppen själv kallar för "återvändande till det judiska hemmet" (return to Jewish home) eller den judiska miljön om man vill kalla den så. I det här fallet anser jag att man skulle kunna se på diskursen på fyra olika sätt: antingen som en del av den om den judiska kvinnan då organisationen talar mycket om att få kvinnan att återvända till en judisk miljö, antingen som pidyon shvuyim av samma anledning,

214 Lehava, "The War Of Assimilation Is Not Racism, It Is Judaism!"

215 Ibid.

216 Definition of, "Gentiler." Hämtad 02.05.2020.

<http://www.definition.com.co/gentiler.html>.

som en del av diskursen om assimilering eller som en självständig diskurs med fokus på en judisk miljö. För att kunna förhindra assimilering och framhäva en judisk miljö är det viktigt att man leder bort den judiska kvinnan från vad Lehava anser är ett problematiskt förhållande och tillbaka till en judisk miljö, ett judiskt hem (i vissa fall Israel om hon har flyttat utomlands) där hon kan slå sig ner med andra som delar samma tro och värderingar.

Ett annat vanligt återkommande tema i Lehas material är också staten och polisen. I det här fallet får läsaren en negativ bild av båda två. Enligt det som Lehava skriver vänder sig ofta föräldrarna till en judisk kvinna till polisen först för att be om hjälp. Oftast svarar polisen i sin tur med att dem inte kan göra något och efter det vänder sig föräldrarna till Lehava. Samhället, det vill säga staten, beskrivs vara alldeles för sekulärt och det är på grund av det som judiska kvinnor exponeras för interreligiösa äktenskap och förhållanden med främst arabiska män.²¹⁷ Från Lehas synvinkel kan det här eventuellt tolkas som ett uppmuntrande av interreligiösa äktenskap och förhållanden av staten, i och med att Lehava anser att staten inte gör något för att hjälpa unga flickor i förhållanden med arabiska män.

Den sista och en av de mest frekventa förekommande diskurser som tas upp i Lehas material är interreligiösa äktenskap och förhållanden. Lehava knyter detta an till assimilering och som en biprodukt av detta. Förutom att man inom organisationen skyller på assimilering skyller man även på hur pass sekulärt samhället har blivit i deras ögon.²¹⁸ Detta leder tydligen till att det blir lättare för arabiska män att umgås med judiska kvinnor. Gopstein beskriver detta som en tragedi och en lavin.²¹⁹

Jämför man Yad L'Achim och Lehava sida vid sida märker man att gruppen har många flera saker gemensamt men man märker också flera saker som skiljer dem åt. Detaljerna speciellt i det sistnämnda fallet må kanske vara små men de finns där. Det Yad L'Achim och Lehava har gemensamt är att man lyfter fram diskursen om den judiska kvinnan (även med betoning på framtida generationer), den arabiska mannen, assimilering, interreligiösa äktenskap och förhållanden och konvertering till islam. Den förstnämnda behandlas som något extremt oskyldigt, vackert, fläckfritt och positivt medan de sista beskrivs som något negativt. Sättet som

217 Lehava, "Gopstein: 'Arabs Take Haredim From Bnei Brak, Jerusalem And Bitar'. Interview."

218 Lehava, "Gopstein: 'Arabs Take Haredim From Bnei Brak, Jerusalem And Bitar'. Interview."

219 Ibid.

båda grupperna beskriver negativiteten på är lika och den enda skillnaden som finns är kanske vilka ord man använder för att beskriva negativiteten. Bland de sista fyra negativa beskrivna diskurserna är det ändå den om assimilering som kanske skiljer sig åt mest bland grupperna. Assimilering är farligt i bådars ögon och något som man bör jobba emot. Lehava fokuserar mera på gruppen och skriver att motstånd mot assimilering är inte rasistiskt, utan judiskt och lägger betoning på att gruppen har blivit offer för rasismanklagelser. Yad L'Achim skriver mera förklarande och fokuserar på det faktum att assimilering leder till ökad kontakt mellan olika grupper och att den här ökade kontakten leder till interreligiösa äktenskap och förhållanden. Man tenderar också att använda mera känsloladdade ord, såsom "bandskärande" (bandet mellan Gud och judarna kapas) och man till och med kallar assimilering för en andra Förintelsen. En sak som det är viktigt att komma ihåg är att Yad L'Achim likväl påpekar att ömsesidig respekt är viktig och skriver "tolerans, ja, assimilering, nej". Tolerans, ja, assimilering, nej är något som Lehava inte tar upp.

Gällande skillnader finns det fyra huvudsakliga faktorer som skiljer grupperna åt: återvändandet till det judiska hemmet, staten och polisen från Lehavas sida och från Yad L'Achims mission och det judiska hjärtat. Visserligen skulle man kunna para ihop återvändandet till det judiska hemmet och det judiska hjärtat som en diskurs men anledningen till varför jag inte gör det är för att Lehava och Yad L'Achim syftar på olika saker. Själva orden det judiska hjärtat finns i en av Lehavas artiklar men gruppen anspelar dessvärre inte mycket mera på det. Det som Lehava fokuserar på är att förklara hur viktigt det är att man för tillbaka judiska kvinnor till en judisk närmiljö, till hennes judiska hem och hemland. Yad L'Achim fokuserar mera på judiska värderingar, identitet, att stärka personen och folket och att varje jude bör ta ansvar för varandra (pidyon shvuyim), något som Lehava inte tar upp ordagrant utan mera indirekt om man vill tolka det så.

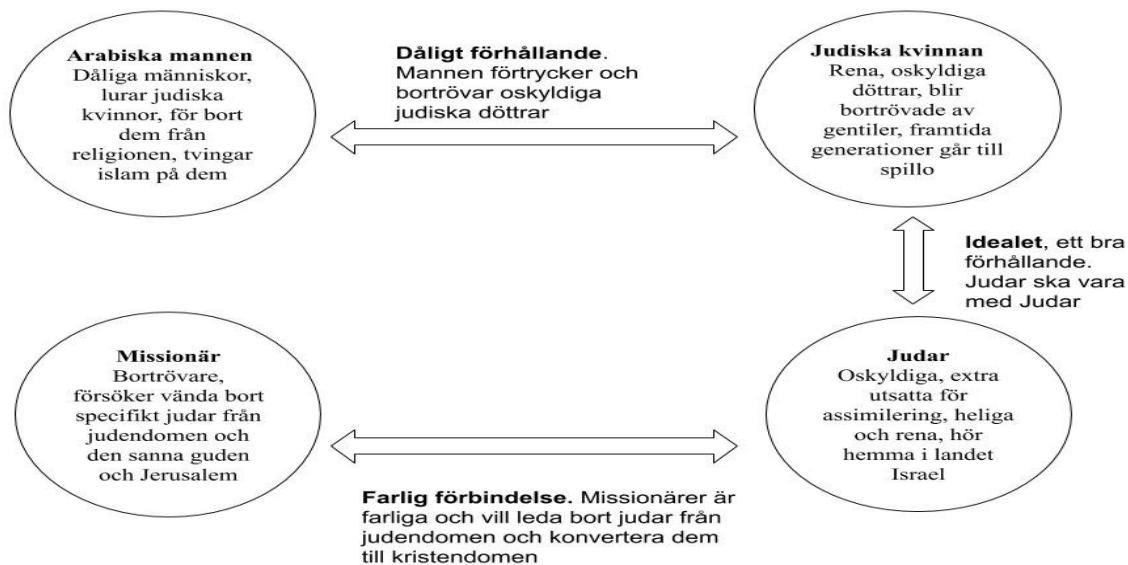
De två sista diskurserna som skiljer organisationerna åt är att Lehava lyfter fram polisen och statens ovilja att hjälpa till som ett större problem medan Yad L'Achim är helt fokuserad på mission och missionärer, något som inte omnämns överhuvudtaget på Lehavas webbplats och i materialet jag använder i analysen. Yad L'Achim påstår inte att mission och missionärer ligger bakom assimileringproblemet, utan man fokuserar mera på att missionärer försöker omvända

judar till kristendomen. Medan Lehava fokuserar på staten och polisen fokuserar Yad L'Achim på mission och missionärer.

6.4 Identifiera subjekt i texten

Vad för slags handlingar associeras med dessa subjekt, vad begränsar deras agerande och vad för slags förhållande beskrivs mellan dessa subjekt? I det här steget analyserar jag Yad L'Achim och Lehava tillsammans då båda grupperna tar upp samma subjekt i materialet jag använder i analysen. Om man utgår från att subjekten är personer eller olika grupper hittar jag följande fyra subjekt: araber, judiska kvinnor, missionärer och judar. Anledningen till varför jag skriver araber och inte muslimska män är för att både Yad L'Achim och Lehava beskriver subjektet som arabiska män och inte muslimska män fastän det är vanligt att man också skriver om kvinnor som konverterar till islam när de dejtade en arabisk man.

För att underlätta läsningen och för att göra det lättare att förstå inbördes relationen mellan subjekten väljer jag att ställa upp informationen i en egengjord figur:

Enligt tabellen ovan kan man beskriva förhållanden mellan subjekten på följande sätt: förhållandet mellan den arabiska mannen och den judiska kvinnan är i Yad L'Achim och Lehas ögon ett dåligt förhållande. Den judiska kvinnans relation till en annan judisk person, det vill säga en man i det här fallet, beskrivs som idealet. Den judiska personens relation till missionärer och missionärens relation till den judiska personen räknas som en farlig förbindelse. Det intressanta här är att Yad L'Achim och Leha inte beskriver någon inbördes relation mellan missionären eller den arabiska mannen. Tänker man på den större helheten och hur mannen och missionären beskrivs kan man börja fundera på om det finns några underliggande och dolda band som inte tas upp i materialet. Vi vet redan nu att båda grupperna anser att den arabiska mannen är dålig för den judiska kvinnan och att missionären är farlig för den gemene juden. Det som Yad L'Achim och Leha i grund och botten oroar sig över är assimilering och framtida generationer som kan försvinna på grund av de två tidigare nämnda subjekten.

Handlingar som associeras med den arabiska mannen i materialet, vilket jag tar upp flera gånger i avhandlingen, är att han lurar till sig oskyldiga judiska kvinnor för att kunna gifta sig med dem och för att få dem att konvertera till islam. Ibland kanske mannen till och med försöker lura kvinnan med att han tänker konvertera till judendomen eller att han redan är jude, precis som i en av Lehas videor.²²⁰ Det är värt att notera att den judiska kvinnan inte förknippas med några speciella handlingar i texterna eller i videorna. Yad L'Achim och Leha verkar lägga mera fokus på hennes personlighet och karaktär än vad hon gör. Om man försöker gräva fram en handling som associeras med den judiska kvinnan i Yad L'Achim och Lehas material får man gräva lite djupare. Vid närmare eftertanke skulle jag vilja säga att dessa handlingar är att värna om framtida generationer, det vill säga att föda och uppfostra judiska barn, och att gifta sig med en annan jude.

Handlingar gällande den gemene juden tas också upp relativt vagt men är ändå lite mera detaljerade än handlingar kopplade till den judiska kvinnan. I Yad L'Achim och Lehas material talar man ofta om den judiska kärnan, det judiska hjärta, judiska värderingar och skyldigheten att ta hand om varandra (pidyon shvuyim). I detta fall vill jag säga att pidyon

220 Leha, "Video 2."

shvuyim är en handling och skyldighet som den judiska personen bör observera. Oftast när grupperna talar om juden nämner man inte ett specifikt kön. Här antar jag att det är mannen man tänker på.

Sist och slutligen har vi missionären, ett subjekt som enbart tas upp i Yad L'Achims material. Onda och håfulla handlingar, sett från ett judiskt perspektiv, kopplas samman med missionären. Yad L'Achim förknippar missionärer i sina texter med kristendomen, speciellt Jehovas Vittnen och inte från några andra religiösa grupper såsom islam eller liknande.

Vad som begränsar subjektens agerande har varit lite svårt för mig att skriva om, i och med att det inte framkommer så tydligt i Yad L'Achim och Lehas material plus att det här blir en definitionsfråga känner jag. Vad menar man med begränsar och agerande? Från vems perspektiv? Gordon Lynch beskriver sitt fjärde steg som "identifiera subjekten, exempelvis personer, i texten. Vad för slags handlingar associeras med dessa subjekt, vad begränsar deras agerande och vad för slags förhållande beskrivs mellan dessa subjekt?" Utifrån det väljer jag att tolka "vad begränsar deras agerande" sett från Yad L'Achim och Lehas synvinkel och hur de diskuterar om saken i deras material.

Om man börjar med den arabiska mannen märker man genast en sak: Yad L'Achim och Leha anser sig själva vara anledningen till bakom begränsandet av den arabiska mannen. Det kanske låter lustigt i början men när man väl börjar tänka på det danar det sig. Genom att organisationerna själva säger och skriver att de aktivt arbetar mot assimilering och interreligiösa äktenskap och förhållanden säger man även att man försöker förhindra arabiska män och judiska kvinnor att bli involverade med varandra. Det är tack vara dem, enligt dem själva, som unga judiska kvinnor har räddats från arabiska män.

När det gäller begränsningar gällande den judiska kvinnans agerande tänker jag först och främst på tre olika möjligheter: staten, polisen och assimileringen. Enligt det som främst Leha skriver, men även Yad L'Achim, är det fel av staten och polisen att dem inte hjälper föräldrarna till kvinnan som dejtade en arab. Föräldrarna, skriver Leha i bland annat artikeln *The War Of Assimilation Is Not Racism, It Is Judaism!*²²¹, vänder sig ofta till polisen först och frågar om hjälp

221 Leha, "The War Of Assimilation Is Not Racism, It Is Judaism!"

och polisen säger att dem inte kan göra något. Efter det vänder sig föräldrarna till Lehava. Fastän Yad L'Achim inte alltid talar om polisen, förutom i enstaka fall, fokuserar man mera på den större helheten och riktar sin kritik mot staten och undrar varför staten inte aktivt arbetar mera mot assimilering och för att hjälpa unga kvinnor som har lämnat förhållanden med arabiska män. Det är på grund av assimilering som kvinnan sällan kan vända sig direkt till polisen för att få hjälp enligt det sättet Lehava beskriver det på.

Det som begränsar en missionär kan tolkas vara det judiska folkets vilja mot missionärerna eller så kallad anti-mission. Ett sätt som man försöker egga upp befolkningen och anhängarna på, förutom att värna om varandra, är att påstå att missionärer har ett uppdrag: att helt enkelt konvertera judar till kristendomen. Yad L'Achim försöker måla upp en bild av missionären som en ondskefull person som egentligen inte bryr sig om juden och ifall bandet mellan Gud och dennes folk kapas. I artikeln *More than 1,000 Attend Yad L'Achim Conference Warning of Missionary Activity in Chareidi Neighborhoods* informerar man konferensdeltagarna, som på basis av bilderna bara ser ut att vara män, att missionärerna har även som mål eller strävar efter att konvertera judar specifikt än någon annan grupp.²²² Jag tror att Yad L'Achim på något sätt försöker egga upp sina anhängare och så många som möjligt att göra motstånd mot missionärer genom att hänvisa till det ovannämnda men även genom att få jude som jude att inse vad det innebär att vara jude och hur viktigt det är att man tar tillvara på det.

Vad judar begränsas av enligt det som Yad L'Achim och Lehava skriver anser jag är öppen för tolkning men att enligt mig är det en kombination av alla anledningar, det vill säga assimilering, araber, missionärer, staten och polisen. Det som man själv verkar vilja motverka ter sig också vara det som begränsar en själv. Jag tror att grupperna blir blinda på av att skriva och säga vad som bör göras för att motverka assimilering än att faktiskt ge konkreta och omsorgsfulla förslag på hur man skulle kunna göra det. Visserligen skriver båda grupperna att judiska kvinnor och arabiska män inte bör umgås för att det kan skada flera framtida generationer, men ingen av organisationerna ger ett konkret förslag på vad som kan och bör göras för att se till att detta hindras

222 Yad L'Achim, "More than 1,000 Attend Yad L'Achim Conference Warning of Missionary Activity in Chareidi Neighborhoods."

6.5 Beskrivningar och förhållanden

Det femte steget i Lynchs utvecklade modell är "tänk på hur beskrivningar och förhållanden presenteras i texten för läsaren. Vad säger dessa beskrivningar och förhållanden (underförstått eller explicit) om hur läsaren borde svara, agera och se på de beskrivna förhållanden? Vilka är konsekvenserna av att inte agera på det sätt texten uppmanar en till?"

Beskrivningar och förhållanden som presenteras i Yad L'Achim och Lehas material är både positiva och negativa, beroende på vad, vem och vilka man pratar om. I Lynchs fjärde steg skriver jag om subjekt som kan identifieras i materialet. De fyra huvudsakliga subjekten som jag hittar i materialet är den arabiska mannen, missionären, den judiska kvinnan och den gemene juden eller om man också vill uttrycka det som det judiska folket. På basis av de beskrivningar som jag tar upp i det tredje steget kan det konstateras att de två förstnämnda, det vill säga den arabiska mannen och missionären, har en negativ sfär omkring sig medan de två sista, den judiska kvinnan och juden, har en positiv sfär runt om sig. Grupperna tar upp många olika ämnen och diskurser i sitt material men det som jag upplever vara de mest frekventa är assimilering, interreligiösa äktenskap och förhållanden, den judiska kvinnan och framtida generationer, den arabiska mannen, islam, den gemene juden, mission, judiska värderingar, polisen och staten, pidyon shvuyim och sekularisering. För att göra en lång historia kort beskrivs allt som är centralt inom judendomen eller allt som relateras till judendomen i ett positivt ljus medan allt annat får en negativ klang.

Med tanke på att det också är fokus på läsaren inom detta steg ser jag på materialet från en annan synvinkel: vad vill egentligen Yad L'Achim och Leha berätta åt en läsare och vad vill man få dem att göra? I det här fallet väljer jag att se mig själv som en läsare som båda organisationerna vill nå ut till för att få mig involverad i deras verksamhet.

Det som både Yad L'Achim och Leha berättar explicit för en läsare är kanske det mest uppenbara, att assimilering, interreligiösa äktenskap och förhållanden, den arabiska mannen, islam, mission, polisen och staten och sekularisering är dåliga. I sitt material skriver och uttrycker sig Yad L'Achim och Leha på ett negativt sätt om dessa ämnen. Alla beskrivs i princip som en katastrof för det judiska folket förutom staten och polisen som Leha mest skyller på för att de inte hjälper de judiska kvinnorna och inte gör något åt sekulariseringen. Man kan tolka det här som ett cirkelargument: sekularisering av staten leder till assimilering som leder

till blandförhållanden som leder till interreligiösa äktenskap och förhållanden som leder till x och så vidare. På gruppernas webbplatser uppmanar man därför bland annat läsaren att gå med i deras rörelse för att slåss mot assimileringen och för judendomen. Yad L'Achim skriver bland annat på sin hemsida om "Our hand, your heart!" där man uppmanar folk att donera en slant till välgörande ändamål för att hjälpa till i kampen för judiska kvinnor och deras barn och man kan även bli volontär.²²³ Även här refererar gruppen till pidyon shvuyim. Från Leavas sida, på den hebreiska webbplatsen²²⁴, kan man också gå med i organisationen för att bekämpa assimilering och rädda unga judiska kvinnor och till och med ta kontakt med gruppen via någon av deras sociala medier. Underförstått anser jag att det som Yad L'Achim och Leava inte bokstavligen skriver och säger åt mig som läsare, men som man syftar på, är att den judiska rasen blir allt mindre och mindre och snart kommer att försvinna om assimileringen fortsätter och interreligiösa äktenskap och förhållanden inte upphör. I grund och botten Yad L'Achim och Leava hänvisar till och ber andra judar att gå med i grupperna för att slåss med assimilering. Om läsaren eller judar inte agerar genom att stå upp mot assimileringen kan man också underförstått tolka gruppernas budskap som att det judiska folket kommer att tappa sin unikheter.

6.6 Större kulturella diskurser

Nästa steg i Lynchs utvecklade modell är att "identifiera större kulturella diskurser som reflekteras i det sätt som texten målar upp verkligheten, förhållandet och potentiella spänningar mellan dessa diskurser". I det här steget försöker jag att fokusera på den större kulturella bakgrunden som kan ge en förklaring till varför grupperna säger det dem säger. Jag konstaterar redan att en viktig kärnpunkt i deras sätt att se på bland annat interreligiösa äktenskap och förhållanden och assimilering är just på det religiösa planet, det vill säga att det står i Torahn och Talmuden att äktenskap mellan judar endast är tillåtet och att man ärver religionen på modernet. Men vad för rötter har de andra diskurserna? Varför är det just, exempelvis, den arabiska mannen

223 Yad L'Achim, "Yad L'Achim: home." Hämtad 07.03.2020.
<https://yadlachim.org/>.

224 Leava, "הצטרפות." Hämtad 5.05.2020.
<https://www.leava.co.il/tof/>.

som man pekar ut? I det här fallet är det viktigt att man tänker på områdets historia och även på gruppernas originella grundsyfte.

En sak som jag tänker på i det här fallet är bland annat staten Israel, dess grundande och dess långa historia och även tanken om judarna som ett alltid förföljt folk. Man brukar säga att Israel är runt 75 år ung men över 2000 år gammal. Den moderna staten Israel som vi känner till det idag grundades år 1948 och var tidigare känd som det brittiska mandatet Palestina när David Ben-Gurion, landets förste premiärminister, utropade följande i en självständighetsförklaring:

By virtue of the natural and historic right of the Jewish people and by resolution of the General Assembly of the United Nations, we hereby proclaim the establishment of a Jewish state in Palestine to be called Israel.²²⁵

Konflikten mellan den judiska befolkningen i Israel och araberna hade redan pågått en längre tid, bland annat just i Jerusalem och dagen efter att staten Israels självständighet hade utropats invaderades landet av tre arabiska arméer som hade bestämt sig för att tillintetgöra alla judiska bosättningar och den sionistiska drömmen om en judisk stat.²²⁶

J

ag finner att detta är bland annat en större kulturell diskurs som kan förklara Yad L'Achim och Lehas attityder gentemot assimilering, interreligiösa äktenskap och förhållanden och framför allt den arabiska delen av befolkningen. Staten Israel grundades som en judisk stat, vilket grupperna säkerligen vill att det ska fortsätta vara, och ett fortsatt ökande av assimileringen kan, enligt med hur grupperna ser på det, leda till att den judiska staten kanske till och med försvinner. Yad L'Achim skriver inte att araber eller att andra icke-judiska minoriteter inte ska få befinna sig i landet men enligt det som jag nämnde tidigare skriver Yad L'Achim i *Yad L'Achim: Israel Acts Against Assimilation Abroad, but Supports Groups that Encourage Assimilation at Home* att man ska vara toleranta gentemot varandra men säga nej till assimilering. Lehas skriver inget något sådant i sitt material, därför vågar jag inte anta att man anser samma sak som Yad L'Achim. Likväl tänker jag ändå att man anser att staten Israel är en judisk stat till för judar

225 Richard Cavendish, "Foundation of the State of Israel." *History Today*, vol. 48 utgåva 5, 05.05.1998. Hämtad 07.05.2020.

<https://www.historytoday.com/archive/foundation-state-israel>.

226 Cavendish, "Foundation of the State of Israel."

huvudsakligen. En annan sak som jag själv tror påverkar gruppernas åsikter, förutom det religiösa, är att judarna har alltid upplevt sig själva som ett förföljt folk och att man nu äntligen kunde etablera en stat där man inte var minoritet utan majoritet. Om man dessutom ser tillbaka på det geografiska områdets historia vill jag yrka på att Yad L'Achim och både Lehava anser att judarna har rätten till området då det historiskt sett har varit centrum för bland annat kung David och Salomos rike sedan 1000 f.Kr.²²⁷ Konflikten har alltid varit där och är där fortfarande mellan Israel och Palestina och frågan om vem som har rätt till landet. Vill man gå ännu längre kan man också spinna vidare på konspirationsteorin om att, om man läser mellan raderna i Yad L'Achim och Lehavas material, att denna konflikt har lett till en annan konspirationsteori om att utrota den judiska befolkningen i Israel genom olika metoder, bland annat genom assimilering och interreligiösa äktenskap och förhållanden. Det som är viktigt att komma ihåg är att Yad L'Achim och Lehava inte skriver detta uttryckligen, utan att det är något som jag tycker att man kan läsa mellan raderna.

6.7 Kulturella rötter

I det här fallet är det nödvändigt att man börjar med en liten längre tillbakablick i historien och på det religiösa planet. Ett förslag är att man går så långt tillbaka som till Abraham. De flesta känner säkert till berättelsen om Abraham, Sarah och Hagar. I den första Moseboken, 16: 1–16, står det att Abraham och Sarah inte hade fått några barn, varav Sarah uppmanade Abraham att ligga med deras slav Hagar som födde honom en son vid namn Ismael.²²⁸ I den första Moseboken, kapitel 21: 1–21 föder Sarah Abraham en son vid namn Isak och ber Abraham om att förvisa Hagar och Ismael, vilket han gör.²²⁹ I kapitel 17: 20–21 lovar Gud Abraham att Ismael kommer att bli fader åt tolv hövdingar och stammar och grunda en stor nation men att förbundet mellan honom och Abraham kommer att fortsätta genom Isak.²³⁰ Abraham ses oftast som fadern

227 History.com, "Israel," publicerad 14.5.2019. Hämtad 7.5.2020.

<https://www.history.com/topics/middle-east/history-of-israel>.

228 The Jewish Publication Society, *The Torah- The Five Books of Moses* (Philadelphia: The Jewish Publication Society, 1999), s. 37–39.

229 The Jewish Publication Society, *The Torah*, s. 51–53

230 Ibid., kap 17:20–21.

till det judiska och det arabiska folket genom sina två söner.²³¹ Detta är för att visa att förbundet mellan Abraham och Gud skulle föras vidare genom Isak, stamfadern till judarna och inte genom Ismael. Genom den här synvinkeln kan man också se på judarnas anknytning till landet Israel och även Yad L'Achim och Lehas syn på araber och speciellt arabiska män.

Vill man göra ett mer drastiskt hopp finns det idén om judarna som ett förföljt folk, det vill säga antisemitism (judehat). Historiskt sett har judarna alltid varit utsatta för hat och pogromer, allt sedan bibliska tider och speciellt med spridningen av kristendomen som den mera överlägsna religionen och sanningen (även påverkat av judarnas förnekande att acceptera Jesus som Messias).²³² Under medeltiden utsattes man bland annat för många diskriminerande lagar och antisemitismen var relativt hög.²³³

Även här är Jerusalems roll som en helig stad, för inte enbart judendomen, utan även kristendomen och islam viktig. Som jag skrev tidigare i min avhandling är Jerusalem en helig stad för judendomen då Salomos tempel fanns där, i vilket Guds lagar som hade getts till Moses bevarades i, för kristendomen då Jesus predikade och korsfästes där och för islam då Mohammed besökte staden under sin nattliga resa. Inom judendomen anser man fortfarande att man har en historisk rätt och även en religiös rätt till staden och landet.

Jag tror helt enkelt att Yad L'Achim och Lehas använder sig utav denna motivering, att landet tillhör det judiska folket både religiöst och historiskt sett, för att i sin tur kunna motivera varför andra minoriteter såsom araber och kristna missionärer försöker få det judiska folket att assimileras genom antingen interreligiösa äktenskap och förhållanden eller genom att konvertera dem.

231 Dr Mona Siddiqui, "Ibrahim - the Muslim view of Abraham." *BBC*, 04.09.2009. Hämtad 09.05.2020. <https://www.bbc.co.uk/religion/religions/islam/history/ibrahim.shtml>.

232 Anti-Defamation League, "A Brief History of Anti-Semitism," *ADL*. Hämtad 09.05.2020. <https://www.adl.org/sites/default/files/documents/assets/pdf/education-outreach/Brief-History-on-Anti-Semitism-A.pdf>.

[Publiceringsår: 2013, datum saknas].

233 Anti-Defamation League, "A Brief History of Anti-Semitism."

6.8 Stödjer eller undergräver speciella institutioner

För att snabbt återknyta till tidigare diskurser som jag lyfter fram i min analys kritiserar ju som sagt både Yad L'Achim och Lehava statens agerande när det gäller just assimilering och interreligiösa äktenskap och förhållanden, men på olika sätt. Yad L'Achim riktar mera kritik mot utbildningsministeriet, i bland annat *Yad L'Achim: Israel Acts Against Assimilation Abroad, but Supports Groups that Encourage Assimilation at Home*. En annan artikel, *Yad L'Achim Supports Education Minister in His Struggle Against Inter-marriage in the U.S.; Calls for Urgent Action in Israel*, ger man sitt stöd för till rabbinen Rafi Peretz som uttryckte sin oro över assimileringen bland judar i USA. Lehava riktar sin kritik mest mot polisen i sina artiklar. Polisen och staten verkar i deras ögon inte bry sig om unga judiska kvinnor som umgås med arabiska män och föräldrar som gråter och är desperata att få tillbaka sina döttrar.

Jag upplever själv att detta steg inom Lynchs utvecklade modell blir väldigt politiskt laddat när man applicerar det på Yad L'Achim och Lehava. Jag anser att nyckeln i det här steget egentligen ligger i den politiska sfären. Båda grupperna är antagligen pro-Israel (om man läser mellan raderna) och uttrycker flera anti-arab känslor. Som läsare berättar det här för mig att grupperna definitivt inte är pro-Palestina fastän jag inte hittar en enda gång ordet Palestina i texterna jag använder i analysen. Om man ser tillbaka på diskursen om assimilering och hur grupperna skriver om det kan man också knyta det an till en väldig känslig fråga: tvåstatslösningen. Högst antagligen motsätter man sig också en tvåstatslösning. Jag vågar inte anta att Lehava som grupp, Yad L'Achim hade sin tolerans-ja-assimilering-nej-attityd, anser att bara judar ska få leva i Israel och att alla andra etniska och religiösa minoriteter bör lämna landet

En annan tanke som slår mig är huruvida Israel som stat ska vara sekulär eller religiös. Ska landets lagar baseras på Torahn och Talmuden eller ska lagarna vara sekulära? I mitt bakgrundskapitel diskuterar jag om hur bland annat äktenskapslagen ser ut i staten Israel och hur äktenskapslagen ser ut inom den judiska tron, vilket jag bifogar här nedanför:

Enligt israelisk lagstiftning är det omöjligt att genomgå ett interreligiösa äktenskap och förhållanden. Enligt sektion 2 av den rabbinska domstolens lag (5713-1953) gällande giftermål och skilsmässa är inga äktenskap mellan judar

giltiga om de inte följer Torahns lagar. Fastän detta är förbjudet finns det ingen motsvarande bestraffning i den israeliska lagstiftningen.²³⁴

Vad som är viktigt att notera här är att interreligiösa äktenskap och förhållanden inte är tillåtna. I lagen nämner man dock inte kön, utan bara att en jude inte kan gifta sig om de inte följer Torahns lagar och i det här fallet anser jag att det faller på kvinnan direkt. Om kvinnan inte lyckas föra vidare sin religion till nästa generation eller inte lyckas föra vidare religionen överhuvudtaget kommer många generationer av framtida judar att försvinna eller bli mera assimilerade. Tillslut kommer varje jude och judinna vara borta. Därför antar jag att Yad L'Achim och Lehava som två organisationer stödjer den religiösa institutionen och den israeliska sidan.

6.9 Positiva och negativa effekter

Det sista steget i Lynchs utvecklade modell är kanske den som jag har haft mest utmaningar med. Det sista steget lyder som följande: "Identifiera de eventuella positiva och negativa effekter som används i diskurserna i texten, inkluderat vem som vinner och förlorar på dessa diskurser och vad personer skulle vinna på att stödja eller att utmana dem." Jag känner personligen att detta steg har en större risk av att bli mer personlig då Lynch inte klargör med vad han avser med just positiva och negativa effekter. För att vara så saklig som möjlig väljer jag därför att utgå från vad grupperna avser med positiva och negativa effekter och vad som är explicit och underförstått, det vill säga vad grupperna skriver öppet och vad man kan läsa mellan raderna. Det blir dessutom också lättare att skriva om vilka istället för vem som vinner och förlorar på basis av de negativa och positiva effekterna då både Yad L'Achim och Lehava skriver om större grupper än individuella personer. Jag väljer att ta upp de diskurser och teman som jag upplever att man har gemensamt.

Vad för negativa explicita effekter av diskurserna är det som Yad L'Achim och Lehava tar upp? Jag börjar med det kanske mest uppenbara som man stöter på i gruppernas material, nämligen

234 Rosenthal, Schereschewsky, Verbit, DellaPergola. "Mixed Marriage, Inter-marriage," s. 376.

assimilering och interreligiösa äktenskap och förhållanden. Jag finner inga anledningar till varför grupperna skulle ta upp några positiva effekter gällande dessa diskurser, vare sig de är explicita eller underförstådda, överhuvudtaget. I delkapitlet om att bryta ned texten i språkliga beståndsdelar associerar både Yad L'Achim och Lehava starka negativa ord med just assimilering och negativa såsom katastrof, skär av judarnas band med Gud, en andra Förintelsen, orenhet och krig bara för att nämna några exempel. På basis av dessa uttryck anser jag att man underförstått syftar på att den judiska religionen eventuellt i framtiden kommer att bli så tunn och utspädd att man inte vet vem som är jude längre eller till och med försvinna. Dem som vinner på att stödja Yad L'Achim och Lehas kamp mot assimilering är alltså det judiska folket och de som förlorar är i princip de som vill omvända judarna, det vill säga arabiska män som umgås med judiska kvinnor och missionärer som försöker konvertera judar till kristendomen. Underförstått skulle man också kunna tolka detta som att alla icke-judar förlorar om alla judar kämpar mot assimilering. Detsamma gäller egentligen också för diskursen om interreligiösa äktenskap och förhållanden. ‘

En annan diskurs som är negativ laddad är den om den arabiska mannen. De negativa karaktärsdrag som tas upp, på basis av hur Yad L'Achim och Lehava beskriver mannen, är att han manipulerar, slår, bedrar, gör den judiska kvinnan till sin slav, ger henne blåmärken, utnyttjar henne och vänder bort henne från hennes judiska arv. Det negativa underförstådda i det här fallet skulle förslagsvis kunna vara att grupperna försöker antyda på att arabiska män inte går att lita på eller att araber som ett folkslag inte är pålitligt. Man skriver alltså inte detta rakt ut men exempelvis kan en läsare läsa mellan raderna och tolka detta som något underförstått. Jag lyckas inte med att hitta några positiva effekter inom denna diskurs som grupperna öppet skriver eller pratar om. Den enda positiva underförstådda effekten jag i nuläget kommer i underfund med, och som är väldigt lösryckt, är att den negativa karaktäriseringen av den arabiska mannen skulle kunna leda till att öppna upp unga judiska kvinnors ögon och att dessa judiska kvinnor i sin tur kan vinna på att ha upplevt något negativt.

Inom nästa diskurs är det egentligen ingen överraskning att den är positiv då den handlar om den judiska kvinnan. För Yad L'Achim och Lehava är den judiska kvinnan någon som är oskyldig, sårbar, en dyrbar själ och framför allt bäraren av framtida generationer. En positiv och explicit

effekt är att organisationerna ibland lyckas med att rädda kvinna, det vill säga leda bort henne från ett förhållande med en arabisk man. Ibland skriver man att man inte lyckas, vilket kan tolkas som en negativ explicit effekt. Tyvärr hittar jag inga negativa underförstådda effekter som jag inte redan tar upp. Som läsare får jag dessutom ett intryck av att både Yad L'Achim och Lehava vill måla upp en bild av den judiska kvinnan som den perfekta kvinnan indirekt. Men vad det är för judisk kvinna vill jag inte anta. En större grupp som vinner på att stödja denna diskurs är det judiska folket samtidigt som den som förlorar på att inte stödja den är den arabiska mannen.

Pidyon shvuyim är ännu en diskurs som Yad L'Achim och Lehava har gemensamt och som vardera grupp lyfter fram på sina egna sätt. Om man börjar med det positiva explicita och underförstådda framkommer det rätt tydligt, åtminstone i Yad L'Achims material, att grupperna anser sig själva göra pidyon shvuyim och att man lyckas föra tillbaka och rädda judar som har varit i olika svåra situationer. Jag har svårt att hitta underförstådda positiva effekter då jag som läsare bland annat anser att Yad L'Achim knappast skulle lämna något underförstått som dessutom är positivt om något sådant viktigt i deras ögon. Egentligen så talar inte Yad L'Achim så mycket om vad pidyon shvuyim är, förutom att man räddar en judisk själ, utan istället tolkar jag det som att man indirekt antyder på att pidyon shvuyim är en skyldighet som alla judar har under alla omständigheter. Från Lehavas sida är det lite svårare att hitta något positivt explicit då gruppen inte bokstavligen tar upp pidyon shvuyim. Istället tar man upp pidyon shvuyim underförstått då man bland annat talar väldigt mycket om att rädda unga judiska kvinnor, hur viktigt det är och att man behandlar kvinnorna som deras egna döttrar. Då Lehava inte nämner pidyon shvuyim uttryckligen i sina texter tolkar jag som läsare detta som en underförstådd positiv effekt. På det negativa planet, både underförstått och explicit, finner jag tyvärr inga större effekter. Den som vinner i den här diskursen är självklart det judiska folket, inklusive Yad L'Achim och Lehava som grupper: en person återvänder till det judiska folket samtidigt som Yad L'Achim och Lehava kan boosta sin gruppmoral, stoltsera med att man lyckats rädda en eller flera kvinnor och samtidigt kanske värva nya medlemmar. Den grupp som förlorar mest på detta i mina ögon är åtminstone de grupper som organisationerna dömer vara farliga för det judiska folkets överlevnad, det vill säga icke-judiska organisationer och icke-judiska personer som försöker omvända eller på något sätt hålla tillbaka en jude från sin religion på något sätt.

6.10 Resultat

Efter att ha analyserat och plockat fram de diskurser jag anser som Yad L'Achim och Lehava lyfter fram i sitt material och genom att sakligt granska hur dessa diskurser beskrivs och uppmärksammas, känner jag att det har gett mig en större förståelse för hur grupperna tar upp två större ämnen och delar in dem i mindre kategorier. Analysen var intressant att göra och både förväntade och nya resultat dök upp. Båda grupperna hade många saker gemensamt, en del saker som skiljde dem åt och en del saker som endera inte tog upp. Så på många sätt skulle jag vilja säga att grupperna är varandra lika men ändå inte.

Yad L'Achim och Lehava är två organisationer i Israel och fokuserar på att bekämpa assimilering och interreligiösa äktenskap och förhållanden i Israel, huvudsakligen. Den första skillnaden som jag märkte var att Yad L'Achim var mycket större, geografiskt sett, än mina egna förväntningar. Yad L'Achim verkar vid första anblick vara en mer organiserad grupp som inte enbart fokuserar på judar i Israel, utan även på judar i länder med större judiska befolkningar, såsom Frankrike och USA. Man har flera avdelningar som fokuserar på olika saker, bland annat interreligiösa äktenskap och förhållanden och livshotande situationer och missionära aktiviteter. Lehava verkar vara en liten mindre organisation som fokuserar på judar i Israel. Om Lehava har några andra föreningar utomlands eller andra vänskapsorganisationer nämns inte detta i deras material.

De diskurser som jag anser att båda grupperna har gemensamt till den större delen är den om den arabiska mannen, den judiska kvinnan, assimilering, islam och interreligiösa äktenskap och förhållanden. Både Yad L'Achim och Lehava beskriver den arabiska mannen som en väldigt negativ, dålig och hemsk person som bara vill lura oskyldiga judiska kvinnor, båda grupperna porträtterar den judiska kvinnan som oskyldig, sårbar, bärare av framtida generationer, assimilering som något dåligt och förödande för det judiska folkets identitet, islam som ett medel för den arabiska mannen att få den judiska kvinnan att konvertera från judendomen och interreligiösa äktenskap och förhållanden som något katastrofalt. Likaväl är det viktigt att

komma ihåg att varken Yad L'Achim eller Lehava skriver att den arabiska mannen är muslim i sin text, utan man skriver bara att den judiska kvinnan träffade exempelvis sin arabiska partner och konverterade till islam.

Det var först längre in i analysen som jag märkte att båda grupperna visserligen tar upp interreligiösa äktenskap och förhållanden men inte på det sättet som jag hade förväntat mig. Interreligiösa äktenskap och förhållanden tas upp i både Yad L'Achim och Lehavas material men behandlas nästan av grupperna som en integrerad del av assimileringen och inte som ett separat problem. Fastän båda grupperna tar upp och behandlar interreligiösa äktenskap och förhållanden som ett seriöst problem och som en produkt av assimilering, förvånar det mig ändå hur sällan grupperna tar upp diskursen som en mera självständig punkt. Diskursen om interreligiösa äktenskap och förhållanden ter sig vara mer integrerad med diskursen om assimilering. Dessutom hänvisar man sällan till religiösa texter och källor direkt i sitt material.

En annan sak som jag märkte och som den som läser materialet också märker är att Yad L'Achim och Lehavas diskurser är väldigt genusfokuserade och nämnder enbart kvinnan när det gäller just assimilering och interreligiösa äktenskap och förhållanden. Detta beror på att judendomen är matrilineär. Om en judisk kvinna då utsätts för assimilering, träffar en arabisk man och konverterar till islam försvinner framtida judiska generationer. Grupperna nämner inte överhuvudtaget ett enda fall där det rör sig om en judisk man som gifter sig med en icke-judisk kvinna eller icke-judiska kvinnor som försöker föra bort judiska män från sin religion.

Diskurser där grupperna skiljer sig åt är pidyon shvuyim, staten, polisen och integrering. Yad L'Achim skriver öppet om pidyon shvuyim på sin hemsida och nämner även detta i vissa av sina artiklar. Lehava skriver om detta indirekt och nämner inte pidyon shuyim bokstavligen men för grupperna innebär det samma sak, att rädda judiska själar. När det gäller skillnaden i frågan om staten och polisen upplever jag personligen att skillnaden är väldigt liten men att den finns där ändå. I Lehavas material riktar man en del av sin kritik mot polisen som enligt gruppens ögon vägrar att hjälpa desperata föräldrar vars döttrar dejtade arabiska män. Yad L'Achim riktar sin kritik mera mot utbildningsministeriet i Israel för att det tillåter tvåspråkiga daghem och skolor där judar och araber studerar sida vid sida. I Yad L'Achims ögon är detta en grogrund för

assimilering som leder till interreligiösa äktenskap och förhållanden. Samtidigt riktar även gruppen berömmelse till utbildningsministern när han uttrycker sin ängslighet över andelen judar i USA som assimileras i samhället. Inom denna diskurs kan man också, förslagsvis, läsa mellan raderna om gruppens syn på Israel som en judisk stat för judarna och att man har rätt till landet både på ett religiöst och historiskt plan.

Gällande integrering har Yad L'Achim mera utav en "separate but equal"- attityd. Lehava skriver inte om något liknande överhuvudtaget.

Överlagt sett verkar fokuset i grupperna skifta lite mer. I Yad L'Achim ligger fokuset oftast på gruppen i sig, de aktiviteter man håller och de saker man gör för att motverka bland annat assimilering. På Lehavas sida ligger fokuset mera på Gopstein och aktiviteter som gruppen bedriver för att rädda judiska kvinnor från att umgås med arabiska män.

7 Avslutning

Berättelsen om Morel Malka och Mahmoud Mansour, vilken jag tog upp i inledningen, är bara en i mängden som finns där ute om interreligiösa äktenskap och förhållanden.

Att analysera och göra en diskursanalys av Yad L'Achim och Lehas webbsidor har varit utmanande, spännande och jobbigt emellanåt men framför allt otroligt intressant. Jag personligen känner att mitt egna intresse för Israel och judendomen hjälpte mig mycket med min motivation. Personligen känner jag att jag har lyckats svara på mina tre forskningsfrågor i någorlunda grad: "vad för teman och diskurser tar man upp innanför ramen av assimilering och interreligiösa äktenskap och förhållanden i Israel? Hur skiljer sig dessa åt grupperna sinsemellan och vad är explicit och underförstått på basis av det grupperna skriver?" Både Yad L'Achim och Leha drivs av starka religiösa motiveringar då man refererar rätt så ofta till religiösa grunder genom att skriva hur katastrofalt assimilering är för det judiska folket. Något som jag märkte ju mer jag läste deras material var att allting var otroligt fokuserat på ett genus, kvinnan, och i alla fall som togs upp gällande interreligiösa äktenskap och förhållanden var det bara den judiska kvinnan som dejtade arabiska män som dök upp. I de få fall där man tog upp det manliga könet, om man bortser från den arabiska mannen, var när man talade om framtida generationer och barn i interreligiösa äktenskap och förhållanden.

Analysen har inte alltid varit lätt och ibland började jag fundera på ifall jag tänkte för konstigt och kanske spekulerade alldeles för mycket i vad som kunde förstås explicit och underförstått. Frågan gällande interreligiösa äktenskap och förhållanden och assimilering är en viktig fråga för båda grupperna men man fokuserar ändå på olika delområden. Yad L'Achim har en bredare horisont med bland annat fokus på mission medan Leha verkar fokusera på just assimilering och interreligiösa äktenskap och förhållanden.

Ett förslag som jag personligen har är att man kan göra en annan diskursanalys av förslagsvis gruppernas hebreiska webbplatser och se om man får fram några annorlunda resultat på basis av det. Finns det motsvarande judiska organisationer i andra länder och hur ser dem på frågor gällande interreligiösa äktenskap och förhållanden och assimilering som en minoritet? Hur ser

den gemene juden på Yad L'Achim och Lehava och vad är statens tolkning och syn på dem? Vad är den allmänna attityden mot interreligiösa äktenskap och förhållanden och assimilering bland, förslagsvis, sekulära judar, liberala ortodoxa, konservativa judar och så vidare? Ett annat förslag på vidare forskning skulle just kunna vara om religiösa minoriteter i Israel, förslagsvis kristna och hur de ser på samma frågor och organisationer som Yad L'Achim och Lehava. Jag fick även förslaget från en av mina medstudenter att man skulle kunna forska om vad den judiska församlingen i Åbo eller Helsingfors anser om Yad L'Achim och Lehava.

Käll- och litteraturförteckning

Listan står i alfabetisk ordning enligt författare och källa.

Ahituv, Netta, "A Rare Glimpse Into the Insular World of Israeli Jehovah's Witnesses." *Haaretz*, 3.12.2016. Hämtad 22.04.2020. <https://www.haaretz.com/israel-news/.premium.MAGAZINE-a-rare-glimpse-into-the-insular-world-of-israeli-jehovah-s-witnesses-1.5468604>.

Anti-Defamation League, "A Brief History of Anti-Semitism." *ADL*. Hämtad 09.05.2020. <https://www.adl.org/sites/default/files/documents/assets/pdf/education-outreach/Brief-History-on-Anti-Semitism-A.pdf>. [Publiceringsår: 2013, datum saknas].

Ari Gross, Judah, "Brothers take plea deal for arson at bilingual school." *The Times of Israel*, 14.04.2015. Hämtad 25.05.2020. <https://www.timesofisrael.com/brothers-take-plea-deal-for-arson-at-bilingual-school/>.

Auerbach, Jacob, Bahat, Dan, Gilboa, Shaked. "Western Wall." I *Encyclopaedia Judaica*, 2:a utgåvan, redigerad av Michael Berenbaum och Fred Skolnik, s. 24–27. Vol. 21. Detroit, MI: Macmillan Reference USA, 2007. *Gale eBooks*. Hämtad 17.04.2020. <https://link-gale-com.ezproxy.vasa.abo.fi/apps/doc/CX2587520860/GVRL?u=aboacad&sid=GVRL&xid=6939fcc2>.

Berenbaum, Michael och Skolnik, Fred (red.). "Kahane, Meir." I *Encyclopaedia Judaica*, 2:a utgåvan. s. 715. Vol. 11. Detroit, MI: Macmillan Reference USA, 2007, *Gale eBooks*. Hämtad 21.10.2019. <https://link-gale-com.ezproxy.vasa.abo.fi/apps/doc/CX2587510575/GVRL?u=aboacad&sid=GVRL&xid=d89881ee>.

Brainyquote, "Meir Kahane Quotes." Hämtad 04.09.2019. https://www.brainyquote.com/quotes/meir_kahane_268183.

Britannica Academic, "Fundamentalism." Hämtad 11.10.2019. <https://academic-eb-com.ezproxy.vasa.abo.fi/levels/collegiate/article/fundamentalism/390025>.

Britannica Academic, "Meir Kahane." Hämtad 21.10.2019. <https://academic.eb.com/levels/collegiate/article/Meir-Kahane/923>.

Cavendish, Richard, "Foundation of the State of Israel." *History Today*, vol. 48 utgåva 5, 05.05.1998. Hämtad 07.05.2020. <https://www.historytoday.com/archive/foundation-state-israel>.

Chabad.org, "The year 5729 (1968–1969)." Hämtad 25.04.2020. [https://www.chabad.org/library/article_cdo/aid/265018/jewish/The-Year--5729-\(1968-1969\).htm](https://www.chabad.org/library/article_cdo/aid/265018/jewish/The-Year--5729-(1968-1969).htm).

Chabad.org, "What Is a Baal Teshuvah?" Hämtad 19.04.2020.
https://www.chabad.org/library/article_cdo/aid/3998473/jewish/Baal-Teshuvah.htm.

Chabad.org, "Why Is Jewishness Matrilineal?" Hämtad 08.10.2019.
https://www.chabad.org/library/article_cdo/aid/601092/jewish/Why-Is-Jewishness-Matrilineal.htm.

Council of Europe, "Haifa, Israel - Intercultural City." Hämtad 22.04.2020.
<https://www.coe.int/en/web/interculturalcities/haifa>.

Czimbalo, Mercédesz Viktória, "Laws, doctrines and practice- A study of intermarriages and the ways they challenged the Jewish Community of Helsinki from 1930 to 1970." *Boundaries of Jewish Identities in Contemporary Finland* 30, nr. 1 (2019): s. 35–54. Hämtad 11.11.2019.
<https://journal.fi/nj/article/view/77260>.

David Graham, "Jews in couples- Marriage, intermarriage, cohabitation and divorce in Britain." *Institute for Jewish Policy Research*, juni 2016, s.1–35. Hämtad 07.11.2019.
<https://archive.jpr.org.uk/download?id=2792>.

Definition of, "Gentiler." Hämtad 02.05.2020.
<http://www.definition.com.co/gentiler.html>.

DellaPergola, Sergio, "Ethnoreligious intermarriage in Israel: an exploration of the 2008 census." *Journal of Israeli History* vol. 36, nr. 2 (2018): 149–170. Hämtad 11.11.2019.
<https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/13531042.2018.1532565?journalCode=fjih20>.

DellaPergola, Sergio, "Jewish Out-Marriage: A Global Perspective." *International Roundtable on Intermarriage*, Brandeis University, 18.12.2003, s. 1–28. Hämtad 07.11.2019.
<http://research.policyarchive.org/11565.pdf>.

Engelberg, Ari, "Fighting intermarriage in the Holy Land: Lehava and Israeli ethnonationalism." *Journal of Israeli History* vol. 36, nr. 2 (2017): s. 229–247.

Fairclough, Norman, *Discourse and Social Change* (Cambridge: Polity Press, 1992).

Firestone, Reuven. "Jerusalem: Jerusalem in Judaism, Christianity, and Islam." I *Encyclopedia of Religion*, 2:a utgåvan, redigerad av Lindsay Jones, 4838–4841. Vol. 7. Detroit, MI: Macmillan Reference USA, 2005. *Gale eBooks*. Hämtad 17.04.2020. <https://link-gale-com.ezproxy.vasa.abo.fi/apps/doc/CX3424501604/GVRL?u=aboacad&sid=GVRL&xid=89e496c1>.

Granhölm, Kennet, "Diskursanalys," i *Metodkompassen- kulturvetarens metodbok*, red. Lena Marander-Eklund, Ruth Illman, Blanka Henriksson (Åbo: Åbo Akademis tryckeri, 2004).

Harari, Orly, "כך ניצלה עוד נפש אחת בישראל." *Arutz*, 11.06.2014. Hämtad 08.03.2020.
<https://www.inn.co.il/News/News.aspx/277854>.

History.com, "Israel." Publicerad 14.05.2019. Hämtad 07.05.2020.
<https://www.history.com/topics/middle-east/history-of-israel>.

IMDb, "Bridget Loves Bernie." Hämtad 31.10.2019.
<https://www.imdb.com/title/tt0068053/>.

JDL, "About." Hämtad 21.10.2019.
<http://www.jdl.org/about.html>.

Johnstone, Barbara, *Discourse Analysis* (Malden: Blackwell Publishing, 2002).

Judaism 101, "Intermarriage." Hämtad 05.08.2019.
<http://www.jewfaq.org/gentiles.htm#Intermarriage>.

Judaism 101, "Marriage." Hämtad 05.08.2019.
<http://www.jewfaq.org/marriage.htm#>.

Kahane, Meir, *Why Be Jewish?* (Milton Keynes: BN Publishing, 2009).

Kouts, Gideon, Katz, Jacob, Ettinger, Shmuel, Hertzberg, Arthur, Medzini, Moshe, Yahil, Chaim. "Zionism." I *Encyclopaedia Judaica*, 2:a utgåvan., redigerad av Michael Berenbaum och Fred Skolnik, s. 539–627. Vol. 21. Detroit, MI: Macmillan Reference USA, 2007, Gale eBooks. Hämtad 24.05.2020. <https://link-gale-com.ezproxy.vasa.abo.fi/apps/doc/CX2587521568/GVRL?u=aboacad&sid=GVRL&xid=819775b1>.

Landler, Mark, "Trump Recognizes Jerusalem as Israel's Capital and Orders U.S. Embassy to Move." *The New York Times*, 06.12.2017. Hämtad 04.08.2019.
<https://www.nytimes.com/2017/12/06/world/middleeast/trump-jerusalem-israel-capital.html>.

Leava, "בנות-ישראל-לעם-ישראל." Hämtad 17.04.2020.
www.leava.co.il/בנות-ישראל-לעם-ישראל/.
Leava, "הצטרפות." Hämtad 05.05.2020.
<https://www.leava.co.il/tof/>.

Lehava, "About us." Hämtad 31.10.2019. <https://www.lehava-us.com/about-us/>.

Lehava, "Another 'Terror' Operation Of Lahava Organization. Another Jewish Woman Returned To Her Jewish Home!" Hämtad 26.04.2020. <https://www.lehava-us.com/another-terror-operation-of-lahava-organization-another-jewish-woman-returned-to-her-jewish-home/>.

Lehava, "Gopstein: Arabs Take Hardim From Bnei Brak, Jerusalem and Bitar." Hämtad 07.03.2020. [lehava-us.com/gopstein-arabs-take-haredim-from-bnei-brak-jerusalem-and-bitar-%e2%80%a2-interview/](https://www.lehava-us.com/gopstein-arabs-take-haredim-from-bnei-brak-jerusalem-and-bitar-%e2%80%a2-interview/).

Lehava, "Home." hämtad 07.03.2020. <https://www.lehava-us.com/>.

Lehava, "Interview With Lahava CEO Bentzi Gopstein." Hämtad 25.04.2020. <https://www.lehava-us.com/interview-with-lahava-ceo-bentzi-gopstein/>.

Lehava, "One More Precious Soul Has Been Rescued." Hämtad 08.03.2020. <https://www.lehava-us.com/one-more-precious-soul-has-been-rescued/>.

Lehava, "The War Of Assimilation Is Not Racism, It Is Judaism!" Hämtad 26.04.2020. <https://www.lehava-us.com/the-war-of-assimilation-is-not-racism-it-is-judaism/>.

Lehava, "Video 1, Video 2." Hämtade 12.04.2020. <https://www.lehava-us.com/>.

Lehava, "בנות-ישראל-לעם-ישראל." Hämtad 17.04.2020. [lehava.co.il/בנות-ישראל-לעם-ישראל/](https://www.lehava.co.il/בנות-ישראל-לעם-ישראל/).

Louvish, Misha, Skolnik, Fred. "Aliyah." I *Encyclopaedia Judaica*, 2:a utgåvan., redigerad av Michael Berenbaum och Fred Skolnik, s. 660–661. Vol. 1. Detroit, MI: Macmillan Reference USA, 2007, Gale eBooks. Hämtad 24.05.2020. <https://link-gale-com.ezproxy.vasa.abo.fi/apps/doc/CX2587500817/GVRL?u=aboacad&sid=GVRL&xid=02f105f6>.

Lynch, Gordon, *Understanding Theology and Popular Culture* (Oxford: Blackwell Publishing, 2005).

My Jewish Learning, "Who Are Mizrahi Jews?" Hämtad 03.11.2019. <https://www.myjewishlearning.com/article/who-are-mizrahi-jews/>.

Nationalencyklopedin, "Assimilation." Hämtad 28.05.2020. <https://www-nese.ezproxy.vasa.abo.fi/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/assimilation>.

Peters, F.E. "Jerusalem: An Overview." I *Encyclopedia of Religion*, 2:a utgåvan., redigerad av Lindsay Jones, s. 4834–4838. Vol. 7. Detroit, MI: Macmillan Reference USA, 2005. *Gale eBooks*. Hämtad 17.04.2020. <https://link-gale-com.ezproxy.vasa.abo.fi/apps/doc/CX3424501603/GVRL?u=aboacad&sid=GVRL&xid=43524c10>.

Pileggi, Tamar, "Jewish extremist hit with terror charges after years of anti-Arab rhetoric." *Times of Israel*, 26.11.19. Hämtad 25.04.2020. <https://www.timesofisrael.com/jewish-extremist-hit-with-terror-charges-after-years-of-anti-arab-rhetoric/>.

Projekt Runeberg, "Bibeln 1917." Hämtad 28.05.2020.
http://runeberg.org/bibeln/05_07.html.

Ramstedt, Tommy, *Knowledge and Identity within the Finnish Fringe-Knowledge Scene*, (Doktorsavhandling, Åbo Akademi, 2018).

Reform Judaism, "Reform Judaism in 1000 Words: Inter-marriage." Hämtad 27.9.2019.
<https://www.reformjudaism.org.uk/reform-judaism-1000-words-intermarriage/>.

Refworld, "Israel: Treatment of Jehovah's Witnesses, particularly by Orthodox Jews." Hämtad 22.04.2020.

<https://www.refworld.org/docid/3ae6ac860.html>.

Rosenthal, Eric, Schereschewsky, Ben-Zion, Verbit, Mervin F., DellaPergola, Sergio. "Mixed Marriage, Inter-marriage." I *Encyclopaedia Judaica*, 2:a utgåvan, redigerad av Michael Berenbaum och Fred Skolnik, s. 373–385. Vol. 14. Detroit, MI: Macmillan Reference USA, 2007, *Gale eBooks*. Hämtad 27.9.2019.

<https://link-gale-com.ezproxy.vasa.abo.fi/apps/doc/CX2587514018/GVRL?u=aboacad&sid=GVRL&xid=8a95d112>.

Scholarblogs, "Islamic Family Law- East South Asia." Hämtad 13.04.2020.

<https://scholarblogs.emory.edu/islamic-family-law/socialcultural-information-by-region/east-south-asia/>.

Sefaria.org, "Bava Batra 8b- The William Davidson Talmuden." Hämtad 13.04.2020.

https://www.sefaria.org/Bava_Batra.8b.1?lang=bi&with=all&lang2=en.

Sefaria.org, "Jerusalem Talmuden Sanhedrin 23a." Hämtad 25.04.2020. https://www.sefaria.org/Jerusalem_Talmuden_Sanhedrin.23a?lang=bi.

Sefaria.org, "Mishnah Sanhedrin 4." Hämtad 25.04.2020.

https://www.sefaria.org/Mishnah_Sanhedrin.4.5?lang=bi.

Sherwood, Harriet, "More than 20% of countries have official state religions- survey." *The Guardian*, 03.10.2017. Hämtad 04.08.2019.

<https://www.theguardian.com/world/2017/oct/03/more-than-20-percent-countries-have-official-state-religions-pew-survey>.

Siddiqui, Dr. Mona, "Ibrahim - the Muslim view of Abraham." *BBC*, 04.09.2009. Hämtad 09.05.2020.

<https://www.bbc.co.uk/religion/religions/islam/history/ibrahim.shtml>.

Simon, Patrick, "French Muslims, Government Grapple With Integration Pains." *Migration Policy Institute*, publicerat 1.8.2003. Hämtad 21.04.2020.

<https://www.migrationpolicy.org/article/french-muslims-government-grapple-integration-pains/>.

Staff, Toi, "Knesset speaker implies extremist Lehava should be outlawed." *The Times of Israel*, 10.11.2015. Hämtad 25.05.2020. <https://www.timesofisrael.com/knesset-speaker-slams-lehava-call-it-what-it-deserves-to-be-called/>.

Tait, Robert, "Burning of Christian churches in Israel justified, far-Right Jewish leader says." *The Telegraph*, 06.08.2015. Hämtad 25.05.2020. <https://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/middleeast/israel/11786802/Burning-of-Christian-churches-in-Israel-justified-far-Right-Jewish-leader-says.html>.

The Jewish Publication Society, *The Torah- The Five Books of Moses* (Philadelphia: The Jewish Publication Society, 1999).

Torah, deut.7: 3–4.

Winer, Stuart, "Jewish-Arab wedding braces for racist protests." *The Times of Israel*, 14.08.14. Hämtad 03.11.2019. <https://www.timesofisrael.com/jewish-arab-wedding-braces-for-racist-protests/>.

Winer, Stuart, Lidman, Melanie, "Over vocal protest, Arab-Jewish wedding goes ahead." *The Times of Israel*, 17.08.2014. Hämtad 05.08.2019. <https://www.timesofisrael.com/over-vocal-protest-arab-jewish-wedding-goes-ahead/>.

Winther Jørgensen, Marianne, Phillips, Louise, *Diskursanalys som teori och metod*, översättning Sven-Erik Torhell (Lund: Studentlitteratur, 2000).

Worldometer, "France Population." Hämtad 21.04.2020. <https://www.worldometers.info/world-population/france-population/>.

Yad L'Achim, "(Surprise Ending) Michal's Emotional Story (English Dubbed) Yad L'Achim." Hämtad 10.04.2020.

<https://yadlachim.org/media/>, se även <https://youtu.be/6ajenJl6agU>.

Yad L'Achim, "Anti-Assimilation Dept." Hämtad 08.10.2019. <http://yadlachim.org/?CategoryID=195>.

Yad L'Achim, "Background." Hämtad 08.10.2019. <http://yadlachim.org/?=188>.

Yad L'Achim, "Battling for His Fate: Jewish Boy at Yad L'Achim Camp Forced to Return to Arab Village." Hämtad 17.04.2020. <https://yadlachim.org/battling-for-his-fate-jewish-boy-at-yad-lachim-camp-forced-to-return-to-arab-village/>.

Yad L'Achim, "Battling for His Fate: Jewish Boy at Yad L'Achim Camp Forced to Return to Arab Village." Hämtad 17.04.2020. <https://yadlachim.org/battling-for-his-fate-jewish-boy-at-yad-lachim-camp-forced-to-return-to-arab-village/>.

Yad L'Achim, "Harav Sholom Dov Ber Lipshitz, zt"l, Founder of Yad L'Achim." Hämtad 18.10.2019. <http://yadlachim.org/?CategoryID=0&ArticleID=769>.

Yad L'Achim, "Home." Hämtad 07.03.2020. www.yadlachim.org.

Yad L'Achim, "Hundreds Attends Emergency Meeting on Missionaries in Ashdod." Hämtad 22.04.2020. <https://yadlachim.org/hundreds-attend-emergency-meeting-on-missionaries-in-ashdod/>.

Yad L'Achim, "Matzis, Tefillin, Mezuzos Sent by Yad L'Achim to Jew in Enemy State." Hämtad 08.03.2020. <https://yadlachim.org/matzos-tefillin-mezuzos-sent-by-yad-lachim-to-jew-in-enemy-state-2/>.

Yad L'Achim, "More than 1,000 Attend Yad L'Achim Conference Warning of Missionary Activity in Chareidi Neighborhoods." Hämtad 22.04.2020. <https://yadlachim.org/more-than-1000-attend-yad-lachim-conference-warning-of-missionary-activity-in-chareidi-neighborhoods/>.

Yad L'Achim, "Murder Known in Advance." Hämtad 18.04.2020. <https://yadlachim.org/murder-known-in-advance/>.

Yad L'Achim, "MY LIFE IS IN DANGER." *Youtube*. Videofil, 25.11.2019. Hämtad 07.03.2020. https://www.youtube.com/watch?time_continue=32&v=t-zse5sSc8Q&feature=emb_logo.

Yad L'Achim, "Yad L'Achim A Mother and Her Eight Children Rescued from the Muslim Old City." Hämtad 11.04.2020. <https://yadlachim.org/media/>, se även <https://youtu.be/t7adOloAzLs>.

Yad L'Achim, "Yad L'Achim: Israel Acts Against Assimilation Abroad, but Supports Groups that Encourage Assimilation at Home." Hämtad 19.04.2020. <https://yadlachim.org/yad-lachim-israel-acts-against-assimilation-abroad-but-supports-groups-that-encourage-assimilation-at-home/>.

Yad L'Achim, "Yad L'Achim Produces Film for Deaf Against Assimilation." Hämtad 22.04.2020. <https://yadlachim.org/yad-lachim-produces-film-for-deaf-against-assimilation/>.

Yad L'Achim, "Yad L'Achim Protests at Baptism Ceremony for Jews in Haifa Convention Center." Hämtad 21.04.2020. <https://yadlachim.org/yad-lachim-protests-at-baptism-ceremony-for-jews-in-haifa-convention-center/>.

Yad L'Achim, "Yad L'Achim Supports Education Minister in His Struggle Against Intermarriage in the U.S.; Calls for Urgent Action in Israel." Hämtad 21.04.2020.
<https://yadlachim.org/yad-lachim-team-to-be-flown-to-uman-on-to-counter-missionaries/>.

Yad L'Achim, "Yad L'Achim Wraps up Successful Campaign in Paris." Hämtad 21.04.2020.
<https://yadlachim.org/yad-lachim-wraps-up-successful-campaign-in-paris/>.

Yardena Schwartz, "'Things have only gotten worse': French Jews are fleeing their country." *National Geographic*, publicerat 20.11.2019. Hämtad 21.04.2020.
<https://www.nationalgeographic.com/history/2019/11/french-jews-fleeing-country/>.

Zonszein, Mairav, "Israeli Extremists Are Making a Comeback-With the Help of US Tax Dollars." *The Nation*, 26.02.2019. Hämtad 24.05.2020.
<https://www.thenation.com/article/archive/israeli-extremists-us-tax-dollars/>.

Bilaga 1- ordlista

Här finns det en kort förklaring på alla uttryck som jag använder i min avhandling och deras innebörd. Listan står i alfabetisk ordning.

Aliyah- migrering bland judar i diasporan till Israel. Kan även översättas som återvändandet till hemlandet.

Ashkenazi- judar som härstammar från östra Europa.

Baal Teshuva- återvändning till religiös judendom.

Datim le'umim- en ideologi som kombinerar sionism och ortodox judendom. Betyder nationell religiös.

Gentiler- icke-judar.

Goy- icke-jude, ibland används det som en nedsättande term om kristna

Halacha- judiska lagar, exempelvis den om äktenskap.

Halacha- judiska religiösa lagar.

Haredijudar- en grupp inom den ortodoxa grenen, har ofta strikta tolkningar av halacha.

Knesset- det israeliska parlamentet.

Mamzerim- förbjuden avkomma.

Mamzerim- illegitim avkomma inom förbjudna förhållanden enligt Torahn.

Mizrahijudar- Judar som härstammar från Mellanöstern och Nordafrika.

Pidyon shvuyim- skyldigheten att frigöra judar som hålls fångade av slavägare.

Sefardisk- judar som härstammar från Medelhavet och Iberiska halvön.

Sefer Torah- handskriven version av Torahn.

Shavuot- ursprungligen en skördefest men firas till minne av att Israels folk fick de tio budorden av Gud vid berget Sinai.

Shoah- Förintelsen på hebreiska.

Sionismen- drömmen om att återföre alla judar i diasporan i en judisk stat i Israel.

Talmud- skriftsamlingar med lagdiskussioner, stadgar och mera.

Torah- judendomens heliga skrift.

Yeshiva- judiska religiösa skolor.